

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 7
Vasaris-February 13, 1976

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Atvykęs į Prancūziją, sovietų disidentas ir matematikas Leonid I. Pliušč pareiškė, kad sovietų organai bandė palaužti jo politinius įsitikinimus nuo 1972. Dniepropetrovsko bepročių ligoninėje jis palikęs dar 60 kitų politinių disidentų. Šiose ligoninėse kalinius persekioja ne tik kriminaliniai kaliniai, bet ir daktarai, kurie veikia kaip politiniai tardytojai. Jį tardė net ir psichiatrai-akademikai. Kalinių įsitikinimams palaužti naudojami, be kitų, ir sierarūkštės įšvirkštimai.

Prancūzijos komunistų partijos gen. sekr. George Marchais partijos kongrese puolė Sov. S-gą už neteisingus ir nepateisinamus represijos veiksmus prieš savo piliečius (galvoj turėjo Leonid Pliušč pareiškimus spaudai).

Sovietų Literaturnaja Gazeta paneigė tvirtinimus, kad sovietų organai disidentus uždaro į bepročių ligonines. Esą vakarai nepripažįsta, kad kai kurie disidentai ten buvę uždaryti tik dėl to, kad jie iš tikrųjų sirgę šizofrenija.

Sovietų Tass pikta puolė prez. Fordą ir valst. sekr. Kissingerį už jų pareiškimus Angolos reikalu. Esą Sov. S-ga ten nesiekia jokių karinių ar ekonominių pirmenybių, bet tik padedanti liaudžiai kovoti už laisvę ir nepriklausomybę.

Š. Vietnamas pareiškė ten besilankantiems JAV kongreso nariams, kad 1973 memorandumu prez. Nixonas pažadėjęs Š. Vietnamui 3.25 bil. dol. ūkinės pagalbos už Paryžiaus taikos sutarties pasirašymą. Kissingeris tai neigia.

Irake gyveną kurdai savo metu siekė autonomijos. Juos rėmė Irano šachas, o per jį ir JAV, nes kurdai tik šachu nepasitikėjo. Tačiau atėjus reikalui visom aliejų eksportuojančiom valstybėm sudaryti sąjungą, Irano šachas sudarė sutartį su Iraku ir kurdų toliau nerėmė. Prez. Fordas taip pat įsakė kurdų neberemti, ir jų kova už autonomiją turėjo pasibaigti.

Alžirija, nepatenkinta, kad Ispanijos Saharą pasidalijo Marokas ir Mauritanija, remia ten veikiančius partizanų ir buvo pasiuntusi 1 batalioną savo karių, kurie kautynėse buvo sumušti ir turėjo pasitraukti.

Gvatemalioj įvyko stiprus žemės drebėjimas, per kuriuos žuvo daugiau kaip 15,000 žmonių, gyvenusių sostinėse lauznyuose.

Prancūzijos komunistų partijos sekr. Georges Marchais siūlė išmesti iš partijos šūkį apie proletariato diktatūrą, nes tai primena Hitlerio, Mussolini ir kitų diktatūrinius režimus.

Prancūzų valdomoj Afars ir Issas srity ginkluoti Somalijos partizanai užpuolė mokinių autobusą ir paėmė apie 30 mokinių įkaitais. Prancūzų policija nukovė visus grobikus ir mokinius išlaisvino. Prancūzija šiai sričiai yra senai pažadėjusi nepriklausomybę, bet dėl jos uosto Džibuti varžosi Etiopija ir Somalija.

Egipto vyriausybė sumokėjo Sov. S-gai 35 proc. savo skolų, padarytų 1960-67, ir 25 proc. — 1973.

JAV vyriausybė tariasi su draugingomis valstybėmis dėl įnešimo į JT rezoliucijos politinių kalinių amnestijos reikalu. Tuo reikala JAV rūpinasi nuo 1959, bet tada Afrikos valstybės nusprendė kovoti prieš rasizmą, o ne prieš religinį persekiojimą.

MINDAUGAS TAMONIS — NAUJA MELO SISTEMOS AUKA

Iš Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos Nr. 20

"Tamonis Mindaugas (g. 1940 rugpjūčio 28 Vilniuje) — inžinierius chemikas technologas, technikos mokslų kandidatas (1968). 1962 baigęs Kauno Politechnikos institutą, iki 1963 dirbo Daugėlių (Šaulių raj.) statybinių medžiagų kombinato inžinieriumi; 1966-1969 Statybos ir architektūros instituto mokslinis bendradarbis; nuo 1969 Paminčių konservavimo instituto chemijos laboratorijos katedros vedėjas. Paskelbė mokslinių straipsnių apie cemento ir betono kietėjimą".

(Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija, III t. 560 p.).

"LKB Kronika" rašė apie M. Tamonį atsakymą restauruoti Kryžkalnyje paminklą tarybinei armijai ir jo patalpinimą į N. Vilnios psichiatrinę ligoninę. Po trijų mėnesių prievartinio gydymo Tamonis grįžo palaužta sveikata. Jam buvo atimta gali-

mybė dalyvauti instituto kūrybinėje veikloje.

1975 birželio 25 M. Tamonis laišku kreipėsi į TSKP CK. Šiame ilgame laiške galima jausti jauno mokslininko, išaugusio tarybinės valdžios metais, nerealus tikėjimas kompartijos vadovų gera valia.

Laiško pradžioje autorius pastebi, kad šalyje yra visuotinė paplitęs melas, kurį palaiko patys valdžios atstovai. Tarybinė valdžia neturinti teisės reikalauti, kad piliečiai elgtųsi dorai ir sąžiningai, nes jos pačios veiksmuose yra daug kompromitujančios medžiagos. Ant jos sąžinės — milijonų nekaltai nužudytų kraujas. Činiškas melas ir toliau liejasi. Nors komunistams atrodo, kad prie socializmo melas tampa "šventu melu", tačiau jo pateisinti negalima. Atėjęs laikas įvykdyti "žmoniškumo revoliuciją", kurią, pagal Tamo-

nį, galėtų įgyvendinti XXV partijos suvažiavimas.

Septyniuose šios "revoliucijos" punktuose M. Tamonis išdėsto pagrindinius jos tikslus bei priemones. Jis siūlo pašalinti "asmenybės kultą" ir "subjektyvizmą" (Chruščiovo) laikų klaidas, pagerbti stalinizmo aukų kapus, nekludyti tiesai atsiskleisti mense, spaudoje ir gyvenime. M. Tamonis rašo:

"Pasmerkti neteisingus Stalino laikų užsienio politikos aspektus, kaip antai, trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos likvidavimą. Kad Pabaltijo prijungimas nebuvęs istorinė būtinybė, o klaida, rodo socialistinės Mongolijos pavyzdys. Kaip Jūs gerai žinote, Pabaltijo respublikos nepatenkintos vis didėjančiu vietinių gyventojų "ištirpymu" imigrantų masėje, kurią vadina socialimperialistiniais kolonizatoriais" (nukelta į 2 psl.).

Amerikos prezidentas Gerald Ford sausio 31 Detroite susitinka su Simu Kudirka. Audiencija suorganizavo LB Tarybos prezidentas, tarpininkaujant Algiui Zaporackui. Nuotr. Jono Urbano

Indijos parlamentas patvirtino vyriausybės pasiūlytą spaudos cenzūros įstatymą, kuris, tur būt, pasidarys visą laiką veikias. Pagal jį spauda negali kritikuoti prezidento, min. pirm., parlamento pirm. ir vyriausybės darbų, o teismai negalės įsikišti į cenzūros reikalus. Be to, parlamento rinkimai buvo atidėti 1 metams.

Aliejų importuojančių 18 valstybių sutarė dėl ilgalaikės programos energijos šaltinių eksploatuoti ir nustatė žemiausią kainą už aliejaus statinę — 7 dol.

Sov. S-gos oficialūs statistikos duomenys rodo, kad 5 metų plano nustatyti tikslai daug kur nebuvo pasiekti. Labiausiai atsiliko vartotojų aprūpinimo sektorius, o augo tik sunkioji pramonė. Žemės ūkio gamyba 1975 smuko 6 proc. nuo 1974 gamybos, o 1974 gamyba buvo nusmukusi nuo 1973 gamybos 3.2 proc.

JAV atidavė Tailandui didžiausią aviacijos bazę — Udon ir paliko ten tiek įrengimų ir reikmenų, kad bazė ir toliau gali veikti.

Maskva, konkuruodama su Kinija, žymiai padidino Š. Vietnamui teikiamą pagalbą.

Indijos žinių 4 agentūros buvo priverstos susijungti į vieną, kuri vadinsis Samačar (žinios).

Indijos vyriausybė, pasinaudodama išimties būklės nuostatais, paleido pietinės Tamil Nadu, arba Madras, provincijos opozicinę vyriausybę, areštavo apie 100 partijos narių ir paleido parlamentą.

Ispanijos Barcelonoje dešimtys tūkstančių demonstrantų, reikalaujančių politiniam kaliniam amnestijos, susirėmė su policija.

Buv. gynybos sekr. James R. Schlesinger teigimu didžiausią pavojų taikai sudaro nuolatinė sovietų ekspansija ir JAV traukiamasis iš turėtų pozicijų.

Sovietų S-ga pradėjo statyti jau trečią lėktuvnešį.

Valst. sekr. Kissingeris įspėjo, kad, nepasiekus su Sov. S-ga strateginių ginklų apribojimo sutarties, JAV gynybos išlaidos per ateinančius 5 metus turėtų būti padidintos 20 bil. dol.

Irano pajamos už parduodamą aliejų sumažėjusios 60 proc., ir Irano biudžetas dėl to turės 2.4 bil. dol. deficitą. Be to, jis numato sumažinti ginklų užpirkimus iš JAV ir spaudžia Irane dirbančias užsienio firmas paveikti savo vyriausybės padidinti aliejaus pirkimą.

JAV ambasadorius JT Daniel P. Moynihan staiga atsistatydino. Jis mėgo aštriau pasisakyti JT ir gal dėl to neįtikio Kissingeriui.

JAV darbo sekr. senatas patvirtino buvusį federalinį tarpininkautoją tarp darbo unijų ir darbdavių W.I. Usery.

Italijos krikšč. dem. partija yra reikalinga ne tiek pinigų, kiek noro prisiderinti prie naujų gyvenimo reikalavimų. Vyriausybės biurokratija pasidarė ne tik neproduktyvi, bet ir neprieinama gyventojams. Socialinė nelygybė klesti, liuksusiniai apartamentai dygsta kaip grybai, o pigesniųjų butų neįmanoma gauti. Iš desperacijos žmonės pagalbos ieško kituose centruose, kaip komunistų partijoje.

JAV teisingumo sekr. Edward H. Levi siūlo visai panaikinti federalinę parolės sistemą ir patarkyti, kad kaliniai kalėtų visą jiems paskirtą laiką. Bausmės laiką siūlo mažinti tik už gerą kalėjime eigę.

JT gen. sekr. Kurt Waldheim paskyrė švedą Olof Rydbeck JT atstovu Ispanijos Saharos pavojų laisvo apsisprendimo referendumui prižiūrėti.

Kanada ir Ekvadoras sutinka su JAV kongreso nusistatymu pratęsti teritorinių vandenų ribą žvejybos reikalui iki 200 mylių.

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO SVEIKINIMAS LIETUVOS ATSTOVUI VASARIO 16 PROGA

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the fifty-eighth anniversary of the proclamation of Lithuanian independence I am pleased to extend to you and to the Lithuanian people greetings and best wishes on behalf of the Government and people of the United States.

As we look back through America's history during this bicentennial year, it is evident that our nation has been enrich-

ed by the many contributions of its citizens of Lithuanian origin. We are especially aware of the desire of the Lithuanian people for freedom and self-determination. Their pursuit of these goals elicits our continuing admiration and respect.

Sincerely,
Robert S. Ingersoll,
Acting Secretary

Mr. Joseph Kajeckas,
Charge d'Affaires of
Lithuania

KREIPIMASIS Į PASAULIO KATALIKUS

Gautas "Cahiers du Samizdat" (Samizdato Sąsiuviniai) 1976 sausio numeris. Biuletinio tikslas — supažindinti skaitytojus su laisvos spaudos ir laisvos minties pasireiškimo Sovietų Sąjungoje. Leidinys prancūzų kalba.

Prie jo pridėtas atsišaukimas į viso pasaulio katalikus, kurio tekstas čia pateikiamas ištisai:

Jų Eminencijom arkivyskupam ir vyskupam, kunigam ir diakonam, visų ordinų vienuoliam ir vienuolei, civiliam:

1975 gruodžio mėnesį senajam katalikų mieste Vilniuje buvo papildytas gėdingas nusikaltimas, kuriam žmonių kalbą trūksta žodžių. Tribunolas, posėdžiaujas uždromis durimis, nedalyvaujant pačiam kaltininkui, rusų biologą ir žinomą kovotoją už žmogaus teises Sergejų Kovaliovą nuteisė septynerių metų laisvės atėmimu.

Aš, buvęs jo kolega Sovietų Sąjungos Žmogaus Teisėms Ginti organizacinėje grupėje, žinau, koks tai taurus ir tyras žmogus. Žino apie tai visi, kuriems teko su juo turėti reikalų. Ne veltui akademikas Sacharovas pasirinko jį savo draugu ir kovos talkininku.

Dabar jis kenčia dėl to, kad drąsiai stojo ginti Katalikų Bažnyčios. Jis palaikė Lietuvos katalikų protestą prieš suvaržymus ir persekiojimus, kuriuos jiems tenka pakelti. Ir teismo eigoj (kuo buvo pašalintas) jis drąsiai juos gynė.

Brangūs Tėvai ir Broliai! Šiandien, prieš didžiąją Kalėdų šventę, jūsų bažnyčiose ir namuose dega žvakės, kaip dvasinės šviesos ir Dievo meilės ženklas.

Bet Viešpats reikalauja gerumo... Jis nori, kad mūsų šir-

ČIURLIONIS BERLYNE

Vasario 5 per Vakarų Berlyno radijo stotį buvo Čiurlionio kūrinių koncertas. Pianistė Ida Krehm 47 minutes skambino įvairius Čiurlionio kūrinius.

MIRĖ DRAMOS AKTORIUS STASYS PILKA

Vasario 5 Chicagoj, Central Community ligoninėje, mirė Stasys Pilka, dramos aktorius, lietuviškojo teatro veteranas, nemaža savo gyvenimo metų skyres į Amerikos lietuvių scenai.

Jis buvo gimęs 1898 gegužės 8 Petrapilyje. Baigė Šv. Kotrynos gimnaziją aukso medaliu, studijavo karo mediciną, akademinę rusų dramos ir Petrapilio profesinių sąjungų scenos meno mokyklą. Petrapilyje pradėjo vaidinti rusų teatre. 1921 Maskvoj studijavo režisūrą.

Į Lietuvą grįžo 1921 ir tuoj įsijungė į Meno kūrėjų draugijos dramos vaidybos aktorius. 1922 pasireiškė kaip režisierius.

1926, pasitraukęs iš teatro, atvyko į Ameriką ir čia su grupe (su V. Dineika, J. Dikiniu, A. Vanagaičiu) apvažinėjo lietuviškas kolonijas, pats statė veikalus, daugiausia Brooklyne ir Chicagoj.

Į Kauno teatrą grįžo 1929 metais, čia vaidino, režisavo, organizavo teatro muziejų ir jam vadovavo, organizavo ir mėgėjų teatrų (Liaudies ir Šaulių teat-

dys būtų kupinos meilės artimiesiems.

Mes, krikščionys stačiatikiai, buvom giliai sujaudinti Jo Šventybės popiežiaus Pauliaus VI meilės pareiškimu Sikstinos koplyčioje 1975 gruodžio 14, dalyvaujant mūsų Bažnyčios atstovui metropolitui Meliton.

Bet suartėjimas, juo labiau Bažnyčių susivienijimas, priklauso ne nuo hierarchijų sutarčių, o nuo abipusės pagarbos ir tikinčiųjų meilės vienas kitam.

Rusas Sergiejus Kovaliovas (stačiatikis) davė pavyzdį meilės savo persekiojamiems broliams. Duokit ir jūs tokios meilės pavyzdį, stokit jo ginti. Viešpats atsižvelgė į mūsų suvienytą pastangą, mūsų meilę vienas kitam nugalės.

1975 Kalėdos

Anatole Levitine Krasnov
Stačiatikių Bažnyčios diakonas
(Elta)

JAV PASKENDO ANGOLOS PELKYNE

Kaip ir prieš Vietnamo agoniją, JAV vyriausybė stengėsi, kad kongresas suteiktų Angolai didesnę karinę pagalbą, bet abiem atvejais jai nepavyko. Ir pati vyriausybė nesutaria, ko Sov. S-ga siekia Angoloj, ir dėl to per daug nesirūpina, nes mano, kad afrikiečių nacionalizmas nugalės bet kokią sovietų įtaką. Tokį galvąjimą sustiprina ir Vietnamo su Kambodija elgesys, nes Vietnamas, nepaisydamas iš Sov. S-gos ir Kinijos gaunamos pagalbos, ieško geresnių santykių ir su JAV.

JAV vyriausybė galvojo, kad Sov. S-ga neišdrįs abipusių susitarimų laužyti dėl periferinių pirmenybių. Be to, prez. Fordo pareiškimas, kad JAV nenutrauks grūdų pardavimo Sov. S-gai, ir valst. sekr. Kissingerio pareiškimas, kad strateginių ginklų apribojimo sutartis yra daug svarbesnė už Angolos reikalus — atėmė iš JAV bet kokią masalą priversti Sov. S-gą sumažinti savo įsikišimą Angoloj.

Mirė dramos aktorius
Stasys Pilka

rus Kaune, Ukmergės miesto teatru). 1944 pasitraukė iš Lietuvos, per Vokietiją 1949 atvyko į Ameriką, įsikūrė Chicagoj ir čia vaidino, režisavo, su literatūros rečitaliais lankė lietuviškas kolonijas. New Yorke lankėsi 1974 rudenį. Teatro klausimais daug rašė spaudoj. Rašė jis ir eilėraščius.

VASARIO 16-OJI MINĖTINA SU BLAIVIU REALIZMU

Mieli Tautiečiai!

Pereitais metais Vasario 16-osios proga įspėjome, kad atlydzio politikos šešėly pavergtųjų tautų klausimas sąmoningai slopinamas ir ateitis gali atnešti dar nemalonesnių pasekmių pavergtos Lietuvos laisvės byloje. Buvom teisūs. Helsinkio konferencijoj laisvojo pasaulio buvom užmiršti. Jei ne mūsų laikai ir telegramos, gal sovietai būtų sulaukę ir oficialaus okupacijos įteisinimo net iš JAV vyriausybės.

Šio krašto dabartinė administracija yra pasiryžusi bet kokia kaina siekti detentės politikos su Sovietų Sąjunga. Savo laikų JAV tvirtai pasisakė už pavergtųjų tautų laisvę ir nepriklausomybę, vėliau tik už apsisprendimo laisvę, ir tai atsargiai, nes Helsinkio sutarimų dvasioj tai jau būtų kišimasis į kitų valstybių, t.y. Sovietų Sąjungos, vidaus reika-

lus. Šiandieną JAV Lietuvos laisvės bylos tarptautiniame fotume nekels ir mūsų antikomunistinės veiklos nerems. Pernai išvengėm Amerikos Balso Pabaltijo kalbomis likvidavimo, tačiau numatom, kad grėsmė vėl kils ne tik Amerikos Balsui, bet ir Laisvės radiui. Skaudžiausia, kad mus bando nutildyti tada, kai mes turim labiausiai šaukti dil vykdomų persekiojimų okupuotoj Lietuvoj.

Minėdami šią Vasario 16-ąją, žvelkim į ateitį ne su pesimizmu, bet su blaiviu realizmu. Pavergta Lietuva ir laisva išeivija stovi didelių bandymų aki-vaizdoj. Netenka abejojti, kad Lietuvos okupacija dar gali tęstis daug metų, bet taip pat negalim abejojti, kad lietuvis, jei nebus fiziškai sunaikintas, okupacijai atspirs, nežiūrint, kaip ilgai ji tęstys. Šiandieną kovą už laisvą ir nepriklaus-

mą Lietuvą veda pavergtieji lietuviai. Išeivija tegali kovojančiai tautai tik talkinti, palaikydama Lietuvos laisvės bylą gyvą ir skelbdama laisvajam pasauliui 20-ojo amžiaus barbaro žiaurumus.

Šia Vasario 16-ąją įsisąmoninkim, kad Lietuvos laisvės kovoj esam vieny vieni. Už pavergtą Lietuvą niekas nekalbės ir jos reikalų negins, jei mes tylėsime. Lietuva per pastaruosius 35-erius metus iš pasaulio žemėlapyje nebuvo ištrinta tik ten pasilikusiųjų kova ir mūsų, laisvųjų gyvenančių, šauksmu. Laisvės ir nepriklausomybės ji susilauks tik tolimesne kova ir mūsų begaline meile jai, nenuilstamu darbu ir neblėstančią vil-tim, kad jokia tironija ir neteisėybė nėra amžina.

Juozas Gaila
JAV LB krašto valdybos
pirmininkas

M. Tamonis — nauja melo sistemos auka

(atkelta iš 1 psl.)

riais. Be to, šios tautos nori (tai visai natūralu) naudotis pilnaverčiu valstybiniu bei kultūrinio gyvenimu, kaip ir kitos kaimyninių socialistinių valstybių, kaip nežymių bei atsilikusių Afrikos ir Azijos šalių tautos. Mes, lietuviai, ilgus metus turėję bendrą su Lenkija istoriją, nenorime kultūrinio pilnavertiškumo požiūriu gyventi blogiau už kaimynus lenkus ar negrus...

Pabaltijo respublikos turi atgauti (sutinkamai su Konstitucijoje numatytu referendumu) savo valstybinį suverenitetą, dėl kurio istorijos bėgyje žuvo daug geriausių jų sūnų. To nesuprasti gali tik nežmogus arba tas, kuris mato didžiavalstybiškai — imperialistiškai. Suverenumo grąžinimas šioms valstybėms suvirtintų socialistinio lagerio jėgas, padidintų autoritetą.

Kalbėdamas apie religiją, Tamonis siūlo panaikinti tikinčiųjų diskriminaciją:

“...Krikščionių tikėjimas paremtas tokiu pat moksliniu — filosofiniu pagrindu, kaip ir kiti.

KUR BAIGIASI MORALĖ?

Ivairių ekstremistų JAV teismuose grynėjas William Kunstler yra pareiškęs, kad jis nesąs nustebęs dėl prez. Kennedžio ir jo brolio senatoriaus Kennedžio nužudymo. Nors konstitucijos priedas ir garantuoja žmonių pasisakymo laisvę, bet kyla klausimas, ar įstatyminių profesijoj advokatas gali įtaigoti politinį nužudymą ir nenusidėti profesinei etikai.

UNESCO pastangos panaikinti pasaulyje neraštingumą visai nepavyko, nes neraštingumas auga: 1965 neraštingų buvo 735 mil., o dabar jų yra 800 mil.

Jordano karalius Hussein savo dekretu atidėjo parlamento rinkimus neribotam laikui.

Simas Kudirka su naujuoju prekybos sekretorium Elliot Richardson (k.) ir Algiu Zapracku (d.), susitikę tautybų pusryčiuose vasario 1 Detroite. Nuotr. J. Urbano

Kadangi šis tikėjimas bei jo dvasioje sukurtas ir kuriamas menas patenkina dvasinius ir kultūrinius tikinčiųjų poreikius, būtina panaikinti visus apribojimus, kurie trukdo krikščionims ir kitiems tikintiesiems gyventi pilnavertiškai, jaustis pilnatiesiais visuomenės nariais. Ne tik dirbti kartu su visais, bet ir naudotis lygiomis teisėmis. Turi būti leistas laisvas religinis švietimas, religinė — kultūrinė spauda, plačiai atvertos durys disputams lektoriumuose, radijo ir televizijos laidose...

“...Reikia atkreipti dėmesį į faktą, kad tarp socializmo ir religijos nėra antagonistinių prieštaravimų. Priešingai, religija padeda socializmui — kelia tikinčiųjų moralę, juos taurina, kelia nuotaiką, skatina gerai dirbti, sąžiningai tamauti aukštesiems idealams. Religija ir socializmas, kaip moralinės sistemos, ne antagonistinės. Abi jos siekia dvasinės laisvės ir aukšto žmoniškumo”.

Politinėje sferoje M. Tamonis siūlo panaikinti faktinius pilietinių teisių apribojimus, nutraukti kitaip galvojančiųjų, kurių skaičius vis didėja, persekiojimus. M. Tamonis siūlo: “Panaikinti nenormalią, antidemokratinę vienpartinę sistemą. Aš, pavyzdžiui, kaip sąmoningas XX a. krikščionis, nedalyvausiu rinkimuose, kol nebus galimybės balsuoti už kultūrinių dvasinių krikščionybės interesų atstovus”.

“Primindamas, kad iki šiol iniciatyvą valstybės valdymo reikaluose faktiškai turėjo tik aukščiausios valdantysis partijos aparatas, oficialiai pareiškiu, kad aš, kaip ir daugelis kitų mano tautiečių, nepripažįstu socialistinio Lietuvos TSR statuso. Remdamasis 15-ju LTSR Konstitucijos straipsniu, reikalauju įvykdyti referendumą dėl valstybinio Lietuvos statuso pakeitimo: sudarant atskiras valstybes arba

Pabaltijo federaciją su nepriklausoma visų Pabaltijo respublikų vidaus santvarka už TSRS ribų.”

Laiško pabaigoje M. Tamonis smerkia komunistus, kurie priešinasį progresui. Juos kaltina už tai, kad liaudyje didėja nepasitenkinimas ir nematyti perspektyvos pagerinti šalyje padėtį. Tokie komunistai anot Tamonio “esą tikrieji kontrevoliucionieriai”.

Baigdamas siūlo atsisakyti TSKP kulto ir linki, kad tarp CK narių nugalėtų žmogus.

“...Tik dėl šito verta kovoti. Pirmiausia su savimi, su savo inercija, neryžtingumu... Vienintelis įėjimas pro rytdienos duris — gryna sąžinė, tikras teisingumas, nuoširdi neapsimetėliška meilė žmonėms”.

Šį laišką išsiuntus, M. Tamonis vėl prievarta buvo patalpintas psichiatrinėje ligoninėje. Po dviejų dienų (birželio 29) mirė jo motina. Tik po didelių pastangų sūnui buvo leista porai valandų išeiti — atsisveikinti su mirusiaja. Liepos 25 M. Tamoni paleido iš ligoninės su sąlyga, kad per tris savaites lankytųsi moditeno injekcijoms.

Netekęs galimybės reikštis kūrybiškai, izoliuotas darbo vietoje, M. Tamonis pergyveno gilią depresiją, kurią dar didino artimųjų elgesys. Kadangi Mindaugo tėvas 1941 dalyvavo Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) veikloje, KGB šį faktą išnaudojo šantažui. Saugumo agentai Mindaugą stengėsi paveikti per jo artimuosius. Vilniečių tarpe sklido žinios, kad KGB deda pastangas M. Tamoni sunaikinti — priversti jį patį nutraukti savo gyvenimą.

1975 lapkričio 5 M. Tamonis buvo rastas geležinkelio ruože Vilnius-Pavilnys žuvęs po traukinio ratais.

“LKB Kronika” pateikia M. Tamonio nekrologą, parašytą artimų žuvusiojo draugų:

“Trumpas tas žmogaus gyvenimas, lyg pienės pūkas, — Likimo Paukštis vienu sparnu mostelėjimu gali jį užgesinti... Tačiau šviesa, susikaupusi mažame žiburėlyje, neišsisklaido. Ji nuplaukia erdvėmis tolyn, palikusi pabirusius pūkelius, — lyg vėjo genama liemenėlė, — į Nežinią, — kad vėl nutūptų kažkokiam tolimame pasaulyje...”

M. Tamonis “Žinia”

Traukinys Kaunas-Maskva dundėjo į rytus. Lapkričio prietemoje nuaidėjo šaiži sirena — lyg aiktelėjimas, lyg raudos pradžia, — ir bematant sugėrė ją ūkana. Kaip ir raudos tūkstančių pasmerkusių, kurie dingę rytų kryptimi. Jeigu tos raudos virstų upėmis, jos užtvindytų Kazachų stepes, Altajaus priekalnes ir nutirpdytų Šiaurės sniegus. O ar bus joms kada pabaiga? Ir ką reiškia dar vienas aiktelėjimas ant kelio, kurio

slinko mūsų brolių ir seserų sielos, pasmerkto, bet tebegyvenančios vaikų krūtinėse ir ateities didvyrių mintyse.

Kiekviena karta privalo turėti savo didvyrius. Kitaip jinai bevertė, istorijos balastas, kurią be gailėsčio ištrips net trumpas laikotarpis. Tuščias ir beprasmiškos kartos gyvenimas, jeigu jai užteko to, ką davė kiti, jeigu ji tenkinasi vien duona ir blizgesiu. Ir net vaikai, gimę iš tos kartos, pasistengs kuo greičiau ją užmiršti, kad neliktų antspaudų ant jų sielų, beprasmybės ženklų — tuščios kartos herbo.

Bet ar tik mirtis įteisina didvyriškumą? Ne. Mirtis — tai tas energijos šaltinis, kuris papildo visos tautos ir kartų valios atsargą, tai fakelas gilioj juodumoj, nušviečiantis taką ateities vaikams. R. Kalantos liepsna Kau-no sodelyje, Mindaugo sieloje gimęs mūsų kartos šauksmas parodė gaivališkos energijos neišsenkamumą kartose, kurios gimė po didžiųjų išbandymų ir negandų. Žinokite visi — mes tebeturime viltį gyventi ir būti savimi, kurti sau, save išreikšti, semtis galios iš savo gelmių ir ieškoti tikrosios tiesos tuo keliu, kurį mums teikia prigimtis ir Dievas. Šimtmečiai išmokė mus numirti, todėl nėra beprasmiškų mirčių, nėra savizudybių. Netikėkite žodžiais tų, kurie sako, kad mes psichiniai ligoniniai ir tėvynės išdavikai. Išdavikai yra tie, kurie šitaip sako. Beprotnamiai negali užgniaužti dvasios. Vaistai gali sunaikinti mūsų kūnus, užmerkti mums akis, bet mes kalbėsime savo draugų lūpomis, o mūsų tikėjimas dieviškuoju Gėriu bus įkvėpimas tiems, kurie po mūsų ateis.

Kiekviena auka, kokia ji bebūtų — tai kibirkštis mūsų laisvės ir tiesos aukurai. Tiesos, kurios nesupranta tūkstančiai mūsų brolių ir seserų, besitenkinančių paviršutiniška laime, nesupranta minia, vedžiojama tuštybės šūksniais, paskendusį svetimų minčių ir bereligiskumo tamsybėje. Ir nieko nėra švento — nei tautos, nei Dievo. Viskas parduota, ir nejaudina net mirtys, kurios įeis į Tautos istoriją ir bus mūsų kartos pasididžiavimas, kaip atsvaras visoms abejingoms ir prarastoms sieloms.

Lietuvoje buvo ir bus žmonių, kurie nebus beprotnamių klai-kumos ir Rusijos lagerių šalčio. Juos palaikys krikščioniškasis būtis supratimas ir lietuviška pasaulėjauta, — sąlygos dvasinei revoliucijai, kuri neišvengiamai įvyks. Gal net ir po mūsų, bet tai įvyks — ir net menkai prisidėdami prie pasaulio dvasinio atgimimo, mes pagerbsime atminimą tų žmonių, kurie žuvo degdami begaline meile pasaulio Kūrėjui, Harmonijai ir Tautai.

Skamba ir žvanga, gaudžia

Liūdną ir skaudų leisdami

gandą:

Vėl paviliojo auką kapai!

Nebėra Mindaugo Tamonio. Dar viena auka prie tų tūkstančių, kurie sušalo vagonuose, buvo sušaudyti, paskandinti Nerijje ar susidegino.

Jo našaudė, nepūdė kalėjime, netgi tardyti jis nebuvo kvietas. Jį gydė. MODITEN-B yra vaistas — jei duodi jį ligoniui. Jei sveikam — tai žudymo įnagis. Ir žudo jis slapta ir tyliai, kol žmogui lieka tik jo kūnas.

Nebėra mūsų Mindaugo. Daugiau nebelinguos tarp Vilniaus mūrų aukšta ir laiba jo stovyla. Jis buvo mums tuo matu, kuriuo matuodavome kasdieninę savo būtį: buvo sąžinė, traukusia mus iš kasdienybės liūno. Vienas pirmųjų iš mūsų kartos, nusikratęs technokratiško kvaitulio — tos kartos, augintos po karo ir be Dievo. Be Dievo, kurį jis taip pat vienas iš pirmųjų surado — ne tą knygine intelektualią Aukščiausią Būtybę, bet gyvą ir šiltą krikščionių Dievą — ir su beato-dairiška neofito narsa nešė Jį mums savo poezija ir savo gyvenimu. Ir kaip tik tada, suradęs, jo žodžiais, “Tiesą, Gėrį ir Grožį”, metė iššūkį sistemai, kurioje matė tiesioginį Blogio įsik-

(nukelta į 5 psl.)

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageldajamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. DOVANA, 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

AN' ANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

RAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujami Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — im-pertuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

DALĖ POVILASKAITĖ-SELLEI, sav., “Friendly Spirits Wines & Liquors”, 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gerimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, complete-riai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimą pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

A i d a i — žurnalo išeivijoj.
vienas geriausių kultūros Ar juos prenumeruojai?

GRUPINĖS KAINOS PAVINIAMS ASMENIMS 4 DIENŲ KELIONĖ I

LAS VEGAS

VIEŠBUČIAI:

Stardust \$249
Flamingo 259
Aladdin 259
Circus Circus 259
Hilton 279
Caesar's Palace 289
MGM Grand 299

KAINA ĮSKAITO:

Skridimai lėktuvu
Viešbutis nuo ketvirtadienio iki sekmadienio
Pervėžimai iš aerodromo į viešbutį ir atgal
Visi lėktuvų ir viešbučių takslai
Bagažų nešiojimai
Dveji pusryčiai
Sauga nikeliu.

Šių kelionių ir kitais keliomis reikais kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE ROMAS KEZYS, SAV.

2129 Knapp St. Brooklyn, N.Y. 11229 Tel. (212) 769-3300

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Vasario 16-tą švenčiant

Didžioji lietuvių tautos šventė — Vasario 16-joji — šiemet švenčiama pirmadienį. Pavergtoji Lietuvoj ją patriotai minės slapta, kaupdami naujus pasiryžimus dirbti tautai, kad ji išliktų gyva ir kad kuo greičiau būtų laisva. Jaunimas, išaugęs jau priešpaudoj, kartais būna drąsesnis ir nesibijo pavoja, pademonstruodamas pagarbą praeičiai ir laisvės troškimą. Tokios šventės išvakarėse daug kur jaunieji pakabina trispalvės vėliavas, išmėto atsišaukimus. Dar neseniai Vilniuj vienos aukštesniosios mokyklos mokiniai klaušė ant lentos padėjo tris knygas, kurių viršeliai sudarė — geltona, žalia, raudona.

Tai liudija, kad, nežūrint visų okupantų pastangų, tautoj tebėra gyvas laisvės troškimas ir gyvas prisiminimas, kad Lietuva buvo atstačiusi savo nepriklausomybę. Tad nenuostabu, kad tai veda į konfliktą, į naujus herojinis žygius, kad lietuvių tautos kovų puslapiu papuošti naujais vardais, kurių niekada tauta neužmirš.

-0-

Laisvo pasaulio lietuviai be jokios baimės minės šią tautos šventę ir atžymės naujais pasiryžimais. Nuo mūsų pačių priklauso, kiek mes įdėsime darbo, trūso, aukos užsidedimo ir pasišventimo. Tas indėlis ir padarys mūsų tautos šventę didelę ir mūsų gyvenimą prasmingą.

Dažnai mum pritrūksta ištvermės, dažnai grimstame į pesimizmą ir neberandame kovos prasmės. Tai pražūtingos mintys. Kai tauta kovoja, jos visi vokiečiai, kur jie bebūtų, nėra atpalaiduoti nuo tos kovos. Priešingai, mūsų laisvė dar labiau įgalina tą kovą plėsti, ugdyti, iš lietuviškos plotmės perkelti į tarptautinę plotmę.

Padrasinkime save, žvelgdami į praeitį ir joje ieškodami minčių dabarčiai. Prisiminime, kokie laikai buvo prieš 100 metų

Lietuvoj. Tai buvo juodžiausia naktis, sunkiausia priespauda. Visi manė, kad išmirs ta garbin-ga ir sena tauta. Bet tauta su didele kantrybe ir su dideliu užsispyrimu, didžiai brangindama visa, kas sava, praėjo pro tamsybių laikus. Ar tai buvo nestebuklas? Nemokyta tauta išsimokslino, pavergta tauta prisikėlė!

Kiek dabar turime mokytų žmonių? Visame pasaulyje yra pasklidusių lietuvių. Jie po antrojo pasaulinio karo pasistengė išsimokslinti. Jiem dabar prienami kur kas didesni interesai žmonės. Ir tie visada bus painformuojami ir palenkiami Lietuvos labui. Visur ir visada kalbės, kad Lietuva yra pavergta, kad jai reikia laisvės.

Ir dar daugiau. Atėjo disidentų laikai. Ar nejudina toks faktas, kad Vilniuje Sacharovas šalo gatvė, kai teisme buvo teisiamas Kovaliovas? Abu jie lietuviai, bet abu jie kentėjo ir kenčia, kad nėra žmogaus teisių, kad nėra teisių pavergtom tautom. Pačių rusų tarpe atsiranda žmonių, kurie nebegaali pakęsti tos totalitinės, melu pagrįstos imperijos.

Taip visur plinta neapykanta totalizmui, priespaudai. Visi kalba apie žmogų laisvą, apie žmogaus gyvenimą be melo, apie tautų gyvenimą laisvą. Taip jau yra istorijoj, kad tironijos žūsta, kad blogis pralaimi, kad visi niekšai yra išbraukiami iš istorijos lapų ir iš gyvenimo. Tik tie skurdžiai, beteisai, kurie savo gyvenime liudijo teisybę ir gerį, išeina iš priespaudų iš kalėjimų ir pradeda naujas laisvas dienas.

Čia tinka poeto Maironio žodžiai: "Nebeužvenksi upės bėgimo, norint jis eiti į pamazū..." Niekas nesulaikys naujo atgimimo. Ir kad tai įvyktų greičiau, kad visos pavergtos tautos būtų laisvos, visi laisvieji žmonės turi kietai ir ištvermingai dirbti.

3

Bet jie žino, kad tikėjimas šiame krašte nesunaikinamas, o prievarta jį tik stiprina.

Be kompartijos ir KGB žinios ir sutikimo Lietuvoje negalima stoti į dvasinę seminariją. Apie tai liudija bylos Nr. 345 teismojo Virgilijaus Jaugelio kalba. Beje, V. Jaugelis už savo drąsų žodį teisme, už atsisakymą duoti parodymus ir tvirtą tikėjimą buvo patalpintas bendrojo režimo stovykloje su kriminaliniais nusikaltėliais, kurie jį sumušė iki sužalojimo. Jis — ligonis, kaip spėjama, sergąs vėžiu, bet negali pasitikėti kalėjimo gydytojais ir būti jų operuojamas. Žinios iš lagerio įspėja, kad V. Jaugelis neišgyvens iki bausmės galo 1976 m.

Lietuvoje draudžiama gaminti, spausdinti ir platinti tikybinių turinio knygas, brošiūras, laikraščius. Keletas oficialių leidinių juokingais tiražais jokiū būdu nepatenkina tikinčiųjų poreikių, o didžioji Šventojo Rašto ir Maldyno egzempliorių dalis atsidūrė Vakaruose propagandiniais tikslais.

Mėginusieji saviveiklinėmis priemonėmis šią spragą užpildyti tikintieji buvo griežtai nubauti. 1974 IX.3 teismui buvo perduota byla Nr. 345 už maldaknygių ir religinės literatūros gaminimą ir platinimą. Aštuonius metus gavo P. Pumpa-Pluira, 4 metus — P. Petronis, 2 metus — V. Jaugelis, vienerius metus — J. Stašaitis. (Asmeniškai buvo liudininkas, kaip pagal KGB skambutį buvo atleidžiami žmonės, net nesi-

TARPTAUTINIAM SACHAROVO VARDO TYRINĖJIMUI KOPENHAGOJ

Lietuvių tautos persekiojimų klausimu

JONAS JURAŠAS

stengiant įrodyti jų kaltę, už senos maldaknygės perfotografavimą).

Lietuvoje neleidžiama remontuoti senų bažnyčių ir statyti naujų. Daugelis iš seniai pastatytųjų uždarytos, paverstos sandėliais, ateizmo muziejais, kultūros įstaigomis. (Klaipėdoje po daugiametį tikinčiųjų pastangų Maskva buvo leidusi parapijiečių lėšomis pastatyti bažnyčią. Po to, kai ji buvo pastatyta neįtikėtinų pastangų kainą, miesto valdžia bažnyčią atėmė dieną po jos pašventinimo ir ją pavertė filharmonijos sale. Miesto gyventojai iki šandien boikotuoja tą "kultūros įstaigą"). Nuo veikiančiųjų parapijų lupami žymiai didesni mokesčiai, pavyzdžiui, už elektros naudojimą plėšiama dviguba kaina.

Planingai naikinami paminklai ir tikybinių turinio tautinės relikvijos, net jei jie meniškai vertingi. Visa Lietuva praeityje buvo nusėta išpauštytais kryžiais ir unikaliomis skulptūromis. Iš lietuvių liaudies skulptūrų išaugo visa profesionalaus plastinio meno kryptis. Organizuoti komjaunuolių žygiai pašalino nuo gimtosios žemės veido ištisų kartų kūrybą. Atskiri egzemplioriai užsklęsti mažai pri-

einamuose muziejuose arba atiduoti plėšikiškam išgrobstymui. Įsidėmėtina Kryžių kalno prie Šiaulių istorija. Čia po sukilimo, kurį numalšino caro valdžia 1863-4 m., kazokai suvarė koplyčion sukilėlius ir gyvus užkasė žemėn. Nuo to laiko ant iškilusios aukštosios žmonės per šimtmetį nešė ant pečių didžiulius meniškų kryžių, pažymėdami taip ir kruviną savo tautos kelią. Bet 1961 m. vidury, vieną naktį, atvykę rusų kariai sunaikino keletą tūkstančių kryžių. Įsakymą sunaikinti kryžius davė Ministrų tarybos pirmojo ninko pavaduotoja drg. Diržinskaitė-Piliušenko. Tačiau kiekvieną kartą sunaikintųjų kryžių vietoje atsiradavo nauji, nors kalnas kasmet nunuoginamas. Siemet jau trečiąkart iš eilės sunaikinti naujieji kryžiai.

Paskutiniai įvykiai, kurie sukrėtė visus, kas neprarado gyvo žmoniškumo, buvo jaunuolio Romo Kalantos susideginimas Kaune 1972 m. Kauno įvykiai asmeniškai palietė ir mano paties likimą, o kiekvieno sąmonėje sėjo paniką, tikėjimą ar baimę. Kalantos laidotuvės buvo nusleptos nuo miesto gyventojų, bet toks valdžios žiaurumas, primenant Eschilo Kreontą, davė akstiną tikram sukilimui, kurį malšino stambūs reguliaros kariuomenės desantiniai daliniai, koncentruotos KGB pajėgos ir milicija. Visa tai buvo mesta prieš neginkluotą minią. Visą savaitę Kaunas buvo atskirtas nuo pasaulio ir priminė apsiaustą tvirtovę. Sekusi represijų — slaptų, trukusių ištisus metus, viešų demonstratyvių baudžiamųjų akcijų banga apėmė visą Lietuvos gyvenimą, ypač kultūrinį. Iki šandien persekiojamas jaunimas, kaltinamas dalyvavimu tokioje taikioje demonstracijoje. Taip sovietinė valdžia dar kartą lietuvių tautai parodė, kokias laisves jai ant durvų atnešė "stalininės konstitucijos saulė".

Šitos saulės sukrečiančioje šviesoje reikia pamatyti ir lietuviškąjį sovietinio Gulago baraką. Eduardas Kuznecovas savo "Dienoraščiuose" skelbia jaudinantį dokumentą — politkalinio Liudviko Simučio laišką. Jį seka kai kurie sausi skaičiai: 7 lietuviai tame lagery sudaro apie 6% visų zekų, kai visoje SSSR lietu-

vių skaičius tesudaro 1%. Tas septynetas pasmerktas 182 metams. Tai reiškia po 26 metus broliui, kurie jau vidutiniškai atkalėjo maždaug po 18 metų. Jų vidutinis amžius — 46 metai. Visi katalikai. "Susidaro įspūdis, — rašo E. Kuznecovas, — kad pabaltiečių ir vakarinių ukrainiečių atžvilgiu (kur sovietai atviriausiai pademonstravo save) galioja ne tiek negailestinio keršto dėsni: težūna kalėjime kiekvienas, nepaskubėjęs pulti ant kelių, kiek neapykanta visiems, kurie labiausiai nukentėjo.

25 metų bausmė ir šandien Lietuvoje vadinama "lietuvišku bausmės terminu".

Iki šandien plačiosios sovietų šalies salyne už nenorėjimą atsi-klaupiti ant kelių prieš okupantą kamuojami šimtai nieku nekaltų Lietuvos piliečių (čia pateikiamas 243 politkalinių sąrašas — toli gražu nepilnas).

Net atkentėje astronominio ilgio metus, buvusieji zekai negali grįžti į savo gimtąjį kraštą. 1971 sausio mėnesį buvo išleistas slaptas ir nuo viešumos slepiamas LTSR AT potvarkis neregistruoti Lietuvoje tų, kurie atliko bausmę pagal 58 str., kaip "buržuaziniai nacionalistai, laisvės kovų sąjūdžio dalyviai ar Lietuvos vyriausybės nariai. Jie visi turi ieškoti apsigyvenimo vietos svetur. Man pakankamai gerai žinomi kai kurie skaudžios neteisybės atvejai: Balys Gajauskas, iškėlęs visus 25 metus Kazachstano ir Mordovijos lageriuose (dabar negalys būti registruotas Lietuvoje ir dėl to legaliai gyventi ir dirbti), Povilas Pečiulaitis, Leonas Laurinskas ir daug kitų, priverstų amžinai slapstyti ir būti KGB persekiojamais. Šitos kategorijos žmonės neturi elementarios teisės emigruoti. Žinau atvejus, kai vien tik už pareikštą norą išvažiuoti žmonės tyliai ir be žinios pradingdavo. KGB psichiatrinės gydymo. Antai mano bičiulis Kęstutis Jokubynas, atkalėjęs bausmės terminus po 10 metų, be perstojo persekiojamas tardymais, kratomis, grasinimais, paprasė leidimo emigruoti iš SSSR, bet šiemet birželio mėnesį jam buvo neigiamai atsakyta, nenurodant motyvų.

(Bus daugiau)

Aušra-Marija ir Jonas Jurašai susitinka poetą Bernardą Brazdionį politinių studijų savaitgalio sausio 24-25 Los Angeles, Calif. Abu Jurašai aktyviai dalyvavo politinių studijų savaitgalio programoj. Nuotr. L. Kanto

Vytautas

SUVALKIJOS ŪKININKO ATSIMINIMAI

18

Keistu, užspringusiu balsu porą kartų suriko, lyg norėdama ką pasakyti, atkreipdama visų girdėjusių dėmesį. Po to tuoj pasigirdo jos kukavimas pas mūsų artimiausią kaimyną.

Tų metų birželio 14 anksti rytą į mūsų sodybą atvažiavo bolševikų sunkvežimis. Sustoję visai prie kūdros, kur giedodavo paukšteliai. Antanas Kreivėnas, saugomas vieno enkavedisto, pasiliko sunkvežimio, o ponias Kreivėnienė, lydimą kito enkavedisto, įėjo į mūsų namą. Priėjo miegamam kambary prie lovos, kur miegojo jų sūnelis Algiukas. Motina, pažadinus Algiuką, pasakė, dėl ko atvažiavo. Verkė Algiukas, verkė motina. Verkė ir mūsų šeima, šalia stovėdami.

Moterys ruošė Algiukui ką nors pavalgyti ir nešė virtą pieną. Enkavedistas kalbėjo: "Mes duosim pieno, o dabar reikia skubėti rengtis." Algiukas tik graudžiai verkė ir nieko nevalgė. Aš enkavedistui pasakiau: "Iš kur jūs gausit pieno, kad neturit karvių?" Tur būt, nesuprato, kad nieko neatsakė.

Ponia Kreivėnienė ir Algiuką palydėjom lig bolševikų sunk-

vežimio. Atsisveikinom su jais ir su Antanu Kreivėnu paskutinį kartą. Niekada daugiau nebematėm.

Kai mūsų sūnus lankė pradžios mokyklą, jis pas Kreivėnus turėjo kambarį, todėl Algiuką, kaip draugą, pasikvietė į svečius. Tėvus vežant į Sibirą, jie pas mus atvažiavo pasiimti savo sūnaus. Taip buvo išvežta į Sibirą visa šeima.

Tuo pačiu laiku iš kaimynų išvažiavo kitas bolševikų sunkvežimis, išveždamas Lenkutytę-Kriščiūnienę. Jos vyras Juozas jau anksčiau buvo uždarytas Marijampolės kalėjime.

Dažnai kalbėjom apie gegutės užspringusį kukavimą. Tur būt, ji norėjo pasakyti apie bolševikų atsilankymą.

"Vyrų, stokit į Lietuvos kariuomenę!"

"1918 pavasarį pėsčias grįžęs iš Rusijos, rudenį susirgav vadinamąja ispaniška liga. Labai bėgo iš nosies kraujas. Sirgdamas porą mėnesių, labai nusilpau. Kariavaujant kare, niekas neatsitiko, o čia, namie, būčiau kritęs, nes nuo tos užkrečiamos ligos krito daug žmonių.

Kada truputį sustiprėjau, išgirdau, kad jau kuriasi Lietuvos kariuomenė. Pradėjau ir aš kalbėti apie kariuomenę. Vieną kartą mano mama dėl to man net pastabą padarė. Girdi, jie apsieisį ir be tavęs.

Kada jaučiausi gerokai sustiprėjęs, pradėjau iš tikrųjų ruošti ir kariuomenę. Tada namiškiai net triukšmą pakėlė. Brolis sakė: "Tu jau daug metų kariavai. Tai dabar pasilik namie, o aš eisiu". Pagalvojau, kad jis dar nieko nežino apie kariavimą, dar jį reikia apmokyti, tai aš būsiu naudingesnis kariuomenei.

Nors ir buvo daug ginčų tarp artimųjų, bet jau 1919 kovo 5 buvau Kaune, naujokų registracijos skirstymo punkte. Mane, kaip tarnavusį rusų kariuomenės pontonų batalione, paskyrė į inžinerijos bataliono sapiorų kuopą, kurią suradau Aukštojo Panemunėje, senose rusų kariuomenės.

Radau kuopos vadą leitenantą Šmitą ir kuopos vadą padėjėją leitenantą Pupkį. Su kuopos vadu išsikalbėjus, jis pasakė, kad būsiu jo kuopos ūkvedys. Parodė nedidelį kambarį. Sakė: pasidaryk užraktą, tai bus mūsų kuopos sandėlys.

Kariuomenės erdvios, bet mažai kūrenamos, tai šaltokos. Naktį jose neįauku. Nėra kuo pasikloti ir užsikloti. Karininkai nakvojo mieste. Tai ir aš nusi-

samdžiau nakvynę Kaune, viešbuty.

Buvom tik trys kareiviai: du karininkai ir vienas puskarininkas. Tai kokie vadai be kariavių? Praėjo savaitė be pasikeitimų, daugiau kariavių neatėjo. Tada sugalvojau važiuoti į kaimą ieškoti kariavių. Dar nusipirkau krautuvęj karišką kepurę, kad kaimie prieš žmones gražiau atrodyčiau.

Parvažiavau į tėviškę. Rytąjį dieną, sekmadienį, ėjau į bažnyčią, į Pajavonį, esantį už 7 kilometrų.

Pamaldom pasibaigus, visi žmonės, kaip visada, rinkosi pakalnė, prie špitolės. Ten pat buvo keletas krautuvėjų ir traktierius. Ir, lyg tyčia, tą dieną buvo tiek daug žmonių prisirinkę, kaip per kokius atlaidus. Net pradėjau džiaugtis, kad bus į ką kalbėti.

Gale špitolės ėmiau dairytis vietos, ant ko pasistoti. Čia pat vienas stambus vyras iš minios pradėjo šaukti: "Draugai darbininkai, vienykimės! Tuoj ateis Vincas Kapsukas, visiem atneš laisvę!" Minia kėlė kumštis ir viršų ir šaukė "ura". Nuošaliau stovintieji žmonės klausinėjo vienas kitą, kas čia daros.

Keturi kilometrai nuo Pajavonio, Būdvičių kaime, yra V. Kapsuko gimtinė, tėviškė.

Aš priėjau prie mitinguotojų ir pradėjau kalbėti: "Jūs, vyrai, darot didelę klaidą, kad laukiat ateinant Kapsuko. Kapsukas jo-

kios laisvės neatneš. Geriau, vyrai, eikim į Lietuvos kariuomenę".

Mitinguotojai pradėjo man pasakoti, kokią laisvę atneš Kapsukas. Pradėjom ginčytis. Iš visų pusių apsuptas, pastebėjau ženklų, kad galiu būti sumuštas. Pagalvojau: kokia būtų didelė gėda kariuiui mūsų pralaimėti. Nors ir nemalonu griebtis tokių paskutinių priemonių, bet turėjau veikti greitai. Tuoj iš kišenės išsitraukęs revolverį, paleidau šūvį į viršų: "Prašu, vyrai, išsiskirstyti. Eikit namo, nes bus blogai." Matyti, tai kapsukininkus paveikė, ir mitingas suiro.

Tada aš pasistojau ant tvoros ir pradėjau kalbėti į žmones. Tuoj prie manęs priėjo du milicininkai, A.T. ir N.G., ir prašo atiduoti jiems savo ginklą. Sakė: mus puola mitinguotojai, kam mes leidžiam tau su revolveriu žmones gsdinti. Aš jiems sakau: "Jūs, vyrai, geriau pasakykit tiem mitinguotojams, kad eiti namo, o dabar man netrukdykit. Ir vėl kalbu toliau. Kalbėjau kaip mokėjau.

Tuoj priėjo prie manęs du vyrai. Pasisakė norį stoti į Lietuvos kariuomenę, bet nežina, kur eiti. "Mūsų čia yra ir daugiau", kalbėjo jie. "Jei tu eisi su mumis kartu, tai ir mes eisime". Pasakiau vyram, kad aš jau kariuomenė, ir nurodžiau, kur eiti. Tuoj pasirodė 11 vyrų, kurie tuoj išėjo į Lietuvos kariuomenę. Tai buvo panašu į užsi-

kimšusius upės ledų pralaužimą.

Ir pradėjo vyrai vykti į kariuomenę. Iš Pajavonio apylinkės savanorių buvo labai daug. O iš Kapsuko gimtojo Būdvičių kaimo — daugiausia.

Kada tie vyrai mano kalbos metu priėjo mane užšnekino ir pasisiūlė į kariuomenę, tai mane labai sustiprino, pasijutau, kad aš čia esu ne vienas. Keletas mano pažįstamų ūkininkų priėjo padėjo už mitinguotojų išvaikymą. Sakė: neturi ko veikti, tai kelia visokius neramusius.

Grįžęs į savo dalinį, apie įvykį su kapsukininkais papasakojau savo viršininkam. Ir jie pripažino, kad padariau gerą ir naudingą darbą.

Tuoj ir pas mus pradėjo atsirasti daugiau vyrų savanorių, įvairių irankių, čiužinių, antklodžių. Nors pradžioje miegojom ant plikų narų neužsikloję, bet kariavių nuotauka buvo kariška. Daug iš tų vyrų buvo tik vaikai. Nebuvo nė vieno, kuris mokėtų paimti šautuvą į rankas. Bet vėliau gavom keletą šautuvų kariavių apmokymui. O jau kada gavom amerikietiškus drabužius, apsirengę tais drabužiais atrodėm kaip tikri kariavai. Susitvarkė vežimus, kurių gavom tris (ir tris poras arklių), išvažiavom į Vydžiškius, už Ukmergės į rytus.

(Bus daugiau)

YPATINGAS VAKARAS

Kur nuveda lietuvių pasilgimas?

ALBINA GEDMINIENĖ-
UKNEVIČIŪTĖ

Gyvename Escondido, California. Miestukas gana mažas, turi apie 50,000 gyventojų. Nuo mūsų į pietvakarius, maždaug už 30 mylių, yra San Diego miestas, o į šiaurės vakarus, už 100 mylių, guli Los Angeles didmiestis.

Neseniai į mūsų kaimynystę, 11 mylių nuo mūsų, į Vistą, California, atsikėlė ponų Brazdžionių šeima — tai poetas Brazdžionis su ponia. Kaip puiku, kad atsirado nauji kaimynai!

Lietuvių čia maža, vos kelios šeimos. Vietovės čia ypatingai gražios, klimatas geras ir oras dar nėra užterštas didmiesčio dulkių. Netruksta ir brangiausių restoranų, ypatingai gerų golfo laukų, sveikatai pataisyti specialių kurortų ir kalnų, kurie apodinti žaliuojančiais avokadų ir apelsinų medžiais.

Septynios mylios nuo mūsų yra garsus Lawrence Welk parkas, golfo aikštės ir restoranai. Pavažiavę 20 mylių, pasiekiam okeaną. Čia ne kartą grožėjoms puikiais vaizdais ir maudėmės gan šaltame (kad ir vasarą) okeano vandeny.

Taip pat už poros mylių nuo mūsų gali rasti karvutes, avis, arklius, pievose besiganančius. Yra aplinkui ir ozkų, jei reikia pieno sveikatai pataisyti.

Tarp šių visų "gerybių" begyvendami, nepaprastai pasilgstame lietuviškos atmosferos, su nostalgija prisimename praleistą laiką Chicago ir tada, kai tik galime, skubame į Los Angeles, į lietuviškas mišias, į lietuviškus parengimus, kad tik galėtume pabūti tarp lietuvių.

Tad su dideliu nekantrumu gruodžio 6 (1975) išskubėjome į Los Angeles, į ypatingą vakarą su poetu Bernardu Brazdžioniu. Seniai laukiau šios progos, ir ta dviejų valandų kelionė buvo tartum akimirksnis tarp skriejančių mašinų. Koks tai didelis kontrastas, pagalvojau, tarp mažo, ramaus Escondido ir didelio Los Angeles miesto. Kiek pas mus ramybės, kiek tylos ir kiek didmiestyje triukšmo, judėjimo ir įvairių garsų!

-o-

Pagaliau pasiekėme Šv. Kazimiero parapiją. Mašinų buvo daug pastatyta. Jau buvo tamsu ir vėloka, tad ir skubėjome į salę.

Įlęję į vidų, buvome nustebinti, kiek daug publikos, kaip visi linksmi kuždasi, kaip salė gražiai papuošta. Iš karto pasijutome, kad esame savųjų žmonių tarpe. Pasivažiinę šampanu, atsisėdom laukti programos pradžios. Su drebančia širdimi ir nekantraudama laukiau to momento, kad išgirsiu poetą, kurį nuo seno gerbiau ir vertinau ir kurį pažinoju tik iš knygų ir kitų pasakojimų.

Štai ir programos pradžia. Įžanga, ponios Brazdžionienės pagerbimas. Ji buvo ta mūza, kuri savo švelnumu skatino ir inspiravo poetą rašyti ir nepaliauti. Toliau buvome vaizdžiai supažindinti su tema, kas yra poetas. Na, ir po tiek laukimo į sceną ateina ir pats poetas.

Širdis dar labiau muša. Koks tai kilnus žmogus, pagalvojau. Jo darbas, jo kūryba kalba ir liudija apie jo didybę. Man atrodo, jei aš taip sugebėčiau hieroglifais išrašyti pasaulį išskaityti, su niekuo nekalbėčiau. Tuo tarpu mūsų brangus poetas su draugiškumu ir nuoširdumu mus sveikina ir šiltai sutinka.

Pirmi eilėraščiai. Klausau. Įdomu. Paskęstu visai poeto pasakojimuose apie Lietuvą, apie jo peryvenimus dėl savo kūrinių ir dėl savo įsitikinimų. Įsivaizduoju mintyse (gal ir visai klaidingai), kaip atrodo visi tie asmenys, kuriuos poetas mini, nes dauguma jų man visai nepažįstami. Su poeto mintimis keliauju po Lietuvą, keliauju į jo vaikystę, į karo metus ir į gyvenimą čia Kalifornijoje. Kaip įdomu!

Visi tie poeto apibūdinti atsitikimai surišti su kiekvienu kū-

riniu. Tai buvo labai įdomu. Tai didino mano dėmesį ir ugdė mano supratimą. Lyg ir pati perėjau į poeto vietą ir pagalvojau, kiek gili to žmogaus siela, kuri taip suprantą ir moka išreikšti kito skausmą ir skriaudą: (Mūrininkas):

Jėzau, namie, — tu žinai koks
mano namas, —

Yra septynetas vaikų ir jų
motina,

Ir neturi jie ko padėti ant
Kalėdų stalo,

Ir neturėjo ši vakarą plotko;
ir siela, kuri taip moka atvaiz-

duoti nemiršančią meilę (Motina):

Motina, man gėlės tavo meilę
šlama,

Už tavę pasaulį kas karščiau
mylės?

Nepalik našlaičio, nelik vieno,
mama,

Niekur neik, motule, dar iš tos
šalies;

ir siela, kuri taip pažįsta ilgesio
jausmą (Tolimas kaimas):

Ak spaudžia krūtinę ir plėšo
Tos lankos, ta žemės daina —

O gal jau, o gal negalėsiu
Sugrįžti

Kaip vasaros saulė,
Sugrįžti

Kaip sugrįžta daina.

Ypač man į širdį įkrito eilėraštis apie neregį ir jo skundą, juodą likimą (Neregio elegija). Bet ar nebuvo jis laimingesnis už kitus? Nuo jo buvo paslėptos apgaulingos šio pasaulio grožybės. Jo grožis buvo tyra, blogio nepaviliota balta siela.

Štai kūrinyje apie jūrą (Eilėraštis Nidoje). Tai Nida pagarbinta tarp vandenų. Jos galingos melynų bangos ne viena žavėjo. Agnus Dei — koks tai jautrus kūrinyje. Kaip vaizdžiai savo akyse pamatė ir dangų ir smilgą:

Palenkė smilgą pievoje vir-
šanę ilgą,

Ir dobilėlis sujudėjo —
Dangus ir debesys, paukštelis,

dobilas ir smilga
Taip jie giedoją Agnus Dei...

Klausiau šio eilėraščio ir galvojau. Taip, debesys, paukštelis, dobilas, smilga išpažįsta Dievo didybę ir jį garbina, jam galva lenkia. O mes, jo tobuliausi šios žemės tvariniai, ar palenkiam savo galvas prieš jo didybę?

Kas galėtų aprašyti grožybę tų kūrinių, kuriuos girdėjome ypatingo vakaro proga? Kas sugebėtų tokiam trumpam įspūdžių rašiny apžvelgti tuos jausmus, kuriuos poetas jautė kurdamas eilėraščius? Knygų knygų netalpinčių tų įspūdžių.

Mažoji motina — su šiuo eilėraščiu poetas pagerbia savo mažą tautą. Su pasididžiavimu jis pareiškia savo meilę Lietuvai, išskeldamas ją aukščiau už didžiausias šalis. Žinau, nemirs Lietuva niekada, nesustings jos šventas kraujas, nesustings plakusi jos širdis, kol apie ją poetai savo eiles rašys, kol mūsų lūpos jos vardą minės. Tu man buvai, Tu man esi — susimąčiau apie šį eilėrašį. Kiek čia gilaus jausmo žmonai, kiek čia daug gilios minties!

Tarp kitų kūrinių dar girdėjome Koloną, Vallis umbrosa, Bažnyčios statytojai, Užgimimo sveikas, Atilos sapnas ir Ženklių psalmė. Kiekvienas jų skambėjo savo vilione ir savo grožiu. Koks paslaptingas yra poeto žodis, kaip jis kiekvieną paliečia ir kiek daug minčių sukelia!

O Rudnosiukas! Neužmiršo poetas ir mažųjų. Beveik kas vakaras savo vaikučiam skaitau Rudnosiuką. Jų širdutės tukuši užjaudamos sukandžiotą Rudnosį ir paklydusį, verkiantį Rudnosiuką, kuris pasidaro geru mokiniu. Kiek džiaugsmo ir pasitenkinimo šį pasaką teikia mažiesiems! Kai skaitau, jie net nesujudą. Patys jau kelias eilutes žino.

Rudnosiuku nesibaigia jo kūrinių vaikui. Ačiū poetui už tai!

-o-

Toliau — dramatiškasis "Vaidila Valiūnas". Poetas skaito tik ištraukas, bet kaip tai įdomu,

Nida Brinkienė įteikia dovaną poetui Bernardui Brazdžioniui. Dešinėj J. Kojelis. Nuotr. P. Jasiukonio

didinga. Jaučiu, kad šią dramą reikia atsidėjus klausyti ar skaityti, kad pilnai pažintum šio kūrinio grožį ir didybę, kad suprastum, ką poetas nori pasakyti per atskirus personažus. Tegul kalba Vaidila Valiūnas visiem ir visada!

-o-

Programą pajavairino daina, muzika, poeto kūrinių deklamacijos. Scena buvo papuošta poeto knygų viršeliais.

Ypatingo vakaro proga buvo gauta daug sveikinimų ir nuoširdžių linkimų. Po programos buvo visi skaniai pavaišinti. Šampaną ir kavutę begurkšnodami, galėjome pasisveikinti ir pasikalbėti su programos dalyviais, pasidalinti mintimis su klausytojais ir apsirūpinti lietuviškomis knygomis, tarp kurių ir poeto kūrinius buvo galima įsigyti.

DEUTSCH—LITAUISCHE
LITERARISCHE GESELLSCHAFTVokiečių lietuvių
literatūros draugija

Redakciją pasiekė vienas biuletenis, sukėlęs nemažą susidomėjimą. Tas biuletenis atėjo iš Vokietijos, iš Hannoverio miesto. Biuletenis pavadintas — Mitteilungen der deutsch-litauischen literarischen Gesellschaft, 1975, nr. 2. (Vokiečių-lietuvių literatūros draugijos pranešimai, 1975 m. nr. 2).

Biuletenio turinys

Numeryje rašoma apie M.K. Čiurlionio sukaktį. Ta proga perspausdintas straipsnelis iš Lietuvoje leidžiamo "Literatūra ir menas" laikraščio. Straipsnelis išverstas iš vokiškai.

Užsklandoje įdėtas pranešimas apie kelionę į Lietuvą. Ir iš Vokietijos organizuojamos grupinės ekskursijos į Lietuvą.

Hans Masalskis vokiškai rašo apie Tour D'Europe. Tai automobilinių lenktynės, kurios prasidėjo Hannoverio, kur yra draugijos centras. Ten Masalskis ir susitikio du brolius automobilistus, Arvydą ir Kastytį Girdauskus, kurie dalyvavo šiose lenktynėse.

Toliau įdėtas draugijos susirinkimo skelbimas. Toks susirinkimas turėjo būti sausio 24. Buvo valdybos pranešimai, naujos valdybos rinkimai, poetė Aldona Gustas skaitė naujus savo eilėraščius ir Lietuvą lankę pasakojė savo kelionės įspūdžius.

Iš 1906 perspausdinamas vienas eilėraštis, parašytas vokiškai, o pavadintas lietuviškai. Čia kalbama apie lietuvių tautos nykimą.

Skelbiami lietuvių kalbos kursai. Jie turėjo prasidėti praėjusių metų gruodžio mėnesį.

Rašoma apie naujus leidinius, knygas. Iš leidinių sustojama ties 1975 metų Nemuno krašto nr. 4, Kultūros barų nr. 11, ties Mickiewicz-Blaetter — paskutiniu sąsiuvinu. Pranešama, kad tai paskutinis labai ilgos serijos leidinys, kuris buvo lyg tiltas tarp lenkų ir vokiečių.

Iš knygų paminėta vokiškoji laida apie M. K. Čiurlionį.

Paskutiniame puslapyje skelbiama poetės Aldonos Gustas knygos, pranešama, kad išeina naujas jos leidinys. Įdėtas ir vienas mirties pranešimas — draugijos narė Bertha Gorgel, 81 metų, mirė rugpjūčio 31.

Gaila buvo išsiskirti ir palikti tą salę, kur taip paslaptinai glūdėjo ištarti poeto žodžiai. Nenorėjosi grįžti į realybę ir išeiti į juodą tamsą, kai čia buvo taip pakilu, taip draugiška ir miela. Koks įdomus vakaras!

Rankoje nešiau knygą "Poezijos pilnatis" ir save raminau — čia yra testamentas — čia visada plaka poeto širdis. Skaitydama šias eiles, galėsiu keliauti į poeto pasaulį ir pasitraukti iš realybės.

-o-

Štai ir Escondido! Mano mintys, pilnos prisiminimų ir įspūdžių, dar skrenda atgal. Toli paliko Los Angeles miestas, triukšmas, mašinų garsai. Negėsta tik malonūs vakaro įspūdžiai. Čia tylu ir ramu. Žinau, kad šioj tyloj niekada neužmiršiu ano ypatingo vakaro, vakaro su poetu Bernardu Brazdžioniu.

Kas ta draugija?

Pervertus biuletenį, pasidaro tikrai įdomu: kas ta draugija kas jos nariai?

Draugijos nariai yra Vokietijos lietuviai, kurie jau yra gerokai pamirę lietuviškai arba visai nemoka. Jie domisi Lietuva, lietuvių kalba, nori skaityti vokiškai išleistas knygas apie Lietuvą. Tai daugiau ar mažiau — Lietuvos draugai.

Draugija dabar veikia Hannoverioje, bet jos šaknys siekia Tilžę.

Draugija iš 1879 metų

Biuletenio pirmame puslapyje yra draugijos ženklas — skydas. Šokas žirgelis yra Mažosios Lietuvos ženklas. Skydas, pagal herbų tradicijas, padalytas į laukelius. Viename jų — baltas žirgelis. Apačioj skydo metai — 1879.

Tai maždaug šimtmetis draugijai, kuri yra suvaidinusi gražų vaidmenį ne tik Prūsijoje, bet ir to meto V. Europoj.

19 mažiaus antroji pusė buvo labai tamsi ir varginga lietuvių tautai. Atrodė, kad tauta išmiršta, ir jos sukrauti turtai amžinai pražus.

Taip Tilžėj 1873 įsikūrė Das Litauische Kraenzchen-Lietuviškas vainikėlis. Jo nariai būvo vokiečiai, kuriems rūpėjo išsaugoti lietuviškąją kultūrą, kalbą.

Tas vainikėlis, susitaręs su Goettingeno universiteto profesoriumi A. Bezzenbergeriu, ryžosi steigti lietuvių kalbai, etnografijai ir istorijai tirti draugiją, kuri surinktų tos garsios tautos liekanas ir jas išsaugotų moksliui.

Pats prof. Bezzenbergeris manė, kad už 50 metų jau lietuvių nebebus, tai reikia dabar surašyti jos tautosaką, dainas, surinkti jos liaudies meną. Tam darbui ir buvo įkurta ana draugija — Litauische literarische Gesellschaft.

Nariai — mokslininkai

Jos kūrėjai ir vadovai buvo Prūsijos vokiečiai, kunigai, kurie dirbo su lietuviiais, pažino lietuvius. To krašto mokytoji žmonės, kuriems rūpėjo lietuvių kalbos likimas, ir priklausė tai draugijai. Pirmininkai buvo dažniausiai vokiečiai, bet buvo ir prof. A. Kuršaitis.

VYTAUTAS ČESNA
KALINIO MOTINA

Ne kriaušė, ziedlapias išbalusi pražilus,
Ne karklai, ne beržai šakas pamerkę,
Ne vakaro šlamėjimas per šilą,
Tai mano motina, tai ji čia verkia.

— Motut, sakyk, motut, nejaugi tu čia?
Nejaugi tavo balsą aš girdžiu?
O gal tik vėjas pro kaštonus pučia?
O gal alsuoja tūkstančiai žvaigždžių?

— Tai aš, sūnau, tai aš, sūneli mano...
O tu dar gyvas, gyvas dar, sūnau!
O ašaros su sopuliu srovėna.
Ar juoktis man, ar verkti — nežinau.

Sūnau, sūneli, kaip tos grotos kietos,
Tai jau ne plieno kietis, ne akmens...
O tiek jau, rodos, ašarų išlieta
Prie grotų čia, prie kryžiaus, prie želmens.

— Motut, subirs tos grotos ir retežiai,
Gana bus skausmo ašarų, kančios...
Išiklausyk, jau smilgos stiebas čėža,
Jau aidis žingsniai laisvės grįžtančios...

O gal, motut, o gal už mano kraują,
Už mano širdį laisvė jums sugrįš!
Gal be manęs tėvynės dienos naujos
Vėl pasibels ir tėviškos duris —

— Oi ne, sūnau, per daug šie žodžiai baltas.
Nejau dangus manęs nepagailės...
Iš kraujo saulė vil į kraują leisīs,
Krauju spindės ant krūvinos gėlės.

Kas kvies, kas šauks į kryžkeles išėjęs
Pabust, pakilt, žaibuot, kovot, gyvent?
Iš kur ateis naujos dienos nešėjas,
Jei sodžiuje, jei čia nebus tavęs?

Kas pasitiks pareinantį tremtinį?
Kas jį, kaip brolių, vieškely priglauš?
Tave, sūnau, tave maldos mini
Išblyškę lapos vargano žmogaus.

Ir tėvas tavo, kaip žiedai, negrįžo,
Jo kraujo kvapą atnešė žinia...
Ar veltui naktys nemigo po kryžium...
Oi nesakyk, kad nebegrįši, ne...

Pavargis ir akys. Kas man kelių rodys?
Kas ves? Kas lazda neregei paduos?
Sugrįžk, sūnau, tegul čia žydi sodai,
Tegul išeis kančia, naktis, ruduo — — —
Tylu, tik vakaras pro grotas pučia...
Tylu — ir motina tylės, žinau!
Mamyt, motut, palauk, pabūk dar tu čia...
Ak, Viešpatie, ar ji sulauks sūnaus?

Šio eilėraščio autorius buvo Vilkaviškio gimnazijos abiturientas, ateitininkas; buvo kalinamas bolševikų; besitraukdamas nuo bolševikų antplūdžio, 1944 žuvo New Brandenburge, Vokietijoje. Jis yra parašęs ir daugiau eilėraščių, bet kol kas nesurasti. Šį eilėrašį atsiuntė Elė P.

Draugijos nariais buvo žymūs baltistikos ir slavistikos specialistai kalbininkai — A. Bezzenbergeris, Baudouin de Courtenay, F. de Saussure, R. Grabe, J. Mikola, Fortunatovas ir kiti.

Draugijai priklausė ir Didžiosios Lietuvos šviesuolių būrys: S. Baltramaitis, A. Baranuskas, J. Basanavičius, J. Burba, A. Janulaitis, J. Kairiūkštis, P. Kriaučiūnas, J. Ralys, kun. B. Šlamas, E. Volteris ir kiti. Ano meto lietuviai veikėjai draugiją labai vertino, jau 1881 mokytojas J. Kairiūkštis dalyvavo jos susirinkime, J. Basanavičius, A. Janulaitis siuntė tautosakos užrašų, Vydūnas su savo chorą dalyvavo tos draugijos 25 metų sukakties minėjime.

Draugija narių turėjo apie 200:1905 metais — 227, 1909 — 228 narius.

Jos darbai

Draugija rinko tautosaką, liaudies dainas, etnografinius muziejinius pavyzdžius, Tilžėj įkūrė lietuvišką namuką, dalyvavo parodose, kur demonstravo lietuvišką audimą. Ypač didelį pasisekimą turėjo 1906 trečiojo vokiečių pritaikomosios dailės parodoi Dresdene.

Visą laiką leido savo biuletenį vokiečių kalba, atskirais leidiniais išleido Dainų balsai I ir II, 1887, Giesmių balsai, 1894 (tos abi knygos neseniai buvo surastos viename sename vokiečių knygynė New Yorke), Jukšaičio — Litauische Maerchen und Erzaelungen, 1898, C. Cap-

pler — Kaip senieji lietuvininkai gyveno, 1904.

Per pirmąjį pasaulinį karą draugijos veikla apsilpo, o po pirmojo pasaulinio karo 1923 veikla buvo visai sustabdyta, nes tas muziejines pareigas jau pasiėmė pati nepriklausoma Lietuva, rinkdama tautosaką, etnografinius paminklus.

Po antrojo pasaulinio karo draugija vėl atgaivinta. Šį kartą ji nebeturi mokslo tikslo. Ji tik subūrė aplink save tuos, kurie yra lietuviškos kilmės, kurie domisi lietuvių klausimais. Draugija rūpinasi supažindinti savo narius su dabarties lietuviškais kultūros klausimais (p.j.)

— Prof. Juozo Ereto veikaliukas "Pamirštieji Baltai" išleistas ir prancūzų kalba. Šios knygos leidėjas yra Montrealio Lietuvių Aušros Vartų parapija, o lėšomis parėmė mecenatai Irena ir dr. Leonas Kriaučiūnai iš Chicagos. Į prancūzų kalbą išvertė Pierre Maurice. Įvadą parašė Lietuvos diplomatinės šefas Stasys Lozoraitis.

Ethnic Heritage Affairs institutas kreipėsi į JAV LB krašto valdybą, prašydamas gegužės 24 savaitės metu Philadelphiajį suruošti trijų vienaveiksmių baltų dramų pastatymą. Būtų statoma po vieną lietuvių, latvių ir estų dramaturgų viena-veiksmė drama. Dramas vaidintų Southern Illinois universiteto aktoriai. Krašto valdyba turi galimybės spektakliui suruošti ir tuo reikalu tarsi su latviais ir estais.

ŠVENTĖ ARTĖJA — DARBAS SPARTĖJA

Bematančios pavaras ir vasara. Tuoj čia pat ir rugsėjo penktoji. Lietuvių gyvenime dar vienas didelis ir reikšmingas įvykis. Šiam įvykiui ruošiasi beveik trys tūkstančiai jaunu tautinių šokių šokėjų. Dirba arti šimto grupių vadovų, taip pat komitetas ir komisijos. Žodžiu, tautinių šokių šventė artėja, darbas spartėja.

Viename šventei ruošti komiteto posėdy komisijų pirmininkai ir komiteto nariai kedo šventės sąmatą. O ji tik 100,000 dol. Iš šventės bilietų tikimasi gauti apie 44,000 dol. O iš kur kiti? Čia talkon atėjo specialioji komisija, vadovaujama dr. D. Giedraičio. Žada net 25,000 dol. sutelkti specialiu banketu, kuriame už lėkštę mokėsime po 50 dol. O kad taip ir kitur padėtų tautinių šokių grupės vadovai, Bendruomenė! Kad bent sutelktų savo grupę kelionininkus! Chicago kelia sunkią įvairiausių renginių finansinę našą. Baugu, kad nepavargtų. Juk ir turtingieji išsenka. Tad daugiau visuotinio, nes ir tautinių šokių šventė skiriama ne vien Chicago lietuviams!

Dail. Jurgis Daugvila kruopščiai dirbo ir paruošė menišką šventės ženkli. Jo bus pagaminta ir išplatinta net 10,000.

Šventės meniniu grožiu, grupių repertuaru neatlaidžiai rūpinasi programos direktorė — vyr. meno vadovė Galina Gobienė. Tai jautri darbininkė. Sako, net naktimis nemieganti, o vis mintimis kylanti į Chicago amfiteatrą ir matuojanti grindų plotus. Juk reikės daug kvadratų, reikės sutalpinti net tris tūk-

tančius žvaliausių šokėjų. Sumetam su Galina Gobiene, jai viešint Chicagoj, žodelį. Sako, pilnos rankos darbų. Turinti puikių patarėjų, talkininkų. Tautinių šokių instituto pirmininkė Jadvyga Matulaitienė, sekretorė Vanda Stankienė, Kanadoj Genovaitė Breichmanienė ir kiti neatlaidžiai telkia visas jėgas šventės ruošiai.

Iš vadovės tiesioginių talkininkų paminėtinas jos asistentas Juozas Karasiejus iš Toronto, gyvenęs bendrais šventės rūpesčiais su vadove.

Chicago Grandies vadovė Irena Smiėliauskienė koordinuoja jaunių grupių darbus. Vaikų grupėmis rūpinasi koordinatore Stasė Bacevičienė.

— Vasario mėn. pabaigoj pradėsiu vizituoti grupes. Tur būt, pradėsiu nuo Chicago, nes ten yra daugiausia šokių vienetų, o paskui reikės būti Kanadoj ir kitur... Žinoma, juk reikia

gerai patikrinti grupes, ar jos visos gerai paruošė repertuarą. — pareiškė programos direktorė.

Gi šventės rengimo komitetas planuoja sukviesti daug garbingų Amerikos vyrų ir moterų. Garbės komitete numatoma turėti lietuvių ir amerikiečių iškiliuosius žmones. Bus bandoma pasiekti ir Baltuosius Rūmus. O tai būtų tikrai prasminga. Taip pat reikėtų neužmiršti amerikiečių kultūrininkų, laikraščių redaktorių, radio ir televizijos žmonių. Juk šventė vyksta ne eiliniiais metais: ji sutampa su JAV dviejų šimtų metų nepriklausomybės sukaktim.

Ši tautinių šokių šventė bus, kaip matyti, didinga. Ji iškaltin-gai liudys apie lietuvių tautos kūrybingumą, išsivijęs gyvastin-gumą ir mūsų įnašą į JAV kultūrinį gyvenimą.

Jurgis Janušaitis

DETROIT, MICH.

Simas Kudirka susitiko su prezidentu Gerald Fordu

Sausio 31 Detroito vyko respublikonų rajoninė konferencija, į kurią atsilankė ir Amerikos prezidentas Gerald Ford. Tuo pačiu metu Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba buvo suorganizuojusi politinę popietę, į kurią atvyko Simas Kudirka. LB Tarybos prezidiumo iniciatyva, talkinant Algii Zaporackui, buvo gautas pasimatymas su prezidentu.

Audiencijoj Simas Kudirka padėkojo prezidentui už jo ir jo šeimos išgelbėjimą iš Sovietų vergijos. Priminė, kad Sovietų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose yra uždaryti tūkstančiai tokių kaip jis. Iteikė lietuvių politinių kalinių sąrašą ir prašė jų neužmiršti.

Prezidentui taip pat buvo i-teiktas LB Tarybos prezidiumo laiškas, kuriame prašoma tęsti okupacijos nepripažinimo politiką ir įsteigti komisiją, kuri stebėtų, kur Sovietai peržengė Helsinkio susitarimus.

Audiencijoje, be Simo Kudirkos, dalyvavo Algis Zaporackas ir LB Tarybos prezidiumo sekretorius Jonas Urbonas, kuris susitikimą užfiksavo filme.

Sekmadienį, vasario 1, Simas Kudirka ir kiti prelegantai, Algis Zaporackas, Algimantas Gureckas, Algimantas Gečys, lydimi Algio Rugieniaus ir Jono Urbono, dalyvavo tautybių pusryčiuose. Simas Kudirka su Algii Zaporacku sėdėjo prie garbės stalo ir buvo pristatytas publikai. Kartu su jais sėdėjo naujasis prekybos sekretorius Elliot Richardson, respublikonų partijos pirmininkė Mary Louise Smith ir kiti aukšti svečiai, su kuriais Simas ir kiti prelegantai nusifotografavo ir pasikalbėjo.

Pusryčiuose dalyvavo 800 svečių, iš jų 26 lietuviai.

POLITINĖ POPIETĖ

Vasario 1, sekmadienį, Kultūros Centre įvyko JAV LB krašto valdybos suorganizuota politinė popietė.

Popietę pradėjo LB Michigano apygardos valdybos pirmininkas Vytautas Petrulis. Pasveikinęs svečius, popietę moderuoti pakvietė LB Tarybos prezidiumo pirmininką Algį Rugienį.

Pirmasis kalbėjo Algimantas Gureckas, LB ryšininkas prie Valstybės departamento. Jo tema buvo — Valstybės departamento nuotaikos Lietuvos atžvilgiu. Jis palietė besikeičiančius pareiškimus mūsų atstovui Washingtono (pareiškimai padaromi Vasario 16-tos proga), palietė detentės politiką ir išryškino mūsų organizuotumą, visų įsijungimą į politinę veiklą. Tas daug prisidėjo, kad nepripažinta Lietuvos okupacija. Pagelbėjo ir kituose reikaluose.

Algio Zaporacko tema buvo

— Lietuvos laisvinimo akcija rinkiminių metų. Jis pabrėžė, kad reikia įsijungti į amerikiečių partijų veiklą ir per jas prisidėti prie Lietuvos laisvinimo akcijos. Nurodė ir pavyzdį, tai audiencijos su prezidentu išgavimas ir rezoliucijų pravedimas.

Algimantas Gečys, LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, kalbėjo tema: Siekiant Altos ir Lietuvių Bendruomenės santykių išlyginimo. Jis palietė, kas yra LB krašto valdybos šioje srity padaryta, kokios buvo dėtos pastangos tuos santykius išlyginti. Priminė ir tai, kad Alta atsisakė tartis su Lietuvių Bendruomene.

Simas Kudirka savo temoj "Lietuviai politiniai kaliniai Sovietų Sąjungoj" kėlė konkrečius būdus, kaip galima pagerinti jų padėtį. Kvietė visus įsijungti į LB organizuojamą laisvės sąjūdį ir siuntinių siuntimo akciją.

Po pasisakymų vyko trumpos diskusijos. Dr. Vytautas Majauskas klausė, kaip LB vadovybė žiūri, kad Detroito organizacijų centras Vasario 16-tos minėjime pakvietė kalbėti dr. Vytautą Dargį, nes jis pasiskelbęs reorganizuotos LB pirmininku. Klausė ir to, kaip Algis Zaporackas žiūri į kongresmano Blanchard pakvietimą kalbėti, su juo jam teks varžytis dėl kongresmano posto.

Algimantas Gečys atsakė, kad LB vadovybė nesikiša į kitų organizacijų vidaus reikalus, bet pasiūlė neoficialią išeitį — vietoj dr. Dargio kalbėtoju pakviesti Algį Zaporacką.

Popietėje dalyvavo per porą šimtų svečių, kurie visus pasisakymus šiltai priėmė.

Šeštadienį Kultūros Centre įvyko susitikimas su prelegen-

Iš LB surengtos politinės popietės vasario 1 Detroito. Kalba Algis Zaporackas, iš k. Algis Rugienius, Algimantas Gureckas, Simas Kudirka ir Algimantas Gečys. Nuotr. J. Urbono.

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Klube, 227 Lawrence St., vasario 28, šeštadienį, 8 val. vak. rengiamas linksmas užgavėnių balius. Gros E. Radionovo orkestras. Bus gausus bufetas, loterija.

Šis balius rengiamas paremti Hartfordo jaunimo "Berzelio" ir "Aitvarų" tautinių šokių grupėms, kurios vyks į tautinių šokių šventę Chicagoj.

Stalai iš anksto užsakomi pas jaunimo šokių grupių tėvų komiteto narius. — G.L.

Penktosios tautinių šokių šventės programos direktorė ir meno vadovė Galina Gobienė kalbasi su žurnalistu Jurgiu Janušaičiu. Nuotr. Prano Gobio

Baltimorės žinios

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkė. Vasario 15, sekmadienį, 8:30 bus mišios už žuvusius kovose dėl Lietuvos laisvės ir iš-tremtus į Sibirą bei kenčiančius brolius ir seses Lietuvoj. Vyrų choras Daina giedos per mišias, kuriose dalyvaus Lietuvių Posto legionieriai ir jų padėjėjos su vėliavomis ir lietuviškas jaunimas, dėvėdamas lietuviškus drabužius.

Tą pačią dieną, 1:30 po pietų Lietuvių svetainės didžiojo salė bus iškilmingas banketas, į kurį pakviestas Marylando valstybės gubernatorius Marvin Mandel, Marylando senatoriai bei kongresmanai, Baltimorės miesto majoras J. Donald Schaeffer ir kiti žymūs žmonės. Minėjimo programa baigiamą vasario 22 Lietuvių svetainės didžiojo salė. Pradžią 2 v. popiet. Tada bus paskaita ir meninė dalis.

Šv. Alfonso parapijos sodalietės per savo metinius pusryčius turėjo žymų Baltimorės ka-

tais. Dalyvavo 68 asmenys.

LB krašto valdybai organizuojant šią politinę popietę, talkino Michigano apygardos valdyba, kurią sudaro Vytautas Petrulis, Pranas Turūta ir Jonas Urbonas.

Aukos Liet. Bendruomenės darbui paremti

Artėjant Vasario 16-tai, LB Michigano apygardos valdyba išsiuntinėjo LB krašto valdybos laišką Michigano lietuviams. Laiške duodama LB atliktų darbų santrauka ir prašoma paremti visus LB darbus. Aukos Lietuvių Bendruomenei galima i-teikti LB įgaliojimų rinkėjams, galima pasiūsti apygardos valdybai: 9309 Appleton, Detroit, Mich. 48239. Aukos bus perduotos pagal nurodymus.

Jonas Urbonas

VASARIO 16 PROGA AUKOKIME LIETUVOS LAISVINIMO

REIKALAM. AUKAS SIŪSTI AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS

SKYRIAMS ARBA CENTRUI 2606 WEST 63RD STREET,

CHICAGO, ILL. 60629.

IŠ VISUR

— Senatorius Charles H. Percy globoja Lietuvos nepriklausomybės atgavimo minėjimą JAV senate. Minėjimas bus pradėtas vasario 16, pirmadienį, 12 val. Atstovų rūmuose minėjimą globos Daniel J. Flood.

— Dr. P. Kisielius kalbės Hot Springs, Ark., lietuviams Vasario 16-tosios minėjime vasario 16.

— Phoenix, Arizona, Vasario 16-tosios minėjimas įvyks vasario 22, 11 val. mišios Sacred Heart koplyčioj, 1 val. pietūs ukrainiečių salėj, 2 val. minėjimas su kalbomis ir menine dalimi.

— Hobarto lietuviai vasario 14 ruošia Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą. Šioj Australijos saloj lietuviams paskaitą skaitys V. Mikelaitis.

— Dayton, Ohio, Lietuvių Kultūrinis Komitetas vasario 22 rengia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą. 2 val. popiet mišios Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos bažnyčioj. Lietuvių klube įvyks oficialioji dalis. Kalbą pasakys arkivysk. N. Elko. Mėninę programą atliks solistai iš Toronto: Vaclovas Verikaitis, Rimas Strimaitis ir muz. J. Govedas. Dalyvaus ir vietos tautinių šokių grupė "Vėjeliai".

— Melbourne LB apylinkės valdyba vasario 15 ruošia iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

— Komp. Broniaus Budriūno nauja kantata "Tu Vilniuj pasi-lik, Valdoje" pirmą kartą bus atlikta Los Angeles, Calif., vasario 15, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos chorui diriguos pats kompozitorius B. Budriūnas, solo partiją atliks Rimtautas.

Dabšys, o deklamatoriaus — Vincas Dovydaitis.

— Toronto Stasio Salkauskio ateitininkų kuopa vasario 21 mini 25 m. sukaktį. Minėjime Prisikėlimo parapijos salėj dalyvaus su paskaita ir Federacijos vadas dr. P. Kisielius. Bus meninė programa ir bendra vakariėnė.

— Tėvynės Prisiminimai, lietuvių radio valanda Toronte, vadovaujama J.R. Simanavičiaus, sausio 31 atšventė 25 metų sukaktį. Programa girdima ketvirtadieniais nuo 10:30 iki 11 v. vak. ir sekmadieniais nuo 1:30 iki 2 v. p.p. per radio stotį CHIN banga 101 FM.

— Lietuviškas Pirmosios Komunijos vadovėlis, skirtas ne vien kunigam bei seselėm, bet ir tėvams, kurie nori patys paruošti savo vaikus, jau atspausdintas. Vadovėlį paruošė I. Bublėnė ir kun. K. Žemaitis, platina L. K. Religinė Šalpa ir PLB Švietimo taryba.

— "The Washington Post" sausio 11 atspausdino platų rašinį "Faith and State in Lithuania", paruoštą prof. Ričardo J. Krickaus. Autorius išsamiai nušviečia okupuotos Lietuvos tikinčiųjų sunkią būklę ir religijos persekiojimą. R.J. Krickus yra politinių mokslų profesorius Fredericksburgo kolegijoje.

Mažutė ekskursantų grupė kovo 16 išvyksta iš Miami, Floridos, į P. Ameriką — Braziliją, Urugvajų, Argentiją, Čilę ir Kolumbiją susipažinti su tų kraštų lietuviams. Grįžta balandžio 6. Bilieto kaina apie 700 dol. Dar yra likę keletas vietų. Besidomį kelionę gali rašyti: Ekskursijos vadovas, 411 Apollo Dr., Juno Beach, Fla. 33408.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Ig. Belzinskas, Cleveland, Ohio, J. Morkūnas, Philadelphia, Pa., M. Petrus, Amsterdam, N.Y. Užsakę kitiem: V. Padvarietis, Richmond Hill, N.Y.—Al. Ridikui, Long Island, N.Y.—S. Jatulis, Garwood, N.J.—M. Jatuliui, Schenectady, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakymo. Naujiem skaitytojam prrenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant prenumeratą visiem 12 dol. metams.

M. TAMONIS —

(atkelta iš 2 psl.)

nijimą. Ne tam, kad deklaruotų savo įsitikinimus, o tiesiog, kad kitaip negalėjo — negalėjo gyventi meluodamas. Senos bajorų giminės palikuonis, taip jis mokėjo Lietuvos bajorų skolą savam kraštui.

Žudynių kronika

1974 pavasarį Mindaugas Tamonis, technikos mokslų kandidatas, dviejų vaikų tėvas, o iš tikro Poetas ir Tiesos ieškotojas, kurio eilėraščiai, be "Poezijos pavasario" ir "Literatūros ir meno", buvo spausdinami ir emigrantų "Metmenyse", parašo pareiškimą, kuriuo atsisako prisidėti prie kamienio tarybinei armijai restauravimo. Tų pačių metų vasarą uždaromąs į Vilniaus psichiatrinę ligoninę. 1974 gruodyje įrašo trijų lapų apimties įrašą šv. Kazimiero bažnyčios, paverstos Ateizmo muziejumi, knygoje. 1975 baigia rašyti "Žinią", savo gyvenimo pagrindinį kūrinį, skirtą M. Čiurlionio atminimui. 1975 vasarą — paskutinis akordas — parašo laišką CK, kuriuo šaukia moraliniam atgimimui ir maldaufa religinės laisvės. Sistema reaguojama mechanškai grubiai — uniformuoti pareigūnai kartu su žmonėmis baltas chalatus vėl į nuveža į psichiatrinę ligoninę. To nepakėlus miršta jo motina. Ir atomazga — 1975 lapkričio 5 diena, "didžiųjų švenčių" išvakarės, geležinkelio ruožas Vilnius-Pavilnys...

Baltas paukšti, tu sugrįžki
Ir parneši kraujo gėlę.
Baltas paukšti, tu sugrįžki —
— nepasakė, ir išėjo...

Ir išėjo, artimųjų nesuprastas, abejingųjų apjuoktas, svetimųjų apžmeigtas ir žudomas. Andriejus Siniavskis, jo vargo brolis, iš tolimo Paryžiaus tiesė jam pagalbos ranką. O jūs brangūs tautiečiai, kurie iš užjūrio aplankote mus? Juk vienas jūsų šių vasarą į išdavę, kitas išsižadėjo, o trečias sudegino. O mes? O mes palikome jį ir bėgome, nes jį jau lydėjo mirties šešėlis.

... ir tada Viešpats pasigailėjo ir pasišaukė jį pas save...

Atsisveikiname su Tavimi suvykdami, kad nuo šiol mes — Tavo ženkli, ir kad buvo skirta mums būti šalia vieno iš sūnų — mišinių, kuriuos laikas nuo laiko išaugina Lietuvos Žemė.

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOSRedaguoja Vytautas ir Birutė Radzivanai
84-16 110 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418SVEIKINAM BENDRADARBIUS IR
SKAITYTOJUS!

1975 metų Kristaus Gimimo šventę kalėdinė žvaigždė švietė visiem geros valios žmonėms. Tikimės, kad toji Šviesa aplankė Jūsų namus ir širdis.

Neturėdami progos visų pasveikinti iš Pietų Amerikos, grįžę jau 1976 metais, sveikinam visus vyčius, draugus, rėmėjus, Darbininką su visu jo štabu ir mielus skaitytojus ir linkim, kad tie metai *ištisai* atneštų Jums asmeniškų laimės ir pasisekimo Jūsų darbuose, ypač vieningoj ir bendrojo kovoj už laisvę Lietuvai.

Pasiruošimas III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kelionė į Kongresą užėmė mum visą mūsų laiką nuo lapkričio pabaigos iki sausio pabaigos. Todėl teko praleisti mūsų pus-

lapio paruošimą. Mielus bendradarbius ir skaitytojus atsiprašom. Straipsniai, kurie neįdėti į šį numerį, bus spausdinami vėliau.

Perduodam visiem nuoširdžius ir draugiškus linkėjimus iš viso Pasaulio Jaunimo Kongreso, ypač iš Pietų Amerikos lietuvių, kurie trokšta artimesnių ryšių su mumis.

Nuoširdus ačiū visiem, kurie prisidėjo aukomis prie J. Kongreso rengimo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei už prisidėjimą prie atstovų kelionės išlaidų, ypač mūsų asmeniškai padėka Lietuvos Vyčių organizacijai, kuri tiesiogiai padėjo padengti mūsų abiejų kelionės išlaidas.

Birutė ir Vytautas Radzivanai

L. VYČIŲ CENTRO VALDYBOS

PAREIŠKIMAS

Centro valdyba sužinojo, kad vasarą įvyko kelionė, užregistruota vyčių vardu. Nei centro valdyba, nei metinis seimas nedavė sutikimo panaudoti vyčių vardą. Pažymima, kad centro valdyba negavo jokio prašymo tokiam sutikimui ir nebuvo informuota apie šią kelionę. Gavusi platesnę informaciją, centro valdyba sužinojo, kad trys vyčiai asmeniškai sutiko leisti pavartoti vyčių vardą, neturėdami nei autoriteto, nei teisės suteikti leidimą.

Taigi, kad nepasikartotų toks įvykis, Lietuvos vyčių centro valdyba savo posėdyje Newark, N.J., 1975 gruodžio 6 priėmė

atitinkamą rezoliuciją (žemiau pateikiama).

Vytiškai,
Antanas Miner, pirmininkas
49 Bruce St.
Grafton, Mass. 01519
Sausio 14, 1976

Rezoliucija

Joks Lietuvos vyčių pareigūnas nei narys neturi teisės duoti sutikimą panaudoti Lietuvos vyčių vardą bet kokiam nevytiškam reikalui. Tiksliai Lietuvos vyčių centro valdyba arba/ir metinis seimas turi teisę ir autoritetą duoti leidimą vartoti Lietuvos vyčių vardą kokiems nors reikalams, nežiūrint nei jų vertės, nei jų charakterio.

DAYTON, OHIO

96-os kuopos veikla

Lapkričio 1-2 kuopos junjorai lėšom sutelkti sėkmingai pravedė pyragų išpardavimą. Šiam sumanymui vadovavo jų globėja Susan Mantz. Loterijos būdu pyragų krepšius laimėjo Monica Petrokas ir Patty Dutcher.

Lapkričio 22 kuopa surengė polkų vakarą, kuris praėjo linksmai ir nuotaikingai. Parengimo komitetas sudarė John ir Joyce Berczelly (pirmininkai), Joe ir Sue Noreikai, Dennis Noreikas, Patty Dutcher, Harley Karno, Rita Ambrose, Judy Petrokas, Eloise Berczelly, Frances Petkus, Ed Sluzas ir Ray Gečas. Visa kuopa jiems dėkojo ir džiaugėsi gražiu rudens lapų salės papuošimu, kurį suprojektavo ir nupiešė Patty Dutcher. Gus Blum ir Mary Lou Lastoskie laimėjo loterijoje "laimės krepšį". Didelis ačiū Ray Bučimui už pardavimą ypatingai daug bilietų į šokių.

Lapkričio 16 įvyko kuopos naujos valdybos rinkimai. Susirinkimą pravedė Stanley Vaitkus ir Charles Petkus. Joe Ryan pristatė susirinkusiem kuopos įstatuose išdėstytas valdybos narių pareigas. Išrinkta tokia valdyba: dvasios vadas kun. W. Katariskis, pirm. Judy Petrokas, pirmosios vicepirm. (junjorų reikalams) Marianne Podoyak ir Ann Louise Conrady, antroji vicepirm. (naujų narių reikalams) Eleonor Mantz, išdininkė Sally Miller, finansų sekretorė Frances Mikalauskas, protokolų sekretorė Ada Sinkwitz, tvarkdariai Mike Petkus ir Joe Ryan. Revizijos komisiją sudaro Geor-

ge Mikalauskas ir John Berczelly. Komisijų pirmininkais išrinkti: religinės komisijos — Dorothy Conrady, Lietuvos reikalų komisijos — Laima Raštikis ir Maria Preidis, kultūrinės komisijos — Aldona Ryan, ritualo — Frances Petkus, korespondentė — Frances Petkus, biuletenio redaktorė — Elaine Pacovsky, istorikė — Albina Wallis, pirmoji — Mary Lou Lastoskie ir Karolyn Ambrose, planavimo — Sarah Petkus ir Mary Lucas, sporto — Dennis Noreikas, užuojautų komisijos — Eugenija Gečas ir Albina Wallis, įstatų komisija — Joe Ryan, Eloise Berczelly ir Frances Petkus, susirinkimų — Ida Kavy, Joe Gečas ir Stanley Vaitkus.

Daug linkėjimų sėkmingoj veikloj naujai valdybai ir nuoširdus ačiū buvusiai valdybai už gerai atliktą sunkų darbą. Svarbiausias šių metų užsimojimas bus pasiruošimas vyčių seimui, kuris numatomas Dayton.

Po rinkimų įvyko tradicinė vakarienė, kurios pasisekimas yra nuopelnas prisidėjusių prie parengimo narių: Marytė Bea Noreikas, Eloise Berczelly, Sarah Petkus, Stephanie Raštikis, Eugenia Gečas, Elena Zukaitė, Janina Bučmės, Rita Ambrose, Ada Sinkwitz, Mary Lou Lastoskie, Albina Wallis, Mike Petkus, Joe Mantz, John Berczelly, Charles Petkus ir Harley Karno. Vyčių ritualo III-sis laipsnis buvo suteiktas Lori ir Kitty Prasmantam vakarienės metu.

Kuopos religinės temos diskusijas lapkričio 9 pravedė seselė Alberta. Jai buvo gera proga papasakoti apie savo kelionę į Šventąją Žemę ir Romą.

Lietuvos vyčių kryžius

Detroit, Mich.

Sausio 11 Dievo Apvaizdos parapijos šventorių, Southfield-Detroit, iškilmingai buvo pašventintas lietuviškas kryžius. Kryžius buvo pastatytas Liet. vyčių 79-tos kuopos pastangomis.

Iškilmės prasidėjo mišiomis, kurias aukėjo klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Pamaldose dalyvavo vysk. Joseph Imesch, Detroito vyskupas pagalbininkas. Po mišių buvo skaitomos maldos už mirusius narius (31). Pasibaigus pamaldom, vyskupas pašventino vitražus, altorių, krikštyklą ir statulas. Užbaigai pasakė pamokslą. Po mišių vyskupas, lydimas klebono, vyčių su vėliavomis ir visuomenės, pašventino naują kryžių šventorių.

Kryžius lietuviško stiliaus, 15 pėdų aukščio, ne medinis, bet plieno ir aliuminio medžiagos (vartojamos tiltų statyboje). Tokio kryžiaus nereikia dažyti, nes po kurio laiko plienas nuo oro pasidarys rudos spalvos. Pavasarį bus išlietas iš aliuminio trijų pėdų aukščio Rūpintojėlis ir saulės spinduliai. Apačioj Vytis pasiliks kaip padarytas pradžioj.

Po šventinio iškilmių visi susirinko į parapijos svetaiginę pietų. Čia dalyvavo 300 žmonių su viršum. Jų tarpe prisidėjo dar kunigas Mykolas Kundrotas, buvęs klebonas, ir kun. Arthur Neffys iš Šv. Beatričės bažnyčios, kurioj trejus metus buvom prisiglaudę, kol buvo pastatyta lietuvių bažnyčia. Taip pat dalyvavo šioj šventėj 102-os kuopos vyčiai (Šv. Antano bažnyčios) Gražina Vaškelis ir pp. Bunikai; iš 139-os kuopos (Šv. Petro bažn.) — Katerina ir Juozas Kurpowic.

Vyčių pirm. Magdalena Smailis sėkmingai pravedė programą: kalbėjo kun. M. Kundrotas, kuris padėjo vyčiam įsikurti senoj bažnyčioj.

Šio straipsnio autorius trejus metus rūpinosi lietuviško kryžiaus statyba, susitarė su dailininku V. K. Jonynu dėl kryžiaus projekto, surado plieno kontraktorių, kuris būtų prieinamesnis kainos atžvilgiu. Vyčiai buvo pagerbtį už lietuviškumo išlaikymą parapijoje, kai pusė bažnyčią lankančių buvo kitataučiai.

Kryžius atsiėjo 5000 dol. Šių iškilmių parengimo gautas pelnas, 400 dol., paskirtas parapijai. Šventei rengti buvo išrinkta komisija, kuriai padėjo Balandienė, iškepdama skanų tortą. Elena Tucker stalam papuošė, padarė 40 meniškų kryželių. Kryžiaus statybai aukėjo Jonas ir Julija Belickai 5000 dol., Estelle Bukšaitė — 100 dol., kiti po mažiau. Vyčiai visiem aukotojam ir visiem prisidėjusiem prie tos šventės nuoširdžiai dėkoja.

Dainius

Sveikinam naujus kuopos narius Anthony ir Maria Preidis. Joe ir Aldona Ryan neseniai sulaukė savo trečio anūko, o George ir Frances Zelinskas — septinto, Isabel Latos — dešimto proanūkio! Sveikinam taip pat ir būsimus jaunavedžius Dennis Noreikas ir Patty Dutcher. Daug laimės Gus ir Mary Ann Blum, kuriem buvo įteiktas vyčių ritualo antras laipsnis. Džiaugiamės, kad Diane Kavaliauskas sveiksta po operacijos. Sergančiom Anelei Petkus ir Margie Gruskas linkim greitai pasveikti.

Reiškiam užuojautą Sally ir Annadel Miller ir Dorothy Conrady, staiga mirus jų seseriai Mary Miller. Velionė buvo Marianne Podoyak, Anne Louise ir Richardo Conrady teta. Jos būdas buvo šviesus, gyvenime pavizingingas. Jos giminaičiam reiškiam užuojautą taip pat. Velionė pasižymėjo savo gražiais rankdarbiais. Visa kuopa pasigenda taip staiga išskelavusios ir amžinajį gyvenimą.

Daytoniškiai entuziastiškai ruošiasi šiais metais pas juos įvyksiančiam seimui ir prašo visus ta proga juos aplankyti.

Frances Petkus

Šventinamas vyčių kryžius prie Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčios Detroito. Matosi vysk. Joseph Imesch ir kleb. kun. V. Kriščiūnevičius. Nuotr. J. Belicko

Brooklyn-Queens

Lietuvos vyčių 41-os Brooklyn-Queens kuopos metinis susirinkimas buvo sausio 18 tuoj po sumos Apreiškimo parapijos salėj. Susirinkimą atidarė kuopos pirm. Antanas Mažeika, pakviesdamas Tėvą B. Mikalauską, OFM, sukalbėti maldą. Dalyvavo Lietuvos vyčių organizacijos garbės narys Simas Kudirka su žmona, kuopos nariai maj. dr. Denis G. Mažeika su žmona Audrone, kurie tuo metu savaitėi laiko buvo atskirę į New Yorką iš Wuerzburgo, Vokietijos, Vytautas ir Birutė Radzivanai, tik ką grįžę iš jaunimo kongreso Pietų Amerikoje, ir Nemira Masiulytė iš Australijos.

Gausus susirinkimas išrinko kuopos valdybą 1976 metams: kun. Stasys Raila — dvasios vadas, inž. Antanas Mažeika — pirmininkas, Petras Sandanavičius — vicepirm., Aldona Zauznis — sekretorė, Emilija Sandanavičienė — finansų raštininkė, Juozas Bulevičius — išdininkas, Lietuvos reikalų komisijos pirmininkė — Elena Kulber, kuopos korespondentas — Petras Sandanavičius.

Aptarti šv. Kazimiero, Lietuvos vyčių organizacijos globėjo, šventės pasiruošimai. Šventė ruošiamia kovo 14 kartu su L. vyčių Vidurinio Atlanto apskrityje. Ją globoja Brooklyn-Queens kuopa. Apskrities atstovai ir šios kuopos nariai bendrai dalyvauja 11 val. mišiose Apreiškimo parapijos salėj.

Po pamaldų bus bendri pietūs Apreiškimo parapijos salėj. Jų metu bus pakelti naujai nusipelnę nariai į III-jį organizacijos laipsnį. Po pietų bus Vidurinio Atlanto apskrities suvažiavimo posėdis apsarstyti apskrities 60-ties metų sukakties minėjimui artėjančiam Eucharistiniam kongresui ir kitėm organizacijų liečiantiems klausimams. Šv. Kazimiero šventei paminėti išrinkta komisija: Emilija Sandanavičienė, Birutė Radzivanienė, Veronika Avižienė, Juozas ir Sofija Šavelskiai.

Prieš savaitę grįžę iš Pietų Amerikos kuopos nariai Birutė ir Vytautas Radzivanai trumpai informavo apie jaunimo kongresą. Kvietė narius atsilankyti į JK atstovų priėmimą vasario 14 Kultūros Židinyje. Ten bus plačiau pranešta apie kongreso eigą; ji bus pailiustruota filmiais ir nuotraukomis.

Lietuvos vyčių organizacijos laipsniai, vadovaujant organizacijos garbės nariui Juozui Bulevičiui, buvo įteikti maj. Deniui Mažeikai — IV-tas laipsnis, jo žmonai Audronei — II-as laipsnis, Juozui Lubinskiui — I-as laipsnis. Dr. Deniui G. Mažeikai ta proga buvo įteikti šie leidiniai: "Fighters for Freedom", "Forty Years of Darkness" ir Nijolės Sadūnaitės teismo santrauka "No Greater Love" — vertimas iš lietuvių kalbos.

Į kuopą sugrįžo buvęs šios

kuopos ilgametis narys Konstantas Kazlauskis.

Elena Kulber, ilgametė kuopos, apskrities ir organizacijos Lietuvos reikalams ginti komisijos narė, padarė platų pranešimą apie savo veiklą, ypač apie pastangas paskleisti anglų kalba parašytą leidinėlį "No Greater Love" amerikiečių ir savųjų tarpe.

Susirinkimas taip pat nutarė organizuotai su vėliava dalyvauti vasario 15 Lietuvos nepriklausomybės minėjime 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Prieš posėdžio pabaigą buvo pakviestas jauniausias Lietuvos vyčių organizacijos garbės narys Simas Kudirka. Kalbėdamas susirinkusiem, pareiškė, kad džiaugiasi dalyvaudamas šiame susirinkime, dėkojo už pakvietimą ir palinkėjo visiem ir toliau dirbti lietuvių tautos ir Bažnyčios labui, ypač kovoj prieš rusų imperializmą, ragino skleisti tiesą apie Lietuvos okupantus ir stengtis išplatinti kuo daugiau vertimą apie Nijolę Sadūnaitę, Lietuvos Bažnyčios Kroniką ir "Fighters for Freedom" savo ir kitataučių tarpe, nes šios knygos rodo tiesą, kaip Lietuva kovoja už savo egzistenciją.

Susirinkimas baigtas malda, kurią sukalbėjo kun. St. Raila.

A. Mažeika

LIETUVIŠKOS
MIŠIOS
TELEVIZIJOJ

Penkti metai iš eilės Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apskrities pastangomis buvo transliuojamos mišios lietuviškai per Bostono ir Maine televizijos stotis. Mišios lietuviškai buvo aukojamos 1975 gruodžio 14 9:15-10:00 val. ryto WNAC-TV studijos koplyčioj už kenciančią Lietuvą ir transliuojamos per Bostono 7-tą kanalą ir taip pat Poland Springs, Maine, televizijos kanalą. Spėjama, kad keli milijonai žiūrovų stebėjo šias mišias Naujojoje Anglijoje ir gretimaj Kanadoje.

Mišių metu giedojo Brocktono, Mass., šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vad. muz. Juliusas Gaidelio, šias giesmes: Pulkim ant kelių, Prieš taip didį Sakramentą, Jėzau, pas mane ateiki, ir Marija, Marija. Mons. Walter Flaherty skaitė lietuviškų giesmių vertimą anglų kalboje televizijos žiūrovams. Išsamų pamokslą apie religijos padėtį Lietuvoj pasakė kun. Albinas F. Janiūnas, Naujosios Anglijos apskr. vyčių dvasios vadas, klebono asistentas Sv. Petro lietuvių parapijoje So. Boston, Mass. Kun. A. Janiūnas savo pamoksle aiškiai pristatė pavergtos Lietuvos kančias ir ten esančių lietuvių kovą už tėvynės laisvę.

Kitos vyčių apskrities raginamos panašiu būdu rengti mišias ar kitas pamaldas, kurios yra labai gera proga supažindinti Amerikos visuomenę su pavergtos Lietuvos padėtimi.

Joseph J. White

MASPETH, N.Y.
110-os kuopos veikla

Pirmasis 1975-76 kuopos veiklos susirinkimas įvyko spalio 21. Kuopos pirm. Philip Skabeikis pažymėjo, kad kuopos nariai veikė ne tik savo kuopos rėmuose, bet uoliai dirbo centro valdyboje ir apskrityje; ypatingai daug darbo įdėjo vyčių 62-o seimo rengimo komitete. Kuopa pareiškė didelį pasitenkinimą savo junjorų veikla ir vėl junjorų kuopos globėja sutartinai išrinko Marian Skabeikis.

Lapkričio 5 įvykusiame susirinkime Marian Skabeikis parodė, kaip sukabinti lietuviškus šiaudinukus kalėdinei eglutei. Kuopa taip pat sveikina savo naujus narius — Theresą, John ir Robert Thomann iš Queens Village, N.Y. Jaunasis Robert Thomann lanko Manhattan College, ir jo pastangomis 110-toji kuopa ruošia lietuvišką parodėlę Vasario 16 savaitės metu.

Gruodžio 14 visa kuopa, norėdama išlaikyti lietuviškus papročius, kartu su junjorais surengė lietuviškas kūčias tuoj po lietuviškų pamaldų V. Atsimainymo salėj. Spalio 26 visa valdyba buvo nuvykusi į Vidurio Atlanto apskrities suvažiavimą Philadelphiaj. Nuoširdus ačiū 3-ai kuopai už šiltą priėmimą!

110-os kuopos valdybą 1975-6 sudaro: John J. Sidtis — pirm., Marian C. Skabeikis — vicepirm., Ann Sidtis — protok. sekret., Mary Kulis — finansų sekret., Helen Yocis — pramogų vadovė, Philip Skabeikis — kultūrinių ir visuomeninių reikalų vadovas ir Anthony F. Skabeikis — Lietuvos reikalų vadovas.

Philip Skabeikis

DAR VIENA NAUJA
VYČIŲ KUOPA

Lapkričio 22 Lietuvos vyčių centro valdybos vicepirmininkai Philip ir Marian Skabeikiai įteikė konstitucinį dokumentą (charter) naujai vyčių 142-ai kuopai Washington, D.C. Naujosios kuopos branduolį sudaro 13 narių: Eva Migonis — pirm., Joseph Simainis — vicepirm., Frances Gedra — sekr., Loretta Gaigalas — finansų sekr. ir išdininkė; kiti nariai — Joseph Chaplick, Catherine ir Ulises Consuegra, Jane Simainis ir Anastasia Stanley. Organizaciniame susirinkime dalyvavo 10 narių, kuriems buvo suteiktas Lietuvos vyčių ritualo pirmasis laipsnis.

Kadangi Washingtono mieste nėra lietuviškos parapijos, 142-ji kuopa veiks prie Šv. Mato katedros. Daugumas naujos kuopos narių yra iš kitų vietovių, pvz. Pensylvanijos, šiaurės New Yorko, New Yorko miesto, bet įsikūrę gyventi Washingtono arba artimuose Marylando priemiesčiuose.

Vyčių organizacija, ypač Vidurio Atlanto apskritis, linki naujai kuopai viso geriausio ir tikisi iš jos sulaukti stiprios veiklos. Dabar, esant vyčiam pačioj JAV sostinėj, tikimasi palengvėjusio Lietuvos reikalų komisijos darbo.

Naujos kuopos pašto adresas yra: 1020 19th St. N.W., Apt. 610, Washington, D.C. 20036.

Philip Skabeikis

Bridgeport, Conn.

141-ji kuopa praėjusį rudenį pradėjo antruosius savo veiklos metus. Pagaliau pavyko įsigyti lietuvišką ir amerikietišką vėliavas. Jos buvo pašventintos lapkričio 23 lietuviškų mišių metu Šv. Jurgio bažnyčioje. Klebonas kun. P. Prancuskas atžymėjo tą įvykį šiltu pamokslu. Kristaus Karaliaus šventės ir vėliavų pašventinimo proga kuopos nariai su svečiais bendrai priėmė komunią. Vėliau visi jaukiai pasivaišino Aldono ir Bob Marcavage parūpintais skanėstais.

Kiek anksčiau praėjusį rudenį 141-ji kuopa buvo užprašiusi mišias ir priėmė komunią už buvusį Waterburio kuopos pirmi-

(nukelta į 7 psl.)

DETROIT, MICH.

Susitikimai su Juozu Brazaičiu

Grįždamas iš darbo penktadieniais, žinodavau, kad namuose laukia Brazaitis. Iš Darbininko puslapių jis prabildavo taikliu žodžiu, lakia mintimi, originaliu įvykio aptarimu...

Š. m. sausio 25 Detroite, Kultūros Centre, po daugiau kaip metų tylos vėl išgirdau jo žingsnius apytamsėj salėj. Lėtais vieno taktų garsais jis artėjo į sceną. Staiga žingsniai iš anapus nutilo. Nuvilnijo į širdį graudžiai liūdna melodija, ir atsiskleidė scenos uždanga. Tarp gėlių, ant lino raštų drobulės buvo Juozas Brazaitis. Iš portreto jo šypsnis pasveikino bičiulius... Mirties tyła apgaubtas susitikimas...

Taip prasidėjo Juozo Brazaičio minėjimas. Be pranešėjo, be kalbėtojų pristatymo, be plovimų. Pravestas pagal dr. Vytauto Majausko idėją. Pasižymėjęs gilia rimtimi bei orumu.

Vincas Tamošiūnas ir Joana Kuraitė, senosios ir jaunosios kartos kovotojų už Lietuvos laisvę atstovai, atnešė degančią žvakę ir pastatė prie portreto. Tėviečiai jam amžinoji šviesa!

Įžangai dr. Vytautas Majauskas skaitė Prano Padalio monografiją. Teisingiau pasakius, Juozas Brazaitis Majausko lūpmis atėjo į klausytojų širdis. "Išnyksiu kaip dūmas..." Žodžiai tarti Pranui, pakartoti ir Juozui...

Vytautas Majauskas skaito iš prof. J. Brazaičio raštų prof. J. Brazaičio pagerbimo akademijoje sausio 25 Detroite. Nuotr. K. Sragausko

Dr. Juozas Girnius kalba apie prof. Juozą Brazaitį sausio 25 Detroite. Nuotr. K. Sragausko

Bridgeport, Conn.

(atkelta iš 6 nsl.)

ninką. Taip pat praėjusį rudėnį kuopos paskiri nariai aktyviai prisidėjo prie International Institute Amerikos dviejų šimtų metų sukakties proga ruošto tautybų festivalio.

Kuopos pirmininkė T. Trainis ir vicepirm. kultūriniam reikalui G. Ivaškienė atstovavo kuopai ir Lietuvos Bendruomenei Bridgeporte didelio masto Žmogaus Teisių Dienos minėjimo renginio komitete. T. Trainienės rūpesčiu vienu iš kalbėtojų pakviestas kun. K. Pugevicius. Minėjimas įvyko gruodžio 10 7:30 v.v. Sacred Heart universiteto salėj. Jį suruošė įvairių Bridgeporte veikiančių organizacijų atstovų komitetas. Ta proga T. Trainienė išsiuntinėjo apie 200 laiškų apylinkės lietuvių kilmės

Angelė Šukienė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, paskaitė Kazio Bradūno poeziją. Sustoję grojusi gedulinga muzika.

Prie mikrofono atėjo dr. Juozas Girnius. Kalbėjo apie Juozą Brazaitį-Ambrazevičių, moklininką, kultūrininką, pedagogą, literatūros kritiką, knygų autorių. Jo mintys, tarsi gaiviųjų šaltinių tyro vandens srovės upokšnis, skalavo Juozo Ambrazevičiaus kūrybinę sodybą, kurioj taip miela pabuvoti. Ir norėtusi, kad tų šaltinių srovė prabėgtų per Aidų puslapius.

Pravirko kanklės. Darius Mičiūnas padeklamavo Mykolo Vilties eilėraščių. Karolis Balys paskaitė iš Juozo Brazaičio knygų "Vienų vieni".

Tada kalbėjo dr. Adolfas Damušis apie Brazaitį politiką, kuris nenoromis atėjo į politinį gyvenimą. Kuris, laikinai sutikęs užimti ministerio pirmininko vietą, turėjo sunkiausiu laiku vadovauti laikinajai vyriausybei. Kaip politinis emigrantas, jis buvo persekiojamas, norint jam primesti karo nusikaltėlio vardą. Dr. Damušis atskleidė naujų faktų.

Pagaliau parodytas Algimanto Kezio filmas "Su gyvuoju Brazaičiu". 30 minučių "pasimatymas" su Brazaičiu, jo žodis ir meniškai vaizdai paliko gilų įspūdį.

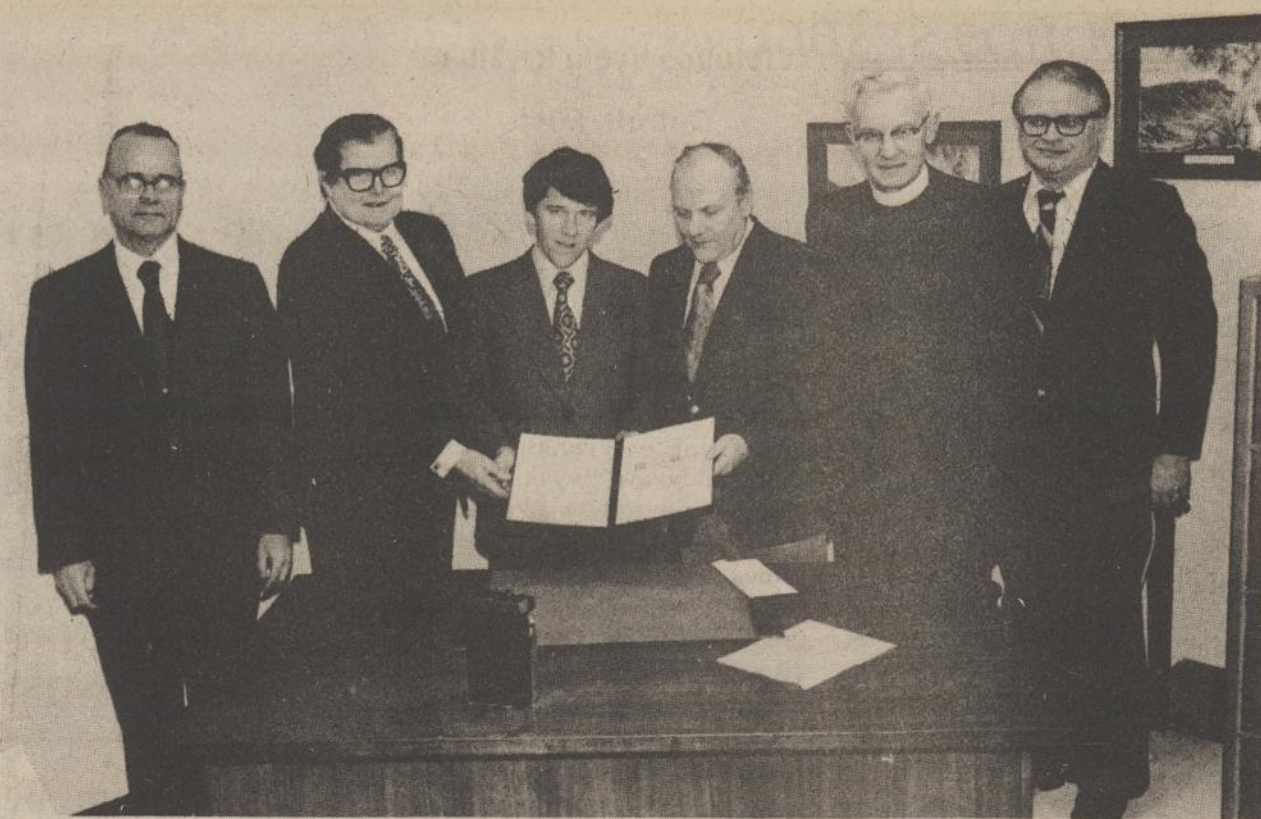
Ir vėl gaudi muzika bylojo apie žmogų, kuris išėjo į aną pasaulį, nenorėdamas nei gėlių, nei vainikų, nei kalbų, bet apie kurį kalba jo darbai.

Minėjimas, pasižymėjęs savo originalumu, buvo baigtas tautos himnu.

S. G-kas

Angelė Šukienė deklamuoja K. Bradūno eilėraščių prof. J. Brazaičio pagerbimo akademijoje sausio 25 Detroite. Nuotr. K. Sragausko

Pavergtų tautų delegacija pas Australijos konsulą Chicago sausio 28. Iš k. estų tarybos pirm. A. Koepp, Liet. Bendruomenės apygardos vicepirm. A. Šimkus, Australijos konsulas J.S. Keogh, Pavergtų tautų Chicago komiteto pirm. V. Viksnis, Altos informacijos vadovas kun. J. Prunskis, Latvių Sąjungos pirm. I. Bergmanis.

PO CHICAGOS DANGUM

Australijos konsulas Chicago John S. Keogh priėmė Pavergtų tautų Baltijos skyriaus atstovus, kurie pareiškė Australijos vyriausybei padėką už Lietuvos, Latvijos ir Estijos pripažinimo Sovietų Sąjungai atšaukimą. Kalbas pasakė: Pavergtų tautų pirm. Chicago V. Viksnis, Amerikos Lietuvių Tarybos inf. vadovas kun. J. Prunskis, Latvių s-gos pirm. I. Bergmanis, LB Vidurio vakarų apygardos vicepirm. Adolfas Šimkus ir Estų tarybos pirm. A. Koepp. Visi kalbėtojai priminė, kad Australijos ministeriui pirmininkui Malcolm Fraser būtų perduota padėka ir prašymas, kad Australijos vyriausybė ir toliau remtų Baltijos tautų laisvės siekimus. Konsulas J.S. Keogh atsakydamas pabrėžė, kad Australija brangina laisvę ir mielai priima laisvės ieškančius ir tėvynės netekusius žmones.

Grandis, viena didesnių tautinių šokių grupių, veikia jau 14 metų. Ši grupė sėkmingai pasi-

rodė ne tik Chicagoj, bet ir Kanadoj bei Pietų Amerikoje. Ansambliui vadovauja mokykl. I. Smieliauskienė. Jaunimo Centre sausio 31 Grandies vakaras praėjo su dideliu pasisekimu. Trys ansamblio grupės pasirodė su gražiais tautiniais šokiais. Buvo pademonstruoti keli visai nauji šokiai. Publika žavėjosi gražia šokių organizacija. I. Smieliauskienė dėkojo tėvams, komitetui, rėmėjams ir globėjams dr. ir žmonai Kriauceliūnams. Po programos buvo vakarienė ir šokiai, grojant A. Stelmoko orkestrui.

Jonas ir Aušra-Marija Jurašai sausio 30 buvo sutikti Tautiniuose namuose. Priėmimą rengė Jono Jurašo kūrybinei veiklai

remti komitetas. Dalyvavo komiteto nariai, menininkai, radijo ir spaudos atstovai. Vasario 1 Marijos aukšt. mokyklos salėj susirinko apie 1000 svečių pagerbti Jurašų. Sveikino komiteto vardu dr. J. Valaitis, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, menininkų vardu — Algis Dikinis, Balfo pirm. M. Rudienė, rašytojų vardu — K. Bradūnas. Jonas ir Aušra M. Jurašai tarė padėkos žodį už nuosirdų sutikimą ir drauge pasidžiaugė Chicago lietuviais. Priminė, kad Lietuvoj tauta gyva, kovinga, galimom priemonėm priešinasį okupanto užmačiom ir laukia laisvojo pasaulio paramos. Po sveikinimo ir kalbų meninę programą atliko iškilūs mūsų menininkai. Scenoj atlikta muz. Dariaus Lapinsko surežisuota A. Rūko "Maio tautos istorija". J. Kaunas

BŪKIM INFORMACIJOS BIURO TALKININKAIS

Brangūs Lietuviai,

Tarptautinei padėčiai susikompikavus ir Lietuvos bylos klausimui pakrypus nepalankia mum linkme, esam priversti vis daugiau ir daugiau pasitikėti savo jėgomis. Tai reiškia, kad turim dar daugiau dirbti, dar daugiau ir garsiau skelbti pasauliui apie Lietuvos padėtį. Tai reiškia, kad tos pastangos pareikalaus žymiai didesnio pasišventimo bei darbų ir nepalyginamai daugiau lėšų — mūsų visų aukų Lietuvai gelbėti.

Kaip pasakytą praėjusios savaitės bendrame Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Tautos Fondo pirmininkų atsišaukime, Vlikas organizuoja Informacijos Biurą, kuris vykdys pagrindinius ir didžiuosius dokumentacijos ir informacijos uždavinius, susijusius su Lietuvos laisvinimo darbu.

Informacijos Biurą aprūpinti pakankamomis ir nuolatiniomis lėšomis, kad jis galėtų veikti profesionaliame lygįje, yra Tautos Fondo pagrindinis rūpestis.

Jūsų mieli lietuviai, parama praėjusiais metais padarė mus šiam darbui ryžtis. Eltos Informacijos Biuro pastoviam finansavimui užtikrinti kreipia-

mės į jus prašydami netarpiškos paramos ne tik šios Vasario Šešioliktosios sukakties proga, bet ir visomis progomis, visų metų būvyje.

Kviečiam aukas siųsti tiesiog Tautos Fondui, kaip iki šiol, arba tapti šio darbo talkininkais įstojantį Tautos Fondiniais.

Tautos Fondo nariais gali pasidaryti asmenys įmokėję ne mažiau kaip 100 dol. metam. Nariai turi teisę asmeniškai arba per įgaliotinius dalyvauti metiniame Fondo suvažiavime, kuriame renkama Fondo taryba ir svarstomi kiti šio organizacijos reikalai.

Lietuviškos patriotinės organizacijos taip pat gali pasidaryti Tautos Fondo narėmis; jos maloniai kviečiamos.

Tautos Fondas yra inkorporuota organizacija. Visos aukos Tautos Fondui atskaitomos nuo JAV-bių mokesčių.

Aukas prašom siųsti užpildant pridedamą atkarpą. Čekius rašyti Lithuanian National Foundation vardu ir siųsti adresu: 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.

Nuosirdus ačiū.

Aleksandras Vakselis
Tautos Fondo
valdybos pirmininkas

Prašome iškirpti ir pasiųsti su Jūsų auka

Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti

aukoju \$.....

Vardas ir pavardė

Aukas siųsti: Lithuanian National Foundation, Inc., 65-14

56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.

TALLAHASSEE, FLA.

LB. ATSTOVAI PAS GUBERNATORIŲ

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos valdybos iniciatyva sausio 28 buvo gauta audiencija pas Floridos gubernatorių Reuben Askew. Audienciją išrūpino studentė Aušra Liutermozaitė, studijuojanti Tallahassee universitete.

LB delegaciją sudarė apygardos pirmininkas K. Gimžauskas, vicepirm. D. Liutermozienė, vicepirm. B. Aušrotas ir sekretorius A. Pupelis. Floridos Aukšinio Kranto apylinkės atstovavo E. Balčiūnienė, Palm Beach County apylinkės — A. Pilipavičienė, St. Petersburgo apylinkės — E. Gimžauskienė ir L. Jakušovienė ir Tallahassee — A. Liutermozaitė.

Delegacija buvo maloniai priimta. Gubernatoriui pasirašant proklamaciją, skelbiančią Vasario 16 lietuvių dieną, fotografas padarė kelias nuotraukas. D. Liutermozienė pasakė trumpą žodelį. Buvo įteikta gubernatoriui knyga "Lithuania 700 Years", Vliko išleista trumpa informacinė brošiūra apie Lietuvą ir A. Pilipavičienės padovanojama, gauta iš Lietuvos, graži didelė gintaro sagė, kurią gubernatoriaus perduosias ponai Askew.

Gubernatoriui padarė įspūdį gausi, iš įvairių vietovių delegacija, taip gi žavėjosi, kaip gubernatorius, taip kiti pareigūnai, gražiais lietuvių tautiniais drabužiais. Susidarė įspūdis, kad tai buvo pirmieji lietuviai, su kuriais teko gubernatoriui susitikti, nors nebe pirmi metai pasirašo proklamaciją.

Adp.

IŠ VISUR

— Baltijos kraštų rezoliucija (S.R. 319), kurią JAV senatė įnešė sen. Curtis, susilaukė naujų talkininkų. Vasario 2 prie jos prisidėjo sen. Edward M. Kennedy (D.-Mass.) ir sen. Henry M. Jackson (D.-Wash.). Tai pat šią rezoliuciją paskutiniu metu parėmė sen. Vance Hartke (D.-Ind.), sen. Robert Taft (R.-Ohio), sen. Lowell Weiker (R.-Conn.), sen. William Brock (R.-Tenn.).

— Immigration History Research Center atsiuntė tokio turinio raštą: "The Immigration History Research Center will again offer grants-in-aid and research assistantships during 1976-1977. Grants-in-aid up to \$3,000.00 for travel and living expenses are available to doctoral candidates, recent Ph.D.s and established scholars. Deadline for applications is May, 1976. For more information, please contact: Grant-in-Aid Committee, Immigration History Research Center, 826 Berry Street, St. Paul, Minnesota 55114. (E)

— Sol. Gina Čapkauskienė, sausio vidury sėkmingai dainavusi Miami Lietuvių Klube, sausio 24 dainavo Ottawoj, Kanados sostinėj.

— Australijos Sydney LB teatras "Atžala" 1976 metus pradėjo su V. Alanto "Šiapus už dangos". Dalyvavo aktoriai: J. Dambrauskas, S. Skorulis, P. Rūtenis, G. Zigaitytė, J. Maksvytis, D. Karpavičienė, K. Dauguvietytė-Šniukštienė. Premjera įvyko sausio 11 Sydney Lietuvių klube.

— Petro Jurgelos "Lietuviškosios Skautijos" pristatymas Torontoj įvyks kovo 21 Prisikėlimo parapijos didžiojo salėj. Programoj kalbės autorius, bus trumpa akademinė dalis, dainuos sol. Gina Čapkauskienė, dalyvaus muz. D. Viskontienė.

— St. Petersburgo Lietuvių klubo pirmininkas Albinas Karnius vadovauja ruošos darbam rengiantis priimti inžinierių-architektų "Žiemos studijinę konferenciją", kuri įvyks vasario 28 — kovo 6 Lietuvių klubo patalpose.

— Solistės Onos Zubavičienės rečitalis, pianistui M. Motekaičiui akomponuojant, ruošiamas Švėkšniškių dr-jos Lietuvių Tautiniuose namuose Chicagoj kovo 7.

"Dainavos" ansamblio 30 metų veiklai paminėti vasario 28-29 Chicagoj, Marijos aukšt. mokyklos salėj, statoma "Pamario pasaka".

Tikėjimo persekiojimas pavergtoji Lietuvoj paskutiniu metu vis daugiau atkreipia žydų reikalus besirūpinančių organizacijų dėmesį. Tai išryškina mus pasiekę LB leidinio apie žmogaus teisių paneigimą užsakymai iš Columbus Jewish Federation, National Interreligious Task Force on Soviet Jewry ir kt.

— Dail. Antanas Rukštelė kalbės apie Čiurlonio asmenį ir kūrybą inžinierių ir architektų uždaromajame konferencijos posėdy St. Petersburgje, Fla.

— Hartford, Conn., Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovė Hartfordo skyrius balandžio 24 rengia tradicinį pavasario pasilinksminimą. Meninė daly dainuos solistė O. Pliuskonienė iš Philadelphiajos. Organizacijos prašomos nerengti kitų pasilinksminimų tą pačią dieną.

— Stamford, Conn., per Juozą Daniliauską Balfui aukėjo: po 25 dol. Steponavičiai ir Ogden (Dymšaitė), 22 dol. Vaikučiai, po 20 dol. Radzevičiai ir Daniliauskas, po 12 dol. Lopai, Vidm. Valiusaičiai, Deikiai ir Kazlauskai, 11 dol. J. Valiusaitienė, po 10 dol. Žemaitaičiai, Malinauskai, Biliūnai ir Alg. Valiusaitis, 6 dol. Liutienė, po 5 dol. Lisa Huse ir Kliukinskienė. Pinigai pasiųsti Balfo centrui.

ARGENTINOS REVOLIUCIJOS ŠEŠĖLY

Išvyka į trečią jaunimo kongresą (2)

Iš Berisso lietuvių kolonijos autobusais skubėjome grįžti į Buenos Aires. Čia programoj buvo pramatytas oficialus pirmasis susitikimas su Buenos Aires lietuviais vieno jų įstai- goj, pavadinto Lietuvių Centro vardu.

Namai erdvūs, turi sales pirmame ir antrame aukšte. Didesni renginiai ruošiami antro aukšto salė, o pirmas aukštas, vadinamas baru, paliekamas privatiems pokalbiams. Ši kartą svečius sugrūdė į pirmo aukšto salę. Susėst tai susėdom, bet patar- nautojam buvo tikrai sunku prasi- veržti pro mažyčius tarpelius tarp kėdžių.

Atvažiuojančių "amerikonų" jau laukė gana gražūs vietinių lietuvių būrys. Tačiau neturko ir tokių, kurie, pagal vietinius pa- pročius, atėjo su dviejų valandų pavėlavimu ir ėjo aplinkui mau- rodami, kad jiems neliko vietos. Tikras dalykas, pirmo aukšto salė nebuvo jau tokia erdvi. Maistas — kumpis su bulvių sa- lotom, assado stilių kepta kiaul- linė dešra, assado stilių keptas gaidys ar višta.

Tiesa, šį vakarą šalia pasi- sveikinimų ir vaišių galų gale bandyta ir "programą" sudaryti. Lietuvių Centro pirm. Julius Mičiūdas jau gerokai po vidur- nakčio, kai du trečdaliai svečių išsivaikščiojo ir išvažinėjo, su- manė pristatinti kai kuriuos garbės svečius iš JAV. Keletą žodžių tarė B. Nainys iš Chica- gos ir J.R. Simanavičius iš To- ronto, abu LB šulai.

Grįžtant Artūro Mičiūdo auto- mobilu namo, kelią pastojų kul- kosvaidžių ginkluoti kareiviai. Nieko ypatingo — juk gyvena- me revoliucijos dienas. Patikri- no — praleido.

Gruodžio 23, antradienį, vieš- buty gyvenę svečiai buvo šiek tiek pavėžinti po miestą — su-

sipažinti ir apsipirkti. Argen- tinų pinigų reformos ir inflaci- jos dėka JAV svečiam kainos at- rodo labai prieinamos. Ypač domina odos dirbiniai. Tačiau ne vienas perspėjo — saugoki- tės, kad ir jūsų pačių odų nenu- nertų. O tai amerikoniškai-lie- tuviškai odai nunerti kėsinosi daugelis — net ir patys Argen- tinos lietuviai...

Šio ryto laikraščiai rašo, kad sukilimas galutinai baigtas, at- sakingi aukšti karininkai pa- traukti į karo teismą. Vietiniai lietuviai šį nepasisekusį sukilimą ar revoliuciją taip interpre- tuoja: sukilimo vadus palaikys kalėjime, už 3 mėnesių paleis, o tada jie suorganizuos revoliuciją kaip reikiant.

Šį vakarą vietiniai lietuviai rengia priėmimą kitame lietu- viškame židiny — Argentinos Lietuvių Susivienijimo namuose. Salė graži, erdvi; kitos patal- pos tvarkingai užlaikomos.

Vakarienės pradžia paskelbta 8 v.v. Atrodytų, lyg norėta pa- sakyti "valandą vėliau". Deja, vėlavosi dvi valandas. Žinoma, kai kurie pavėlavusieji turėjo ir pateisinamų aplinkybių — vi- si tiltai per La Plata upę Bue- nos Aires mieste šį vakarą buvo pakelti. Atsirado maištančių kairiųjų banditų, įvyko susišau- dymų su kariuomene. Geriausia priemonė suparalyžuoti niekšų veiklą — neleisti jiems keliauti pakeliant tiltus. Nekaltai teko nukentėti ir lietuviams svečiam, bevykstantiems į susitikimą Su- sivienijimo namuose Buenos Ai- res priemiestį.

Pagaliau svečiam susirinkus, pradėta ir užkandžiauti. Ir vėl — kiaušės kumpis, kuilio deš- ros ir višta. Jaučio — nei kvapo! Tai ir Argentina!

Šiek tiek prieš vidurnaktį su-

galvota ir kalbų programą ap- turėti. Ant scenos pasirodė vie- tos veikėjas Leopoldas Stan- kevičius ir pristatinėjo kalbėto- jus. Susivienijimo pirmininkas Raulas Stalioraitis, jaunas vyru- kas, supažindino su šios organi- zacijos praeitim ir dabartim. Buvo žymu, kad kankinasi skai- tydamas lietuviškai prirašytus lapus, bet sveikintinas už drąsą ir iniciatyvą.

Pirmininkaujančio programai Leopoldo Stankevičiaus buvo pristatyti vakaro kalbėtojai. Trumpai sveikino Kornelijus Bučmys, Darbininko redaktori- us. Savo įspūdžiais pasidalijo Jonas R. Simanavičius, Kanados LB krašto valdybos pirmininkas. Ugningą žodį tarė dr. P. Kisie- lius, ateitininkų federacijos va- das. Buvo perskaitytas Viktoro Nako, Darbininko bendradarbio, dalyvaujančio jaunimo stovyk- loj, reportažas iš stovyklos gy- venimo eigos. (Gruodžio 22 stovykloj buvo 337 lietuviai jau- nuoliai.) Pagaliau ant scenos už- lipo ir Br. Nainys, PLB pirmi- ninkas. Nors laikrodžio rodyklės maišėsi apie vidurnaktį, kalbė- tojas sklandžiai skleidė rankoj laikomus lapukus ir klostė savo mintis. Nesvarbu, ar kas klausė- si, ar kas tik taip sau užė. Kai pagaliau po ilgoko kalbos laikotarpio pasigirdo iš salės "užteks!", pirmininkas susidėjo lapukus į kišenę ir sklandžiai nužengė nuo scenos. Galėjom važiuoti nakvynėn.

(Bus daugiau)

Kornelijus Bučmys

TAUTYBĖS KENT UNIVERSITETE

Kent State universiteto Trumbull Campus vasario 23-29 rengia pirmąjį tautybių festivalį. Dalyvaus iš šiaurinės Ohio ir vakarinės Pensilvanijos dalių apie 30 tautybių grupių.

Kiekvieną dieną 12 val. vidur- dienį bus apie valandą laiko trunkanti kultūrinė programa. Savaitę abi dienas atskiros tautybės galės turėti savo kios- kus su maisto gaminiais, rank- darbais ir pan. Bus taip pat ir atskirų tautybių dainų, šokių ir muzikos pristatymas. Lietu- viai šioj programoj taip pat gra- žiai pasirodys.

Informacijų reikalu kreiptis į direktorių dr. J.F. Cadzov, 4314 Mahoning Ave., K.S.U. Trum- bull Campus, Warren, Ohio 44483. Tel. 847-0571, ext. 213.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, siųs- dami prenumeratos mokestį, prisuntė aukų spaudai paremti: 18 dol. — V. Kalytis, Great Neck, N.Y.

Po 13 dol. — V. Lukas, Kew Gardens, N.Y., O. Perravicini, New York City, P.A. Raulinai- tis, Burbank, Calif.

12 dol. — J. Korkutis, Dor- chester, Mass., H.D. Yocis, Maspeth, N.Y.

Po 10 dol. — V. Česna, Chi- cago, Ill., J. Daunorow, Wood- side, N.Y., I. Okunis, Flushing, N.Y.

Po 10 dol. — J.J. Ardy, Bloomington, Ill., J. Butkus, Bridgeport, Conn., dr. L. Kriau- čeliūnas, Palos Park, Ill., S. Radzvičkas, Chicago, Ill.

Po 8 dol. — V. Bitėnas, Scotch Plains, N.J., M. Karaška, Fal- mouth, Va., E. Gerulski, Ozone Park, N.Y., P. Stančius, East Al- ton, Ill.

Po 8 dol. — dr. P. Legeckis, A. Stundis, Jamaica, New York, A. Kaselis, Brick Town, N.J., J. Mikalauskas, Richmond Hill, N.Y., A.K. Landsbergis, Upper Marlboro, Md., J. Zubavičius, Clark, N.J., G. Stančius, Mount Vernon, N.Y., A. Skliutas, Hudson, N.H.,

III PLJK stovyklos gegužinėje, kuri buvo Kalėdų pirmą dieną. Ir kaip ten buvo karšta! Nuotr. A. Šeštoko

Jubiliatas kukurūzų krašte

Lietuviškoj ir amerikietiškoj spaudoj užtinkamas kun. Simo- no Morkūno vardas. Tai uolus savo lietuviškos parapijos ugdy- tojas, patriotas lietuvis ir gerų darbų dosnus rėmėjas. Gimė jis lietuviui brangią dieną — va- sario 16. Tik metai nesutampa su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimu.

Kun. Simonas Morkūnas gimė 1902 Valtūnų kaime, Žemaitkie- mio valsč., Ukmergės apskrity. Šiomet kun. Morkūnas su Vasa- rio 16 švente pradeda jubilieji- nius 75-tuosius amžiaus metus. Šiomet netrukus jis švenčia ir kitą sukaktį — 25 metus klebo- navimo Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj Sioux City, Iowa. Tai vienintelė lietuvių parapija visoj Iowa valstijoje.

Išventintas į kunigus 1933 balandžio 1 Kaune, kun. S. Mor- kūnas ėjo įvairias kunigiškas pareigas pagal dvasinės vyriausybės paskyrimą Kaune Austrijoj, Vokietijoj, Amerikoj. Visur buvo žinomi ir įvertinami jo administraciniai sugebėjimai ir dosnus rūpestis vargšais.

1951 balandžio 14 kun. S. Morkūnas buvo paskirtas Šv. Ka- zimiero lietuvių parapijos admi- nistratorium Sioux City, Iowa. Čia turėjo progos atsiverti visi jo administraciniai gabumai ir pa- tirtis, įsigyta Lietuvoj.

1958 buvo uždėtos kvotos vi- som parapijom sutelkti lėšas di- dinamai centrinei aukštesniajai mokyklai. Kun. Morkūnas, be- veik vienas eidamas iš namų į namus, surinko 46,634 dol. su- mai įsipareigojimų, pralenk- damas pusantro karto nustatytą sumą. Šv. Kazimiero mažytė pa- rapija laimėjo pirmą vietą vysku- pijoj!

Panašiai nutiko ir 1975, kai kun. Morkūno vadovaujama Šv. Kazimiero parapija vyskupijoj laimėjo pirmą vietą vajuos vyk- dyme. Tai grynas kun. Simono asmeninių pastangų vaisius.

Kai teko dekoruoti bažnyčią, klebonas pasikvietė lietuvių dai- lininką Adolfą Valešką. Šis idė- jo 27 didelius vitražus ir menišk- kai išdekoravo bažnyčią.

Šventorių pastatytas gražus Marijos Nekalčiausios širdies paminklas, o bažnyčioj įsigyti elektriniai varpai pašvęsti Šilu- vos Marijos garbei.

Kun. Simonas Morkūnas žino- mas kaip įvairių lietuviškų rei- kalų rėmėjas. Jis vienas iš pir- myjų stambiomis aukomis yra parėmęs Lietuvių Fondą, Šilu- vos Marijos koplyčios Washing-

K. Bružas, Homewood, Ill., J. Staškus, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. — A. Rozniekas, Sunnyside, N.Y., J.S. Licata, Centereach, N.Y., R. Šlepetys, Brick Town, N.J., Sr. Angela Marie K., Latham, N.Y., G. Rā- mit, Jamaica, N.Y.

3 dol. — J. Paškevičius, Chi- cago, Ill.

2 dol. — A. Bastis, Jamaica, N.Y., L. Pleskus, Maspeth, N.Y.

Gili padėka už paramą. Dau- gelis skaitytojų remia pasunkė- jusius spaudos darbus. Jų aukos bus skelbiamos Darbininke. Visi skaitytojai kviečiami pri- sidėti auka Darbininkui išlai- kyti. Taip pat prašome laiku atsilyginti ir nelikti skolingais Darbininkui.

tone ir Kankinių koplyčios Ro- moj statybas, Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, Rezoliucijų komitetą, Altą, Vasario 16 gim- naziją, saleziečių gimnaziją, lie- tuvišką spaudą, Kultūros Židinį New York'e ir kitas lietuviškas įstaigas.

Kun. Simonas Morkūnas

Kun. S. Morkūno iniciatyva 1954 įkurtas parapijos kultūros centro statybos fondas, kuriame iki šiol jau surinkta 200,000 dol. su viršum. Kai pagal laiko madą daug jaunesni meta parei- gas ir skuba į pensijos poilsį, kun. S. Morkūnas planuoja atei- čiai — statyti gražų parapijos kultūros centrą.

Jubiliatas yra tikras Lietuvos ir lietuvių ambasadorius Iowos valstijoje. Daug prisidėjo prie rezoliucijų pravedimo JAV kong- rese ir senate. Ne tik pats yra parašęs daugybę laiškų, bet į laiškų ir telegramų vaju įjungė žymius vyskupijos dvasininkus, advokatus, mokytojus ir įvairius pasižymėjusius asmenis. Jis ir dabar sumaniai gina Lietuvos reikalus Iowa spaudoj. Turi puik- kių pažinčių su valstijos žymes- niais politikais. Jo straipsniai dažnai dedami vietos dienrašty ir vyskupijos savaitrašty.

Linkime veikliajam klebonui kun. Simonui Morkūnui ir toliau nepalūžti, o, Dieviui laiminant ir šv. Kazimierui užtariant, ir to- liau aukotis Bažnyčios, Lietuvos ir pavestųjų sielų gerovei.

Kornelijus Bučmys

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124 — 7707 147St.	Tel.: 612-432-7063
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irrington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irrington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440
Trenton, N.J. 08620 — 4 Quay Court	609-585-4667

BALTIJOS KELIONĖ 15 DIENŲ LIETUVA

BIRŽELIO 16-30 1150 DOL.
LIEPOS 14-28 1200 DOL.

LENINGRADAS

VILNIUS (6 DIENOS SU DIENOS

EKSKURSIJA Į KAUNĄ)

RYGA

TALINAS

HELSINKIS

I kainą įeina visa transportacija, pirmos klasės viešbu- čiai, taksei, pervežimai, maistas, vizos sutvarkymas ir visi patarnavimai!

LITAS TRAVEL SERVICE

87-18 Lefferts Blvd.

Richmond Hill, N.Y. 11418

Attention: Rasa

212-441-6799

REGISTRUOKITĖS DABAR — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS

SUNNY HILLS

Šiaurės vakarų Florida

Šiaurės vakarų Floridos dalis lietuviam nėra labai žinoma. Dar mažiau žinoma Sunny Hills gyvenvietė, esanti Washingtono apskrity (county), 35 mylios į šiaurę nuo Panama City ir tuo pačiu nuo Meksikos įlankos.

Pirmą kartą plačiau apie Sunny Hills ir bendrai šiaurės vakarų Floridą teko sužinoti iš kun. J. Borevičiaus, S.J. Jam rekomenduojant, ši vietovė buvo apilankyta ne tik mano, bet ir daugelio kitų tautiečių, ir šiuo metu jau 40 su viršum lietuvių šeimų, New Yorko ir New Jersey lietuvių, turi ten įsigiję statybinius sklypus.

Būdamas gana smulkiai susipažinęs su šia vietove ir įsijausdamas pareigą su ja supažindinti ir Darbininko skaitytojus, beieškančius tinkamesnės vietos įsikurti, atėjus pensijos laikui, ar galimybių saugesnei bei vertingesnei atliekamų santaupų investacijai, šia proga mėginsiu galimai vaizdžiau ir pilniau pateikti skaitytojams turėtą patirtį ir esamus faktus.

-o-

Kaip anksčiau minėjau, Sunny Hills yra 35 mylios į šiaurę nuo Panama City. Ši besikurianti nauja gyvenvietė yra suplanuota ir išpardavinėjama gerai žinomos ir aukštai vertinamos DELTONA korporacijos. Šią vietovę kerta 77 kelias, einas nuo Panama City į šiaurę. Vietovė kalvota; ji yra aukščiausioj Floridos valstijos daly. Aukštis nuo jūros paviršiaus siekia 300 pėdų. Augmenija, kurią sudaro daugiausia pušys ir ažuolai, prieš 5-7 metus buvo gerokai išretinta popieriaus pramonės savininkų, bet jau yra įpusėjęs tokios pat augmenijos ataugimas, ir kai kurie sklypai turi gana didelių medžių. Malonus metinis klimatas palankus ir kitiems medžiams bei vaismedžiams, išskyrus citrininius medžius, kurių auginti dėl galimų šalų nepatariama. Vietovė labai palanki daržovių ir gėlių auginimui. Iš Floridos universiteto pateiktų duomenų matyti, kad daržininkystėje, sodininkystėje bei gėlių auginime gaunami labai geri rezultatai. Norman Fordo knygoj FLORIDA šiaurės Florida pristatoma kaip viena iš sveikliausių Floridos gyvenviečių pensininkams; jie čia savo sveikatai palaikyti turi įvairiausių galimybių, kaip pvz. daržininkystėje, gėlių auginime, žvejyboj, medžioklėje, golfe, tuo pačiu pa-

lengvindami sau pragyvenimą.

Sunny Hills nėra vienintelė vietovė, kurią planuoja ir administruoja Deltonos korporacija. Be šios vietovės, Deltona planavo ir vykdo planus bei statybą šiose gyvenvietėse: Deltona, Spring Hills, Citrus Spring, Marco Island, St. Augustine Shores, Pine Ridge Estates ir Marion Oaks. Nira jokios abejonės dėl šios korporacijos pajėgumo ir sąžiningumo. Ji yra viena iš didžiausių Floridos statybos korporacijų. Ši bendrovė daro sutartis ir atlieka darbus svetimiems kraštams ir yra registruota New York Stock Exchange. Jos planuojamos gyvenvietės yra prasmingos tuo, kad jos apsiriboja griežtu išparduodamu žemės plotu. Sunny Hills žemės plotas yra 15,000 akrų, kur yra išplanuota 30,000 sklypų, tokiu būdu šio planavimo galas yra įsivaizduojamas.

Pažymėtina, kad 5,000 akrų yra palikta natūralios šios apylinkės augmenijos išlaikymui. Jokia statyba negalės ten būti vykdoma. 9 vietos ežerai ir prie jų priėjimas visiem lygiateis. Sklypai, kurie siektų ežero krantą, neparduodami; priešingai, nemažas žemės plotas, juosias ežerą, paliktas bendram naudojimui. Vienas iš didžiųjų ežerų yra Gape ežeras, numatytas laivelio ir žvejybos sportui. Boat ežeras skirtas maudymosi ir iškylių reikalui; todėl prie jo rezervuotas gana didelis sklypas parkui.

Religiniai reikalai taip pat nepamiršti. Maldos namų statybom yra palikta daug ir didelių sklypų. Būsimieji prekybos centrai turi savo vietas, ir jiems skirti sklypai, atrodo, lengvai galės patenkinti gyventojų reikalus.

Dabartiniu metu jau yra pastatyta Šv. Teresės bažnyčia. Joj pastoralinė veikla jau yra pilnai įsisiūbavusi. Net ir lietuviška malda jau buvo joj girdima, kun. A. Račkauskui aukojant mišias. Skambėjo ten ir lietuviškos giesmės, vadovaujant muzikui Vincui Mamaičiui.

Iš numatytųjų dviejų golfo aikščių viena jau veikia, ir man pačiam teko išbandyti jos gražius takus ir duobučių kalnelius. Gape ežeras turi dvi išcementuotas laivelio nuleidimo rampas ir prie jų mašinų pastatymo aikštes. Prie ežero jau yra įruoštas gražiai tvarkomas parkas bei Community namas, kur

vietiniai rengia gegužines bei kitokias pramogas ir formuoja vietinę veiklą.

Planuose numatytos vietovės ir sveikatos centras, kurių vienas suplanuotas 50 lovų aptamavimui.

Yra pastatyta 200 namų. Statoma ar numatyta šiais metais pastatyti 50-100 namų.

Galimybės

Vietovė išpardavimui turi daugelį planų ir tuo pačiu galimybių daug kam prie tų planų prisitaikyti. Vienas iš pirmųjų yra planas, kuriame sklypai parduodami su naujais pastatytais namais, kitas planas reikalauja pirkėjų mokėti už sklypą iš karto, planas Nr. 2 turi sklypus dvejų metų išsimokėjimui, Nr. 3 yra trejų metų išsimokėjimo planas, Nr. 4 — penkerių, Nr. 5 — aštuonerių metų puse metų. Sklypo išmokėjimas nebūtinai turi tęstis plane numatytą mokėjimo laiką. Gali būti išmokama anksčiau, bet tuo pačiu mokėjimo taisyklės reikalauja pirkėjų nesivėlinėti su savo mėnesiniais, trimėnesiniais ar metiniais mokėjimais.

Mažiausio sklypo, 80x125 pėdų kaina — 4,195 dol. Įmokėjus 20 nušimčių sklypo kainos, mokama 7,5 nušimčiai palūkanų. Šiuose planuose Deltona garantuoja: garantuotus, be atskirų išlaidų, nuosavybės dokumentus, išbaigtas gatves, vandenį, elektrą, dujas, telefoną ir tai, kad bet koks parduodamas sklypas yra garantuotai tinkamas statybai, kad, įvykus bet kokiai klaidai, sklypas bus be atskirų išlaidų pakeistas. 2-jų ir 3-jų metų planuose gatvės jau įsvestos, o kituose — kai kurios jau kertamos.

Sunny Hills apylinkėje šliužų neteko matyti, ir iš pasikalbėjimų su vietiniais nusiskundimų dėl jų nepatirta. Pažymėtina, kad ten nėra uodų. Nesiskundžiama ir dėl kitų vabalų ar vabzdžių. Ir man pačiam, ten gyvenant, neteko daug jų pastebėti. Ne per toli yra Apalachicola upė. Ji gera žvejybai, bet gamtos mėgėjai, manau, ten galėtų rasti kokį krokodilą ar kitą retą žvėrelį.

Paminėtina, kad JAV 10 kelias eina apie 10 mylių į šiaurę nuo šios vietovės. Šiuo keliu be jokios susisiekimo tvarkant šviesos galima važiuoti nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno.

Kaip buvo minėta, Sunny Hills yra Washingtono apskrity. Apskrities įstaigos ir teismas yra Chipley miestelyje apie 17 mylių į šiaurę. Dėl mažo mašinų judėjimo, važiuojant 77 keliu, nuotolis atrodo visiškai trumpas. Čia, be gimnazijos, yra ir ligoninė, kuri iš lauko sudarė gana gerą įspūdį. Pagal vietinį pasakojimą, joj aptarnavimas ir sergančiųjų aprūpinimas esąs labai patenkinamas. Šioj apskrity ir netoli Sunny Hills yra nemaža pieno ūkių, todėl pakėlėse matyti nemaža siūlomų šviežių daržovių ar pieno gaminių skelbimų. Washingtono apskrity yra 1,000 su viršum ežerų. Jie visi esą žuvingi. Turint omeny Meksikos įlanką, žvejybai tikrai tai pasakiška vieta. Medžiotojams rezervuotas valstybinis parkas yra 60 mylių nuotoly.

Vasara ir jos karščiai nėra jau tokie malonūs ir New Jersey ir New York'e. Vienas clevelandietis, dabar gyvenęs Sunny Hills, išsireiškė taip: "Aš Clevelande vasaros metu nepalyginamai daugiau prakitavau negu čia". Ir iš tikrųjų, tiek Clevelande, tiek New Jersey bei New York'e, be karščio ir drėgmės, reikia kvėpuoti ir fabrikų bei mašinų dūmų perpildytą orą. Sunny Hills užteršto oro neturi, tai ir yra vienas iš didžiausių pliusų.

Kandidatų į JAV LB 8-ją Tarybą siūlymas

Kandidatus ar kandidatą į JAV Lietuvių Bendruomenės 8-sios tarybos narius gali siūlyti kiekvienas ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus JAV LB apylinkėje registruotas lietuvis. Registruotas lietuvis yra tas, kuris: a) raštu pareiškia priklausomybę LB, arba b) bent kartą yra susimokėjęs solidarumo įnašą, arba c) bent kartą yra balsavęs

BRIDGEPORT, CONN.

Vasario 16 minėjimas

Nepriklausomybės atgavimo diena bus švenčiama sekmadienį, vasario 22.

Šv. Jurgio bažnyčioj, 443 Park Ave., 11 val. mišios bus aukojamos klebono kun. P. Pranckaus už laisvės kovose kritusių ir tebekenciančių lietuvių.

Tuoju po mišių parapijos salėj bus priešpiečiai. Minėjimas prasidės apie 1 v. popiet ten pat.

Šiais metais minėjimas ruošiamas LB apylinkės ir L. vyčių 141-mos kuopos jungtinio komiteto. Pagrindiniu kalbėtoju bus dr. J. Stukas, ilgametis Lietuvos vyčių veikėjas, Seaton Hall un-to profesorius, Lietuvos Atsiminimų lietuviškos radijo programos direktorius. Jei susirinks daug lietuviškai nesuprantančių svečių, pagrindinė J. Stuko kalba bus anglų kalba.

Bridgeporto apylinkėse gyvena nemažai antros ir trečios kartos lietuvių, kurie lig šiol labai negausiai lankydavosi Vasario 16 minėjimuose, nes nesuprasdavo kalbų. Šiais metais ypatingai stengiamasi ir juos supažindinti su šios šventės prasme ir dabartine tragiška Lietuvos padėtimi. Meninę programos dalį atliks Waterburio tautinių šokių grupė Ratelis, kurioj šoka nemažai jaunimo ir iš Bridgeportui artimų vietovių. Grupė vadovauja Antanina Bulotienė.

Po programos bus pasižmonėjimas ir kavutė.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami minėjime ir mišiose kuo gausiau dalyvauti ir atsivesti savo draugus amerikiečius.

Oro sausumu Florida nepasižymi. Bet nepamirškime, kad mūsų kūnas susideda iš 75 nušimčių skysčių, tokiu būdu oras žemiau 70 nušimčių drėgmės nėra mum sveikas ar rekomenduotinas. Sunny Hills yra 70 nušimčių drėgmės klimato ribose. Kadangi vietovė yra aukštumoj ir žemės paviršius smėlėtas, tai vakarais oro atvėsimas yra malonus, ir nereikia vietiniam gyventojam dažnai naudoti namų vėsinimo įtaisų.

(Bus daugiau)

Jonas Zubavičius

LB tarybos rinkimuose, arba d) yra apylinkės v-bos įrašytas į apylinkės kartoteką.

Kandidatą (us) gali siūlyti LB apygardos rinkimų komisijai ne mažiau kaip 10 tos LB apygardos ribose registruotų lietuvių. Kandidatai siūdomi raštu, kuriame turi būti įrašytas kandidato (ų) vardas, pavardė, amžius ar gimimo data ir kurioj LB apylinkėj kandidatas yra registruotas. Tame pat rašte išvardinami ir siūlytojai, nurodant jų vardus, pavardes, adresus, kuriose LB apylinkėse registruoti ir kuris yra siūlytojų įgaliotinis. Be to,

kiekvienas siūlytojas turi ir pasirašyti. Prie šio rašto pridedamas ir kandidato (ų) pasirašytas sutikimas būti kandidatu ir jo (jų) adresas.

Kandidatas gali kandidatuoti tik savo gyvenamoj LB rinkimų apygardoj. Jei kandidatas yra bet kurios rinkimų komisijos narys, jis turi iš rinkimų k-jos pasitraukti. Kandidatų siūlymas baigiasi 1976 kovo 1.

Vyr. rinkimų k-ja pageidauja, kad kandidatai būtų siūdomi kiekvienas atskirai, bet ne grupėmis.

Vyr. rinkimų komisija

VARGONININKŲ DĖMESIUI

Planuoju išleisti lietuvių kalba trumpą pasaulio vargonų istorijos knygą "Vargonai". Čia bus ir šiaurės Amerikos lietuvių, Lietuvos bažnyčių bei mokslo įstaigų, koncertinių salių vargonų aprašymai. Tokios žinios sukeltos į vieną vietą, bus įdomu ne tik mum patiems, bet ir ateinančiom kartom pasiskaityti. Tai bus panaudota ir "Muzikos Žiniuose".

Tad, mieli kolegos (ės) muzikai (ės), kviečiu visus į talką. Čia mano pateiktą anketą malonėkite užpildę pasiųsti šiuo adresu: J. Stankūnas, 1043 Applegate Ave., Elizabeth, New Jersey 07202; ne vėliau kaip iki kovo 15.

ANKETA

(Vargonų specifikacija)

Parapijos bažnyčios pavadinimas ir adresas

Kokios firmos yra vargonai, kokio senumo

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

vis dar siunčiami. Sustabdyta tik dovanų pažymėjimai, automašinų ir kitų panašių prekių užsakymai.

Atsakydami į gausius užklausimus, pranešam, kad dėl siuntinių išsiuntimo nėra įvykę jokių pasikeitimų, jie siunčiami sena tvarka ir Lietuvoj už juos jokio primokėjimo nereikalaujama.

Naudokitės Rimos ir Juozo BRUŽŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA, 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

Darbo dienos: ketvirtadieniai, penktadieniai ir šeštadieniai nuo 10 val. ryto. Kitomis dienomis pagal susitarimą. Telef.: 441-4712 arba 471-5909.

PASINAUDOKITE PROGA!

MAŽOJI LIETUVA III tomas pasirodys spaudoje šių metų pavasarį ir kaina bus \$15.00. Iš anksto užsisakiusiems tekainuos tik \$10.00. Knyga turi virš 300 puslapių, joje yra 6 studijos apie Mažąją Lietuvą su žemėlapiams, kurių dalis dar niekur nebuvo paskelbta. Knygą redagavo prof. Martynas Brakas.

Neatidėliodami siųskite knygos užsakymus, \$10.00.

LITHUANIAN RESEARCH INSTITUTE

29 West 57th Street
New York, N.Y. 10019

VISIT LITHUANIA THIS SPRING with UNION TOURS — Leader in Eastern European Travel Since

1931

Three Spring Departures via Scandinavian Airlines

1 night MOSCOW—5 nights VILNIUS
— 1 NIGHT COPENHAGEN

Depart New York April 4—Return April 12 \$725.00
Depart New York May 9—Return May 17 \$765.00
Depart New York May 16 — Return May 24 — \$765.00
Single Supplement: \$75.00

Tour Price Includes: All flights, First Class hotels with private bath double occupancy, transfers and baggage handling, all meals in USSR (Continental Breakfast elsewhere), City Sightseeing tour of VILNIUS, Excursions to KAUNAS and TRAKAI, English speaking guide in USSR.

Call or write for advance information on our Summer and Fall tours to Lithuania.

For reservations and information call

UNION TOURS, INC. (212) 679-7878
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016

Ekskursija į Lietuvą ir Varšuvą 1976 birželio 21 ir rugsėjo 6. 15 dienų kiekviena. Informacijai kreiptis: GINTARAS TOURS MR. P. LASAUSKAS 11 Wellesley St. MAPLEWOOD, N.J. 07040 Tel. (212) 254-8779 (NYC) (201) 761-5472 (namų)

1976 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Nr. 2 Gegužės 10 iki gegužės 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė) \$ 760.00
Nr. 3 Gegužės 16 iki gegužės 24	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 760.00
Nr. 4 Gegužės 31 iki birželio 15	Maskva, Vilnius, Ryga 931.00
Nr. 5 Birželio 14 iki birželio 29	Maskva, Vilnius, Roma 1180.00
Nr. 6 Birželio 28 iki liepos 12	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas 1051.00
Nr. 7 Liepos 5 iki liepos 19	Maskva, Vilnius, Roma 1160.00
Nr. 8 Liepos 12 iki liepos 26	Maskva, Vilnius, Šveicarija 1206.00
Nr. 9 Liepos 19 iki rugpjūčio 2	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas 1051.00
Nr.10 Rugpjūčio 9 iki rugpjūčio 23	Maskva, Vilnius, Roma 1160.00
Nr.11 Rugpjūčio 16 iki rugpjūčio 30	Maskva, Vilnius, Šveicarija 1206.00
Nr.12 Rugpjūčio 23 iki rugsėjo 7	Maskva, Vilnius, Ryga 1051.00
Nr.13 Rugsėjo 20 iki rugsėjo 28	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 760.00
Nr.14 Spalio 4 iki spalio 18	Maskva, Vilnius, Ryga 931.00
Nr.15 Spalio 11 iki spalio 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 760.00
Nr.16 Lapkričio 1 iki lapkričio 9	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 677.00
Nr.17 Gruodžio 7 iki gruodžio 15	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 677.00
Nr.18 Gruodžio 20 iki sausio 4	Maskva, Vilnius, Ryga 876.00

KAINOS PADUOTOS YRA NUO NEW YORKO ARBA BOSTONO. NUO CHICAGOS REIKIA DAR PRIDĖTI \$119.00

VISAS GRUPES LYDĖS PATYRE VADOVAI. VISOS GRUPĖS BUS 1 DIENĄ VEŽAMOS Į KAUNĄ TAIP PAT IR Į TRAKUS 1/2 DIENOS.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643 TEL. (312) 238-9787

Air fares subject to change and/or government approval.

SPORTAS

Slidinėjimo pirmenybės

1976 Š. Amerikos baltų ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 6, šeštadienį, Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont., Kanadoje (apie 60 mylių į šiaurės rytus nuo Toronto). Pradžią 10:30 v. ryto. Registracija nuo 9 val. Rengia latviai.

Programa: slalomas (Slalom) ir didysis slalomas (Giant Slalom) šiose klasėse: jaunučių (žemiau 13 m.), jaunių (13-16 m.), vyrų (17-44 m.), vyrų veteranų (virš 44 m.) ir moterų (amžius neribotas).

Dalyvavimas atviras visiems baltam slidinėjimo.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš bendrų varžybų.

Registracija atliekama pas rengėjus iki vasario 28 adresu: Mr. V. Klavins, 151 Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z6. Telef. (416) 762-7188.

Pavieniai slidinėjimo dël smulkesnių informacijų gali kreiptis į artimiausią klubą arba tiesiai į rengėjus.

SALFASS-gos
Slidinėjimo Komitetas

Rašydaras adresą, rašyk atskiai, neužmiršk pridėti ir "zip" numerio.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Hastingso turnyre amerikiečiam nesisekė. Kaplanas, buv. pasaulio jaunių čempionas iš Puerto Rico, pasidalijo 8-10 v.v. su čeku Jansa ir anglu Miles, surinkę po 7.5 taško. JAV didmeisteris A. Bisguier su anglu Harstonu turėjo tenkintis 14-15 v.v., tesurinkę po 5.5 taško.

— Wijk aan Zee turnyre, Olandijoje, po penkių ratų vyravo

jugoslavų Ljubojevičius, turėdamas 3.5 taško ir nebaigtą partiją prieš amerikietį W. Browne. Po 3 taškus turėjo olandai Langeweg ir Sosonko, sekė islandas Olafsson, čekas Smejkal, rygietis M. Talis ir kt. Meisterių turnyre amerikietis Christiansen su suomių Westerineniu ir kt. turėjo po 2-1.

— JAV didmeisteris P. Benko Majdanpeko turnyre Jugoslavijoje po 7 ratų turėjo 4 taškus, tašku atsilikęs nuo lyderio Matulovičia (Jgsl.).

— Europos p-bėm viename pusfinaly rungėsi 5 komandos. Laimėjo Vengrija 21.5 tš., Rumunija 20, Šveicarija 16.5, Danija 13.5, Belgija 8.5 tš. Į baigmę kvalifikavosi Vengrija ir Rumunija.

— Lietuvaitė — Estijos čempionė. Panevėžietė S. Stanislovaitė laimėjo I vietą merginų grupėje Estijos atvirose p-bėse, Taline, surinkusi 7 taškus iš 8 galimų. Ji įveikė šešias varžoves ir su dviem sulošė lygiomis. Antra baigė kita panevėžietė J. Taraškevičiūtė, pelnusi 6 taškus. Berniukų gr. vilnietis V. Žilka su rygiečiu Antanisu pasidalijo 2-3 v.v., atsilikę vos pus-taškiu nuo laimėtojo V. Mejerio, surinkusio 6.5 tš. Vilnietis A. Šačkus baigė su 4.5 taško.

— Jaunimas kviečiamas lankyti Kazio Merkio vedamas šachmatų treniruotes, žaidimus, ketvirtadienio vakarais So. Bostono LPD-jos patalpose nuo 7 v.v.

WASHINGTON'S BIRTHDAY GREETINGS
NICK AND JOE'S PIZZERIA
ITALIAN DELIGHT 50% OFF ON ANY LARGE
PIE FOR 1 WEEK PIZZA & ITALIAN RESTAURANT
WESTMONT PLAZA SHOPPING CENTER
CUTHBERT BLVD. AND MAC ARTHUR DRIVE
HADDON TOWNSHIP N.J. CALL (609) 858-0077

HAPPY ST. VALENTINE DAY
VILLA SECONDO
ITALIAN RESTAURANT
OPEN 6 DAYS A WEEK FINEST OF ITALIAN
CUISINE 184-22 HORACE HARDING BLVD.
FLUSHING EXPRESSWAY CALL HI 5-0082
CLOSED TUESDAYS

VALENTINE DAY GREETINGS
MIJOLE FLOWERS
615 EAST BOSTON POST ROAD
MAMARONECK, N.Y.
SAY IT WITH FLOWERS
CALL 914 698-2585

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
AMERICAN ELECTRIC CO.
RESIDENTIAL COMMERCIAL & INDUSTRIAL
128 NORTH READ AVE.
RUNNEMEDD, N.J. PHONE: 609 939-2367

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
VELARDI AND SON WINE IMPORT
40 WHELAN ROAD
EAST RUTHERFORD, N.J.
CALL 201 438-5000
MR. A. VELARDI — PRES.

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
THE HARBOR
FOR GRACIOUS LIVING OPEN 7 DAYS A WEEK
NOON TO MIDNIGHT
LUNCHEON, DINNER & COCKTAILS
U.S. HIGHWAY NO. 46
PARSIPPANY, N.J. CALL 201 334-3232

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
PETE'S UNIFORM PANTS' SHOP
116 ROUTE 46 SADDLE BROOK, N.J.
CALL 201 772-7990
MR. PETE QUAGLIANO, OWNER

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
ABC RECORD
& TAPE SALES CORP.
114 Clinton Road
Fairfield, New Jersey
Call (201) 575-1190

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
LIDO DINER
OPEN 7 DAYS A WEEK 24 HOURS A DAY GOOD
FOOD AT SENSIBLE PRICES U.S. HIGHWAY 22
SPRINGFIELD, NEW JERSEY CALL (201) 376-1259

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
CAPRICORN WIG SALON
LATEST IN CREATIVE HAIR STYLING LATE NITE
THURS.
594 KEARNY AVENUE KEARNY, NEW JERSEY
CALL: 201 997-3550

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
CARPET FACTORY OUTLET
OPEN 7 DAYS A WEEK
1 WHITE HORSE PIKE
BARRINGTON, N.J.
CALL (609) 548-0007

ACCOUNTING AND INCOME TAXES
INDIVIDUAL OR BUSINESS AS LITTLE AS \$5
AND UP IN OUR OFFICE. SLIGHTLY MORE IN
YOUR HOME. NOTARY PUBLIC 23 YEARS
EXPERIENCE IN PREPARING INCOME TAX
SCHUMACHER & ASSOC. (201) 278-5903

NEW HOMES
DANBURY
BROOKFIELD
CALL BUILDER
(203) 775-3808

LITTLE FERRY NEW 2 FAM. HOMES ONLY
15 MIN. N.Y.C.
6 over 6. Full bth each apt. Lrg. plots low, low
taxes. For info call (201) 473-9080. Also Apts
For Rent.

SAM'S HARDWARE
AN AMERICAN HARDWARE STORE RED DEVIL
PAINT PARAGON PAINT PLUMBING ROOFING
LOCKS KEYS TOLLS MASONRY ELECTRICAL
HOUSEWARES BUILDING
95 COURT ST. 858-5250

QUAKER HILL COTTAGES

DAY CAMP MONROE, N.Y.

40 MILES N.Y.C.
THE COMPLETE RESORT 90 FAMILIES
ACCOMMODATED
DAY CAMP ACCREDITED BY AMERICAN
CAMPING ASSOC.
3 FILTERED POOLS REQUEST BROCHURE 'C'
On arrival in Monroe Call for Info & Directions

(914) 783-6951 782-8294

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
N.F. WALKER INC.
2039 Merrick Ave.
Merrick, N.Y.
Call 516 378-0303

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
B & S
SHEET METAL CO.
HEATING AND AIR CONDITIONING
1720 CALHOUN STREET
TRENTON, NEW JERSEY
SHOP 609 392-2848 RES. 215 785-4411

ROOMS APARTMENT HALL
HOMES. OFFICE SCHOOLS ETC. EXCELLENT
CRAFTSMAN NOT EXPENSIVE
SPECIAL LOW WINTER RATES CALL NOW
(201) 434-7288

HAVE A CLEAN LOOK.
ALL PAINTING DONE AT LOW COST. COMMERCIAL OR RESIDENTIAL. SATISFACTION
GUARANTEED. CALL FOR FREE ESTIMATE
(201) 865-7044

EXPERIENCED PAINTER
Commercial—Residential Home, Office or School.
Satisfaction Guaranteed. Call now for Free
Estimate.
(201) 481-3823

RECOMMENDED ROOFING
Gutters, leaders, shingling, flat roofing all types
of repairs, slate & tile our specialty.
HALF PRICE
526-8466

IF YOU WANT A GOOD BUY SEE US
75 Yrs Experience
30% to 50% off on everything. Highest prices
paid on gold & diamonds. Bank Americard &
Master Charge accepted. Watches, bracelets,
earrings from estates
KALIN JEWELERS
70 Lexington Ave., Passaic
201 777-5727

ABLE CONTRACTORS
HOMES, BUSINESS, INDUSTRIES REPAIRS,
ADDITIONS, CARPENTRY WORK MASON WORK
— PAINTING, INTERIOR OR EXTERIOR. ETC.
ALL WORK EXPERTLY DONE, FULLY INSURED.
GOOD RATES, CALL FOR FREE ESTIMATES
(201) 939-8755

BELMONT HOTEL
\$165 PER MONTH
All the comfort of an elegant home at a price
you can afford. Continuous love & care, 3 meals
daily, private carpeted rooms, 1 block ocean,
Aubury Park, New Jersey.
CALL COLLECT (201) 774-8686

CARPENTRY AND HOME REPAIRS
BATHROOMS, KITCHENS, BASEMENTS, BOOK-
CASES WINDOWS, DOORS, CLOSETS, DECKS
AND PANELING, HOMES, BUSINESS OR
INDUSTRY FREE ESTIMATES. CALL (201) 339-4242

CUSTOM BUILDER
HAS OVERSTOCKED SUPPLY 1ST QUALITY
PANELING MANY COLORS, MANY GRAINS, ALL
1ST QUALITY. IDEAL FOR BASEMENTS, ROOM
ADDITIONS, ETC. CALL WAREHOUSE DIRECT.
JOHN 843-1336. LIC. NY. 731726

MASTER ROOFERS

EXPERTS IN LEAK
PROBLEMS — ADD NEW
ROOFS — ALSO
EXPERTS IN LEADER AND
GUTTER WORK
FREE ESTIMATES AND GIFT WITH
EVERY AGREEMENT
CALL 894-1806

ELDERLY PERSONS BOARD Wayside Residence

2 MILES FROM ASBURY PARK, IN WAYSIDE,
N.J. NEW BUILDINGS — ALL MEALS "PRIVATE
BATH IN EACH ROOM" LAUNDRY AND CARE
RATES — \$82.00 PER WEEK FOR INFORMATION
PHONE: MRS. JENSEN (201) 493-3096
STATE APPROVED

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

CAPITAL HOME IMPROVEMENT
EXPERT ROOF REPAIRS GUTTERS AND
LEADERS ROOFING AND SIDING FOR HOMES
COMMERCIAL & INDUSTRIAL PLACES — CALL
212 939-0636

EXPERT PAPER HANGING
TRIMMED AND UNTRIMMED PAPER, VINYL,
SANITAS, FOIL, CORK, ALSO INTERIOR AND
EXTERIOR PAINTING HOME OR BUSINESS
FULLY INSURED CALL (201) 278-1527

WEAVER PLASTIC COVERS
102-18 Jamaica Ave.
Richmond Hill, N.Y.
Phone: VI 9-1620

PLEASANT VIEW LODGE
THE IDEAL WINTER RESORT FREEHOLD 38, N.Y.
BOX C

INDOOR POOL, SAUNA, COCKTAIL LOUNGE
PRIVATE BEGINNERS' SLOPE, FIREPLACES
CROSS COUNTRY SKIING AVAILABLE ON
PREMISES NEAR HUNTER & WINDHAM MTS.
FREE SKIING ON PREM. SNOWMAKERS
FOR INFO & BROCHURE CALL N.Y. TEL. (212)
584-1818 N.J. TEL. (201) 272-3399
FOR DEFINITE RESV.: CALL (516) 634-2523
BIG DISCOUNTS ON OUR
MARCH WEEKENDS
Reserve Early!

EXP. UPHOLSTERER
MUST HAVE OWN TOOLS. STEADY WORK. GOOD
SALARY GEE JO'S CUSTOM COACH OF
WESTCHESTER 705 SOUTH FULTON ST. MT.
VERNON, NEW YORK CALL: (914) 668-1872

NEW CARSTEN'S RESTAURANT
OPEN 7 DAYS A WEEK SERVING
BREAKFAST — LUNCH — DINNER FRESH
SEAFOOD OUR SPECIALTY, STEAKS & CHOPS
ALL BAKING DONE ON PREMISES 820 FLATBUSH
AVE (CORNER CATON) CALL: 282-5908

BLDING LOTS FOR SALE
BUILDERS WELCOME INVESTMENT PROPERTIES
AVAILABLE LARGE & SMALL TRI-STATE
DEVELOPERS JACK HALAHAN (914) 343-2813

WHEATLY HEIGHTS
SERVICE CENTER
GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE
TIRES BATTERIES & ACCESSORIES STRAIGHT
PATH OLD COUNTRY ROAD WYANDANCH, N.Y.
TELE: (516) 643-9610 ASK FOR JOE

ANY DOOR in our stock from '67-73 \$25
ea. We will install & paint for as low as \$75
additional. Quarter panels \$75 ea., rear end
\$50 ea., seats \$40 a set, gas tanks \$10 ea.
Free estimate on body work, 439-9745

TRUCKING SERVICE
AVAILABLE LOCAL
ALL BOROS
REASONABLE
CALL (516) SU 1-4132 OR CA 6-4562

ELECTRICAL CONTRACTOR
OFFERING LOW, LOW PRICES
ON ALL TYPES OF ELECTRICAL
WORK. CALL DAY OR NIGHT.
(201) 478-2891

RONEE ENTERPRISES
311 WEST 43RD STREET N.Y.C.
CLOTHES FOR THE ENTIRE FAMILY
CALL: 247-4587

A.K.C. PUPPIES
All Breeds From \$69 and Up
King Kennels
(516) 585-6942

SEAMSTRESS
Expert Design & Alterations
For All Womens Clothing Also
Men's Shirts Reasonable
467-2123

A & C REPAIRS
Refrigerators (Commercial &
Domestic) and Phone Answering
Machines
(212) 342-2930

FRANK FASULO CO.
DESIGNER — CRAFTSMAN
SPECIALIZING CABINET MAKING FURNITURE
BUILT-IN, REMOTE PANELLED, LIGHTING,
SOUND EFFECTS CALL (212) 257-7030 OR
224-2690

WALL PAPERING MURALS
PANELING — CEILINGS
SQUARE & SUSPENDED
SMALL HANDY JOBS.
REFERENCES
CALL JOHN — (212) 631-2750

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD
MAYVILLE, O.P. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

FRANK MANCINI AND SON
CONTRACTOR
INDUSTRIAL & COMMERCIAL AND HOMES
WE TAKE PRIDE IN OUR WORK
441 GRAHAM AVE. BROOKLYN, N.Y.
CALL (212) 388-3465

BLUE FARE REST. &
CATERING
165-01 NORTHERN BLVD.,
FLUSHING — FL 3-2244
Complete Dinner Free Parking
BEST DEAL IN QUEENS
SHRIMP COCKTAIL, HERRING OR SOUP
BROILED LOBSTER TAIL OR HALF LOBSTER
STUFFED WITH CRABMEAT \$8.95
MANY OTHER ENTREES — FROM
\$4.95 — \$9.75
SERVED WITH STUFFED BAKED POTATOE,
SALAD, HOMEMADE DESSERTS COFFEE
FOR PARTIES LUNCHEON OR DINNER
SERVING 30-100 \$3.95 & UP PER PERSON

LITHUANIAN TRAVEL NEWS

WE ARE PLEASED TO OFFER TWO NEW COMBINATION
TRAVEL PROGRAMS FOR THE SUMMER 1976

ITINERARY 1 — LITHUANIA AND NORWAY
LENINGRAD 2 DAYS, VILNIUS 5
DAYS, MOSCOW 2 DAYS, TOUR OF
NORWAY 4 DAYS.

DEPARTURE DATES FROM THE U.S.A. AND CANADA:
JUNE 16, JUNE 30, JULY 14
THE JUNE 16TH DEPARTURE WILL BE ESCORTED BY THE
NOTED THEATER PERSONALITY, MR. VITALIS P.
ZUKAUSKAS.

AND
ITINERARY 2 — LITHUANIA AND POLAND
WARSAW 3 DAYS, KRAKOW 2 DAYS,
VILNIUS 4 DAYS, DRUSKININKAI 2
DAYS, VILNIUS 1 DAY, WARSAW 1
DAY.

DEPARTURE DATES FROM THE U.S.A. AND CANADA:
MAY 30, JUNE 20, JULY 4, JULY 18, AUGUST 8,
SEPTEMBER 5, SEPTEMBER 19
FOR RESERVATIONS AND FURTHER DETAILS,
PLEASE CONTACT:

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS

BY

ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC.

501 FIFTH AVENUE (AT 42ND STREET)

SUITE 1605

NEW YORK, N.Y. 10017

TEL. (212) 687-0250

Lietuviško stiliaus paminklai
sukuriami ir vežti pristatomi į visas kapines New York,
New Jersey ir Connecticut
valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta
Gausi parodų salė

Are ROACHES or WATERBUGS
YOUR PROBLEM?
— USE —

SURE KILL

• CLEAN
• ODORLESS
• NO SPRAYING

Moneyback Guarantee
Against Re-infestation

Roaches eat SURE KILL greedily, then return to their
nests to die. These dead roaches contaminate other
roaches and eggs. This chain reaction KILLS THEM
ALL! One can is sufficient for an average infested six
to eight room dwelling. SURE KILL is a powder that
never wears out. If left in place, Re-infestation will
not occur.

All You Can Lose Is Your Roaches
Send only \$3.98 plus 50c for postage and handling
New York State Residents add applicable Sales Tax
H M INDUSTRIES, INC.
Dept. 1150 • 2900 Erie Blvd. E. • Syracuse, N.Y. 13224

**ADOLF SCHRAGER'S BALDŲ
IŠPARDAVIMAS**

10%-40% NUOLAIDOS

**PIRMOS RŪŠIES GAMYBOS
GERIAUSIOS KOKYBĖS**

Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai,
Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat
Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai

SCHRAGER'S
366 EAST 86TH ST. (tarp 1 ir 2 Aves.)
NEW YORK CITY TEL. TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.
antradienį ir šeštadienį iki 6 val.
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

MŪSŲ MIRUSIEJI

Pranešama giminėm, bičiuliui ir pažįstamiems, kad sausio 27 mirė Mykolas Tomašius, sulaukęs 69 m. amžiaus. Liūdna buvo patirti, kad prieš palengva progresuojančią Parkinsono ligą vaistai nepadėjo.

A. a. Mykolą palaidojus, po vienos dienos šį pasaulį paliko ir jo mylima žmona Antanina, gim. Jankauskaitė. Ji per keliolika metų pajėgė pasišventusiai slaugyti ir globoti savo gyvenimo draugą, kol jis amžinai užmerkė akis. Po to ji, neapsakomai išvargus, pati atsigulė poilsui, iš kurio jau ir nebekėlė. Nuvežta ligoninėn, lyg atlikus pareigą šioj žemėj, pasekė savo globotini.

Jei toks gana ilgas gyvenimo epizodas būtų vykęs ne New Yorko didmiesty ir ne nervingo skubotumo amžių, tai greičiausiai liktų ištikimos draugystės, pasišventimo ir bendrai aukštos krikščioniškos moralės gražia legenda.

J.M.

PATERSON, N.J. Nepriklausomybės šventės minėjimas

Vietos LB apylinkės ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas įvyks vasario 15, sekmadienį. Iškilės prasidės Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj 10:30 val. r. aukojamomis mišiomis už žuvusius už Lietuvos laisvę, o pačios minėjimo iškilės prasidės 2 val. p.p. tos pat parapijos salėj. Pagrindinę kalbą pasakys VLIK valdybos narys Bronius Bieliukas, o meninę programą atliks solistė Ona Zubavičienė ir tautinių šokių grupė Liepsna, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės. Minėjimo metu laisviniu darbui paremti bus renkamos aukos.

Vietos lietuvių atstovai numato prieš šventę aplankyti miesto burmistrą, pakviesti jį į minėjimą ir paprašyti jį paskelbti atitinkamą proklamaciją ir išskirti prie miesto rotušės lietuvių tautinę vėliavą. Iškilėm pasiūlyta darbam paremti bus pavaišinti kava. — K.

LIETUVIŠKA MUZIKA PER NEW YORK TIMES RADIJA

Vasario 6, penktadienį nuo 10 iki 11 val. per New York Times radijo stotį WQXR FM bangomis buvo transliuojama lietuviška muzika. Tuo metu yra The Listening Room valanda, kuriai vadovauja Robert Sherman.

Pradėta su mažu įvadu, kad vasario mėnesį yra Lietuvos nepriklausomybės šventė. Ši programa tai esanti įvadas į šią šventę.

Pradžioje buvo polkutė, paskui prisiminė M.K. Čiurlionį, kad jis buvęs dailininkas ir muzikas. Iš juostos davė jo simfoninę poemą "Miške".

Įdėjus keletą skelbimų, buvo ir daugiau Čiurlionio muzikos. Keletą preliudų skambino pianistė Aldona Dvarionaitė. Buvo priminta, kad pianistė koncertuoja Lincoln Centre. Paskui ji su savo broliu, smuikininku Jurgiu Dvarionu, grojo jų tėvo kūrinį. Buvo ir viena Balio Dvariono chorinė daina. Visi įgrojimai paimti iš plokštelių ir garsinių juostų.

Pabaigai buvo lietuvių liaudies melodijų pynė. Grojo liudies instrumentų ansamblis. Vėl prisiminė Lietuvos nepriklausomybės šventę ir prašė lietuvių programos klausytojus parašyti jam laišką, kaip ši programa atrodė.

-o-

Programa buvo padaryta gerai. Kiekvienas, kas tik klausėsi šios programos, turėjo susidaryti gerą įspūdį apie lietuvių muziką.

Visi, kas tik girdėjo šią programą, prašomi parašyti ir padėkoti Robertui Shermanui. Rašyti į WQXR radijo stotį.

BROCKTON, MASS.

Brocktono lietuviai jau nuo 1950 metų amerikiečių visuomenei per vietos radiją Vasario 16-tosios progą perduoda specialiai paruoštas transliacijas, tuo būdu perkeldami Vasario 16 minėjimą į savo gyvenamą aplinką. Šių programų suorganizavimu iš tradicijos rūpinasi Brocktono Lietuvių Bendruomenės apylinkė, kurios valdyba ir šiemet jau susitarė dėl transliacijų su vietos radijo stotimi: per WBET (1460 AM/97 FM bangomis) sekmadienį, vasario 15, 5:00-5:30 v.v.; per WOKW (1410 AM banga) pirmadienį, vasario 16, 1:00-1:30 p.p.

Sandaros klubo valdyba kasmet Vasario 16-tosios progą sušaukia iškilmingą narių susirinkimą, kuriame savo tarpe paminima nepriklausomybės šventę. Šiemet toks susirinkimas bus vasario 15, sekmadienį, 1 v. popiet. Lietuvos laisvinimo reikalui klubas šiemet paskyrė 200 dol., kuriuos paskirstė 100 dol. Amerikos Lietuvių Tarybai, 50 dol. Lietuvių Bendruomenei ir 50 dol. Vyriausiam Lietuvos Išlaivinimo Komitetui.

B. Pikas

AUKOS

Vellonės a.a. Onos Bačauskienės vardui įamžinti per Joną Šileikį aukoję:

Kultūros Židiniui

Veronika ir Česlovas Janušai — 30 dol., Valerija ir Jonas Šileikai — 25 dol., Janina Valiūšaitienė — 20 dol.

Po 10 dol.: S. Skobeikienė, T. Penikienė, T. Paknienė, Veronika ir Jonas Rūtenai, E. Bublaitienė, Marija Šaulienė.

Dirvai, jos 60 metų sukakties progą

Genovaitė ir Antanas Diržiai — 20 dol., po 10 dol.: Ona Milmantavičienė, E.J. Sirusai, Marytė R. Shalins, K. Bačauskas. J. Maurukas — 5 dol.

PL jaunimo kongresui Aloyzas Balsys — 10 dol.

-o-

V. ir O. Dovydaičiai vietoj gėlių Onos Bačauskienės šermenyje Tautos Fondui paaukojo 25 dol.

Vacys ir Anelė Steponiai, mirus Onai Bačauskienei, Kultūros Židiniui paaukojo 25 dol.

Bostono lietuvių delegacija pas Mass. gubernatorių Dukakis. Iš k. D. Averka, O. Ivaškie, Al. Čaplikas — Bostono Altos pirm., St. Griganavičius, gub. Dukakis, Fl. Grandelytė, A. Keturakis, Ir. Veitienė, dr. A. Budreckis.

Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vyks vasario 15, šį sekmadienį. Mišios 10 val. ryto, minėjimas 2 val. popiet. Bažnyčioj ir salėj organizacijos dalyvauja su vėliavom. Bažnyčioj gieda sol. Stasys Liepas, salėj — solistas Benediktas Povilavičius. Programoj dalyvauja ir tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos Ivaškienės. Kalbą pasakys Kęstutis Miklas iš New Yorko.

Povilas Žičkus, Darbininko bendradarbis Bostone, pasakys pagrindinę kalbą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime Waterbury, Conn. vasario 15.

Mokytojas Petras Blumas sausio 18 sulaukė 80 m. amžiaus. Jubilatas jaunystėj dalyvavo partizanų kovose dėl Lietuvos laisvės.

Stepono ir Valentinos Minkų vadovaujama radijo programa kovo 28 Lietuvių Piliečių drau-

Sunny Hills, šiaurinėj Floridoj, labai gražioj vietovėj bandoma sudaryti gražią lietuvišką koloniją. Jau gražus būrys lietuvių ten įsigijo nuosavybes. Sudarytas specialus komitetas, kad šios lietuviškos kolonijos augimas būtų kuo sėkmingesnis. Į komitetą iš New Yorko įeina Vytas Beleckas, Julija Čepukienė, Birutė Labutienė, kun. Antanas Račkauskas, Petras Šlapelis, Henrikas Zitikas, iš New Jersey įeina dr. Jokūbas Stukas, Marytė Balčiūnienė, Vincas Mamaitis, kun. Juozas Pragubickas, Julius Veblaitis ir Jonas Zubavičius.

NAUJAS LIETUVIŲ MOTELIS

Kas galėtų patikėti, kad lietuviai yra milijoninio motelio savininkai! O tai yra tikrovė. 1975 pabaigoj J. ir D. Liutermozai su vienu amerikiečiu dailininku įsigijo puikų motelį Palm Beach vasarvietėj, nuostabią gražioj vietoj: 70-ties kambarių motelis yra išsitiesęs tarp Atlanto ir Lake Worth ežero krantų.

Adresas: Ocean Holiday Resort Motel, 3120 South Ocean Blvd., Palm Beach, Fla. 33480. Tel.: (305) 582-7447.

Čia man tenka pasidžiaugti, kad Jonas ir Danutė Liutermozai yra aktyvūs Lietuvių Bendruomenės nariai Aukšinio Floridos Kranto apylinkėj. D. Liutermozienė yra LB Floridos apygardos vicepirmininkė, visuomeninių reikalų skyriaus vadovė. Visi lietuviai, kurie nori ramioj aplinkoj praleisti savo atostogas prie Atlanto kranto ir susipažinti su kitais apylinkės lietuviais, yra maloniai kviečiami pažinti šį naują ir tikrai puikų pajūrio viešbutį. Visi yra laukiami!

B. Aušrotas

gijos salėj rengia koncertą, kurio programą atliks svečiai iš New Jersey.

Jackus Sonda, Keleivio redaktorius, širdžiai sušlubavus, kelias savaites gulėjo ligoninėj, o dabar sveiksta Petro ir Irenos Navadzelskių namuose.

Ar jau atnaujinai
Darbininko
prenumeratą?

NAUJAI IŠLEISTOS LIETUVIŠKOS KNYGOS

Apsakymai, M. Katiliškio, 8 dol.

Lyg nebūtų rytojaus, T. Pautienūtės poezija, 2.50 dol.

Kinija Azijos milžinas, P. Urbaičio, 15 dol., su priedu 20 dol.

Puzinas — liuksusinė spalvota monografija, 25 dol.

Šios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko adm. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

— IŠ —

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO

balandžio 15	—	\$645.00	liepos 28	—	\$1045.00
gegužės 20	—	\$725.00	rugpjūčio 1	—	\$925.00
gegužės 26	—	\$699.00	rugpjūčio 16	—	\$725.00
liepos 14	—	\$1045.00	gruodžio 22	—	\$875.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTASI! Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

Air Fares Subject to Changes and Government approval

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus išskvėtimo dokumentus.

BALTIC HOMELAND TOURS

TO

VILNIUS 5 NIGHTS

WARSAW 2 NIGHTS

Eight Departures — — — — Reserve Your Date

FEBRUARY 23rd \$679.00

MARCH 22nd \$679.00

APRIL 12th \$735.00

MAY 17th \$779.00

SEPTEMBER 20th \$779.00

OCTOBER 25th \$745.00

NOVEMBER 15th \$679.00

DECEMBER 13th \$679.00

Program Includes:

Transatlantic flights via KLM and Aeroflot within USSR

All rail transportation to and from Warsaw and Vilnius

All transfers to and from airports and railroad stations, plus baggage handling

First-class accommodations with private bath, based on double occupancy

Three meals per day in Vilnius (breakfast and dinner in Warsaw)

Sightseeing tours in both cities

English speaking guides throughout

For Reservations Contact:

PAT KELTNER or LARRY GEMMELL

PHONE: 212 943-6995

AT

FIGARO TRAVEL INC.

17 BATTERY PLACE

NEW YORK, N.Y. 10004

Deposit of \$100.00 will hold your reservation until 30 days before departure

Pranešame draugam ir pažįstamiems, kad 1976 vasario 2, nesulaukus 77 metų, savo namuose Bowie, Md., mirė

NINA SOROČKINA-MACELIENĖ,

mylima žmona, motina, močiutė, sesuo.

Palaidota vasario 5 Rock Creek Cemetery, Washington, D.C.

Vyras Antanas, sūnus Algis, duktė Galina, marti Sofija, anūkai: Nijolė, Danutė, Jolanta, Ramūnas, Darius bei giminės Lietuvoje

Laimai Jasaitienėi, Kazlui ir Jurgiui Bobeliams, jų mieliui motinai

SOFIJAI BOBELIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Algis ir Angelė Raulinaičiai

A.A. SOFIJAI BOBELIENEI

mirus, savo brangios mamytės netekusią mielą bičiulę LAIMĄ BOBELYTĘ-JASAITIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia

R. Šomkaitė

A.A. SOFIJAI BOBELIENEI

mirus, los dukrai Marijai-Laimai, žentui dr. Stasiui Jasaičiui, sūnams dr. Kazliui ir Jurgiui ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdime.

Juozas ir Aldona Navickai

A.A. ONAI MAŽEIKIENEI

mirus, dukrą Oną Savokaitienę ir visą jos giminę giliai užjaučiame.

Irena ir Petras Čiurliai
Dr. Regina ir Kazimieras Čiurliai

Brangiai seseriai ELENAI Lietuvoje mirus,
DR. HENRIKĄ LUKAŠEVIČIŲ
nuoširdžiai užjaučiame

Živilė ir Zenonas Juriai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Aprišimo parapijos bažnyčioj Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 15 bus laikomos išskilmingos mišios. Tos parapijos kunigai ir Lietuvos nepriklausomybės šventės rengėjai, N.Y. Alta, kviečia visus dalyvauti pamaldose. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, rengiamas New Yorko Altos, bus vasario 15, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn. Pirmoji minėjimo dalis skiriama kalbom, antroji programos daly dalyvauja N.Y. vyrų choras Perkūnas ir New Yorko tautinių šokių ansamblis.

Marie Ann Krupsak, New Yorko valstybės vicegubernatorė, atvyksta į Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kuris bus vasario 15, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Tai lenkiškos kilmės moteris, demokratė, kuri mielai sutiko pasidalinti savo mintimis su lietuviais. Tai bus viena iš didžiųjų Amerikos pareigūnių, kuri aplankys lietuvių. Visi kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti šiame minėjime. Prašom atsivesti ir jaunimą.

Liet. Bendruomenės New Yorko apygardos metinis suvažiavimas vyksta vasario 14, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Registracija 9 v., posėdžiai pradedami 10 val. Suvažiavimas vyksta mažojo salėj.

Visus metus prieš III PLJK New Yorko lietuviai telkė lėšas, kad galėtų savo jaunimo atstovus pasiųsti į kongresą. Išvyko 4 atstovai bei būrys jaunimo. Jaunimas, jausdamas pareigą atsidėkoti visuomenei, rengia III PLJ Kongreso įspūdžių vakarą, kuris įvyks vasario 14 Kultūros Židinyje.

Prof. Antanas Klimas iš Rochester, N.Y., pasakys pagrindinę kalbą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime, kuris bus vasario 15, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje.

Meninę dalį Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime atlieka New Yorko vyrų choras Perkūnas, vadovaujamas Vytauto Daugirdo, ir New Yorko tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Minėjimas vyksta ši sekmadienį, vasario 15, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Visi kviečiami dalyvauti.

Helen Johnson iš Richmond Hill, uoli laišku rašytoja Lietuvos laisvinimo reikalais, vėl gavo iš kongresmano J.J. Delaney laišką su pridėta jo rezoliucija 472.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija praneša, kad operos solistės Danos Stankaitytės nušautas koncertas gegužės 1 Kultūros Židinyje neįvyks.

Baltijos Moterų Tarybos metinės išskilmės bus kovo 28, sekmadienį, Estų namuose, 243 East 34th Street, Manhattane. Ta proga lietuvių padalinio pirmininkė Regina Rūta Žymantaitė perims Baltijos Moterų Tarybos pirmininkės pareigas iš estės pirmininkės. Po programos bus vaišės. Baltų moterų laukia svečių ir viešnių.

LMK Federacijos New Yorko klubo pirmas šių metų susirinkimas buvo pas G. Treimanienę Woodhavene. Susirinkimas buvo gausus. Kalbėta apie ateities veiklą. Gerimantas Penikas parodė filmą iš praeitų metų Velykų stalo. Klubas yra dėkingas G. Penikui už šio filmo parodymą, valdyba dėkoja p. Treimanienei už gražų priėmimą.

Irena Banaitienė, Moterų Klubų Federacijos pirmininkė, persikėlė į naują butą. Dabar jos adresas yra 86-15 79 St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Kazys Vainius vadovauja iniciatorių grupei, kuri nori Maspeth, N.Y., įrengti didelį rekreacijos centrą su maudymosi baseinu, teniso, čiuožimo, krepšinio, orinio aikštės ir bėgimo takais. Suinteresuoti kviečiami į susirinkimą Lietuvių Piliečių klube, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y., vasario 22, sekmadienį, 3 val. po pietų.

Richmond Hill parduodamas vienos šeimos namas iš 6 kambarių. Moderniškai įrengti kambariai ir rūšys. Tel. 847-2886.

Howard Beach teniso klubas pastatė naują teniso aikštę, kuri bus naudojama tik mokymui. Visom teniso pamokom (individualiom ir grupėm) vadovaus žinomas tenisininkas **VITAS GERULAITIS, SR.**

Visi suinteresuoti pagerinti savo žaidimą gali krepšis į klubą numeriu: 738-2234 arba skambinti Vitui Gerulaičiui 847-5522.

Mokymas bus prarastas panaudojant pačius naujausius metodus ir mašinas. Galima naudotis šiais patogumais: televizija, dušais, pirtimi ir vaikų priežiūra, mamom ar tėvams žaidžiant.

KLUBO ADRESAS:
153 Ave. ir 70 Street,
Howard Beach, N.Y.

SEPTINTOJI DAILĖS PARODA

Septintoji dailės paroda, rengiama New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos valdybos, vyksta vasario 21-22 Kultūros Židinio abiejose salėse. Parodoje dalyvaus apie 30 dailininkų, viso bus tarp 120-150 kūrinių. Parodai kūrinių jau gabenami. Šią savaitę jie bus visi suvežti. Parodos kūrinių atrinkimas bus penktadienį ar šeštadienį. Vasario 14 bus paskirtos premijos ir sudarytas pilnas parodos katalogas.

Parodos atidarymas bus vasario 21, šeštadienį, 7 v.v. Parodą bus galima apžiūrėti šeštadienį nuo 12 iki vėlaus vakaro

MINĖJIMAS GREAT NECKE

LB Great Necko apylinkės valdyba vasario 14 rengia Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą. Minėjimas bus Elks B.P.O. Lodge Nr. 1543 salėj, 47 Grace Ave., Great Neck, N.Y. Atvykstantieji iš toliau Long Island greitkelio, turi išvažiuoti Lakeville Road išvažiuoju ir važiuoti Great Necko kryptimi maždaug vieną su puse mylios, iki Grace Ave., tada sukti į dešinę. Mašinas galima palikti pastatymo aikštėje, Canterbury Road ir Linden Place, salės priešingoj pusėj. Minėjimo pradžia 7 v.v.

Invokaciją sukalbės Tėv. Placidas Barius, OFM. Pagrindinę kalbą pasakys L.S.S. vyriausia skautininkė L. Milukienė, pasirodys Great Necko apylinkės jaunimas su savo programa. Bendros vaišės, pasilinksminimas.

Visi aplinkės lietuviai ir iš Long Island salos prašomi gausiai dalyvauti. Kurie negali dalyvauti, prašom siųsti savo auką Lietuvos laisvinimo ir kultūriniam reikalui. Čekius rašyti American Lithuanian Community vardu.

Vasario 15, sekmadienį, 1 val. popiet Šv. Aloyzo bažnyčioj bus aukojamos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Taip pat prašomi visi dalyvauti.

PIETŪS ŽIDINYJE

Vasario 15, šį sekmadienį, bus duodami pietūs Kultūros Židinyje nuo 1 val. Bus lietuviški valgiai ir gėrimai. Visiems bus patogų čia pavalgyti ir pasikviesti dalyvauti minėjime. Valgykla veiks apatinėje Židinio salėj.

Ieškoma lietuvių priežiūrėti 7 mėn. vaikų penkis dienas savaitę tarp 8:30-5:30 val. Smithtown, L.I. Tel.: 516 724-6483 (collect). Norint yra geros sąlygos apsigyventi.

Richmond Hill, prie pat Forest Parko, išnuomojamas gražus butas iš 6 kambarių su modernia virtuve. Skambinti tel. 847-8692.

Dirvos 60 metų minėjime vasario 1 Kultūros Židinyje New Yorke programos dalyviai ir rengėjai su svečiais. Iš k. dr. A. Budreckis, A. Vakselis, A. Krulikienė, E. Čekienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, I. Veblaitienė, P. Naujokaitis, J. Rūtenis ir J. Sirusas. Minėjimą rengė ALTS-gos I ir XI skyriai. Nuotr. L. Tamošaitis

Newark, N.J., Lietuvių Bendruomenė, Lietuvos vyčiai, karo veteranai ir jų pagalbininkės vasario 15, sekmadienį, organizuoja Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 58 metų minėjimą. 10:30 val. Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioj pamaldos ir vainiko padėjimas prie kryžiaus. Po 12 val. pamaldų akademine, menine ir atgailos programa parapijos salėj. Newarko majoras paprašytas, kad vasario 16-tąją paskelbtų "Lithuanian Day" ir prie miesto rotušės iškeltų mūsų tautinę vėliavą. New Jersey senatoriai ir kongresmanai paprašyti, kad įjungtų į Lietuvos nepriklausomybės minėjimą senatę ir kongresą.

KVIEČIAMI SU KAUKĖMIS Į KAUKIŲ BALIŲ

Kaukių baliaus rengėjai prašo atkreipti dėmesį į kaukes. Praeitais metais buvo tokių atvejų, kad buvo pasidare gražius, įdomius kostiumus, bet veidų nebuvo pridengę kauke. Jie buvo išjungti iš premijuotųjų kostiumų sąrašo.

Rengėjai primena, kad visi turi turėti kaukes, kad būtų išsaugotas slaptumas. Visi, kas turės kaukes, galės pasinaudoti įėjimo nuolaida. Su kauke — įėjimas 10 dol., be kaukės — 12.50 dol., moksleiviams su kauke — 5 dol., be kaukės — 7.50 dol.

Šiemet yra Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukaktis. Jos turtinga istorija gali tiktai naujiems išradimams kostiumams sukurti. Taip pat daug galima rasti ir lietuvių tautosakoj, lietuviškoj buty. Tik truputį fantazijos ir kantrybės, kad sumanytas kostiumas būtų švariai ir tvarkingai pasiūtas.

DIRVOS SUKAKTIS ŽIDINYJE

Vasario 1 Kultūros Židinio mažojo salėj paminėta Dirvos laikraščio 60 metų sukaktis. Minėjimą rengė Liet. Tautinės Sąjungos I ir XI skyriai New Yorke. Jį pradėjo rengimo komiteto pirmininkė Aldona Krulikienė, pakviesdama programai vadovauti Ireną Veblaitienę.

Programoje buvo dvi paskaitos. Pirmoji paskaita — Spaudos vaidmuo išeivių gyvenime. Kalbėjo literatūros istorikas ir rašytojas Pranas Naujokaitis. Jis vaizdžiai pasakojo, kaip Amerikoje kūrėsi laikraščiai, kaip jie ėjo, kokius turėjo sunkumus, kokie buvo didieji leidėjai, jų centrai, kas tai spaudai

VAIKŲ DARŽELIS GINTARĖLIAI

Vaikų darželis Gintarėliai Kultūros Židiny veikia jau antus metus. Sumaniai jam vadovauja mokytoja Marytė Budraitienė. Jos padėjėja nuo šių mokslo metų pradžios yra Birutė Radzivanienė.

Sausio 29 įvyko šio darželio vaikų motinų susirinkimas. Greta daugelio klausimų buvo perrinkta pirmininkė Aleksandra Maldutienė ir išdininkė Danutė Svetokienė. Nutarta vietoj vienos pamokos per savaitę padaryti dvi pamokas. Jos bus antadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. ryto iki 12 val. dienų.

Šia proga primename tom motinoms, kurios turi 3 metų vaikus ir norėtų šiomis galimybėmis pasinaudoti, paskambinti pirmininkei A. Maldutienei, tel. (212) 776-7434.

labiausiai rūpėjo, kaip jie išsikristalizavo ir gavo dabartines savo formas.

Antrąją paskaitą skaitė istorikas Algirdas Budreckis. Jis gimes ir augęs čia, Amerikoje, pamėgęs Lietuvos istoriją ir išeivių lietuvių istoriją. Jo paskaita konkrečiai lietė Dirvą kaip tautinės minties laikraštį. Tai buvo Dirvos istorija, kas ją kūrė, kaip ji vėliau laikėsi, kaip paskui atsigavo, kai atvyko nauja ateivių banga, ir kaip dabar laikosi.

Tarp šių paskaitų Irena Veblaitienė paskaitė Vinco Kudirkos feljetoną — apie cenzūrą.

Trečioji minėjimo dalis buvo sveikinimai. Sveikinimo trumpas kalbas pasakė: Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Jurgis Valaitis Vliko vardu, LB New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis, Batuno vardu — vykdomasis pirm. K. Miklas, Darbininko redakcijos vardu P. Jurkus, ramovėnų ir Kario redakcijos vardu — J. Rūtenis, birutėčių vardu — M. Klivečienė, Moterų Vienybės — E. Andriūšienė, Pabaltijo Moterų Tarybos vardu — R. Žymantaitė, Vienybės laikraščio vardu — Jonas Valaitis.

Po visų sveikinimų Jonas Rūtenis skaitė savo poemą apie lietuviškąjį žodį. Čia buvo pereita per istorijos lapus nuo Mažvydo iki dabar, išryškintas lietuviškojo žodžio vaidmuo.

Užbaigos žodį tarė Jurgis Sirusas. Jis visiem padėkojo ir taip pat pravedė loterijas. Laimėjimam buvo leidžiamas dail. Juozo Bagdono paveikslas ir pasikui kelios smulkesnės dovanos. Paveikslą laimėjo p. Damijonaitis. Susilaukta ir aukų Dirvai. Po visos programos buvo kavutė. Žmonių atsilankė gana daug. (p.j.)

1976 vasario 28, šeštadienį, 8 val. vak. Kultūros Židinyje

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ BALIUS

Ateitininkų gaminti valgiai

Geri gėrimai ant stalo

Šokiam gros daug kam jau žinomas labai geras

ALEX PERRY ORKESTRAS

Premijos geriausioms ir dovanos visoms kaukėms Vietas ir stalus rezervuoti skambinant:

**RENATAI ALINSKIENEI GL 6-6672
STASEI BOBELIENEI MI 7-6637
LORETAI VAINIENEI 296-6860**

Jaunimas:
PETROI TUTINUI 647-1406

Įėjimo auka: \$12.50
Stud. ir moksł.: \$7.50

N.Y. ATEITININKAI

Visi einame į LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ — MINĖJIMĄ VASARIO 15, SEKMADIENĮ, 3 VAL. P.P. KULTŪROS ŽIDINYJE, NEW YORKE

PROGRAMOJE:

N.Y. valstijos vicegubernatorė M.A. KRUPSAS
Altos pirmininkas A. VARNAS
Lietuvos generalinis konsulas N.Y. A. SIMUTIS
N.Y. pranciškonų atstovas Tėv. V. GIDŽIŪNAS, OFM
Pagrindinis kalbėtojas prof. dr. A. KLIMAS
Amerikietis kalbėtojas
New Yorko tautinių šokių grupė
Vyrų choras PERKŪNAS
Programos vadovė I. VEBLAITIENĖ

Įėjimas 4 dol., jaunimui 1 dol.
Rengia New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba

Jei negalite atvykti į minėjimą, prašom savo auką Lietuvos laisvei pasiųsti: ALTA, P.O. Box 1123, Woodhaven, N.Y. 11421

JAV LJS TARYBOS NARIAI NEW YORKE LB N.Y. APYGARDOS BEI APYLINKIŲ JAUNIMO REIKALŲ VADOVAI RENGIA

III PLJ KONGRESO ĮSPŪDŽIŲ VAKARĄ

Nepraleiskite progos išgirsti apie šį reikšmingą įvykį. Laukiame visi iš arti ir toli.

Programoj: 1. Naudinga: susitikimas su kongreso atstovais
2. Įdomu: kongreso eiga filme ir skaidrėse
3. Linkama: jaunimo šokiai

Iki pasimatymo

Vasario 14, šeštadienį, 8 v.v.
Kultūros Židinio mažojo salėj